

ผลการใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ จังหวัดนครปฐม

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ แผน ข ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2561

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลการใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ
ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาครประสิทธิ์ จังหวัดนครปฐม

โดย
นางสาวผาณิตา ปู่แดงอ่อน

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ แผนก ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

EFFECTS OF USING VIDEOS AND METACOGNITIVE STRATEGY INSTRUCTION
ON LISTENING COMPREHENSION OF SIXTH-GRADE STUDENTS AT
NAKPRASITH SCHOOL, NAKHON PATHOM

A Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (ENGLISH LANGUAGE TEACHING)
Department of Curriculum and Instruction
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2018
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	ผลการใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปรายต่อทักษะการฟังเพื่อ ความเข้าใจภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาครประสิทธิ์ จังหวัดนครปฐม
โดย	ผาณิตา ปู่แดงอ่อน
สาขาวิชา	การสอนภาษาอังกฤษ แผน ข ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ดร. รินทร์ ซีพอรนัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ดร. สุนีตา โฆษิตชัยวัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร. รินทร์ ซีพอรนัย)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์)

57254318 : การสอนภาษาอังกฤษ แผน ข ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : การฟังเพื่อความเข้าใจ, กลยุทธ์อภิปัญญากับการฟัง, กลยุทธ์อภิปัญญากับเด็กประถม

นางสาว ผาณิตา ปู่แดงอ่อน: ผลการใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาครประสิทธิ์ จังหวัดนครปฐม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ดร. รินทร์ ชีพอรณีย์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาและเพื่อการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาครประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน ที่ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยประกอบด้วย เครื่องมือการสอน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา จำนวน 4 แผน แผนละ 100 นาที และสื่อวิดีโอภาษาอังกฤษ จำนวน 4 เรื่อง เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบวัดทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังเรียน จำนวน 1 ฉบับ แบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา จำนวน 1 ฉบับ และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญา จำนวน 1 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ t -test ค่าเฉลี่ย ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจของนักเรียนก่อนและหลังการเรียน และความพึงพอใจของผู้เรียนต่อบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญาภาพรวมอยู่ในระดับ พอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 2.70 จากระดับ 3

57254318 : Major (ENGLISH LANGUAGE TEACHING)

Keyword : listening comprehension, Metacognitive strategy for listening, Metacognitive strategy instruction for primary students

MISS PHANITA POOTEANG-ON : EFFECTS OF USING VIDEOS AND METACOGNITIVE STRATEGY INSTRUCTION ON LISTENING COMPREHENSION OF SIXTH-GRADE STUDENTS AT NAKPRASITH SCHOOL, NAKHON PATHOM THESIS ADVISOR : RIN CHEEP-ARANAI, Ph.D.

The purposes of this study were to investigate the effects of using videos and metacognitive strategy instruction on listening comprehension of sixth-grade students in Nakprasith School, Nakhon Pathom province and to explore the students' opinions toward the listening comprehension lessons using videos and metacognitive strategy instruction. The subject consisted of 30 students of sixth graders who were selected from an intact group.

The instruments used for this experiment were: 1) an instructional instrument including four units of listening comprehension lesson plans and four English videos and 2) a research instrument including one set of pre-posttest of an English listening comprehension proficiency test, a questionnaire for surveying students' opinions toward the instructional materials, and learning logs for collecting data of students' metacognitive strategy use during the lessons. The experiment had been conducted for eight hours in total. The collected data were analyzed by the *t*-test statistical analysis in order to compare the students' listening comprehension skill before and after the experiment. The mean scores and standard deviation of the questionnaire were used to measure the students' satisfaction toward the materials and metacognitive strategy instruction.

The results of the study revealed that: 1) The students' listening comprehension skills after studying listening comprehension through videos and metacognitive strategy instruction were significantly higher than before the experiment at the level 0.01, and 2) The students' satisfaction toward listening comprehension lessons using videos and metacognitive strategy instruction was highly positive.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความเมตตาและความช่วยเหลืออย่างดีจาก อาจารย์ ดร.รินทร์ ชีพอรณัย ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่สละเวลาในการให้คำแนะนำ แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการพัฒนางานวิจัย และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. สุนีตา โฆษิตชัยวัฒน์ และรองศาสตราจารย์ ดร. ปัญชลี วาสนสมสิทธิ์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นประธานกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ รวมทั้งให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงให้การค้นคว้าอิสระนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ชญาตา วิริยะ อาจารย์ ดร. กรพินธ์ ผรณาปิติ และอาจารย์ สิริธร ศิริบุรณ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย รวมทั้งยังให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณ Miss Claire Nash ที่สละเวลาในการตรวจสอบความถูกต้องของภาษาของเครื่องมือวิจัย

กราบขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนนาคประสิทธิ์ อาจารย์ลลิตา เย็นสบายที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการทดลองเครื่องมือวิจัย และขอขอบใจนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ รุ่นพี่และรุ่นน้องนักศึกษาปริญญาโทสาขาการสอนภาษาอังกฤษทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดการทำวิจัยนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อณัฐ – คุณแม่นวนละออง ปู่แดงอ่อน และครอบครัวปู่แดงอ่อนทุกท่าน ที่ให้ความปรารถนาดีและกำลังใจในการทำวิจัย อันเป็นพลังสำคัญและยิ่งใหญ่ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงอำนาจบารมีของคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่อยู่ในสากลโลก อันเป็นที่พึ่งให้ผู้วิจัยมีสติปัญญาในการจัดทำการศึกษาการค้นคว้าอิสระให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณประโยชน์แห่งงานวิจัยนี้เพื่อกราบบูชาบูชาคุณ บรพบุรุษ ผู้มีพระคุณ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายตลอดจนครูอาจารย์ทุกท่าน

ผาณิตา ปู่แดงอ่อน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญ ปัญหาและความเป็นมาของการวิจัย.....	1
1.1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.1.2 แนวทางการวิจัยที่เกี่ยวกับการฟังและกลยุทธ์อภิปัญญา.....	5
1.1.3 บริบทในการศึกษา.....	6
1.2 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework).....	7
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
1.4 คำถามการวิจัย.....	8
1.5 สมมติฐานการวิจัย.....	8
1.6 ขอบเขตของการวิจัย.....	9
1.6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	9
1.6.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่.....	9
1.6.3 การเก็บข้อมูล.....	9
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12

2.1 ทักษะการฟังและการฟังเพื่อความเข้าใจในระดับประถมศึกษา	12
2.1.1 ความหมายของการฟังและการฟังเพื่อความเข้าใจ	13
2.1.2 ความสำคัญของการฟังเพื่อความเข้าใจ	14
2.1.3 ทักษะย่อยที่เกี่ยวกับการฟังเพื่อความเข้าใจ	15
2.1.4 ชั้นของการฟังเพื่อความเข้าใจ	17
2.1.5 กลยุทธ์การฟังเพื่อความเข้าใจ	18
2.1.6 สาระทักษะการฟังภาษาอังกฤษในระดับต้นหรือระดับประถมศึกษา	19
2.1.6.1 กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพ ยุโรป (CEFR)	20
2.1.6.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศ ไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	20
2.1.6.3 การเปรียบเทียบกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศใน กลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) และสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน	21
2.2 การสอนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ	23
2.2.1 หลักการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ	23
2.2.2 กลยุทธ์ในการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ	25
2.2.3 ขั้นตอนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ	26
2.2.4 กิจกรรมการฟังเพื่อใช้ในการสอนภาษาอังกฤษ	28
2.2.5 การประเมินผลการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ	31
2.3 กลยุทธ์อภิปัญญากับการเรียนภาษา	33
2.3.1 ความหมายของกลยุทธ์อภิปัญญา	33
2.3.2 หลักการของกลยุทธ์อภิปัญญา	34
2.3.3 กลยุทธ์อภิปัญญากับการฟังภาษาอังกฤษ	36
2.3.4 กิจกรรมการเรียนการสอนตามกลยุทธ์อภิปัญญา	38

2.4 การใช้สื่อวิดีโอในการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ.....	40
2.4.1 แนวทางการใช้สื่อวิดีโอในการสอนภาษาอังกฤษ.....	40
2.4.2 กิจกรรมการใช้สื่อวิดีโอในการสอนภาษา.....	42
2.4.3 ประเภทของสื่อวิดีโอต่อการสอนภาษาอังกฤษ.....	44
2.4.4 หลักการการเลือกใช้สื่อวิดีโอในการสอนภาษา.....	45
2.4.5 การประเมินสื่อการฟังภาษาอังกฤษ.....	46
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
2.5.1 งานวิจัยสื่อวิดีโอกับการฟังภาษาอังกฤษ.....	47
2.5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์อภิปัญญาในการสอนภาษาอังกฤษ.....	50
2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework).....	53
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	54
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
3.2 การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	54
3.3 ตัวแปรที่ศึกษา.....	55
3.4 รูปแบบงานวิจัย.....	55
3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย.....	55
3.6 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	56
3.7 ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพบทเรียนก่อนนำไปใช้จริง (Pilot Study).....	64
3.8 ขั้นตอนการดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง.....	65
3.9 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
4.1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา.....	69
4.2 การใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจของนักเรียน.....	70

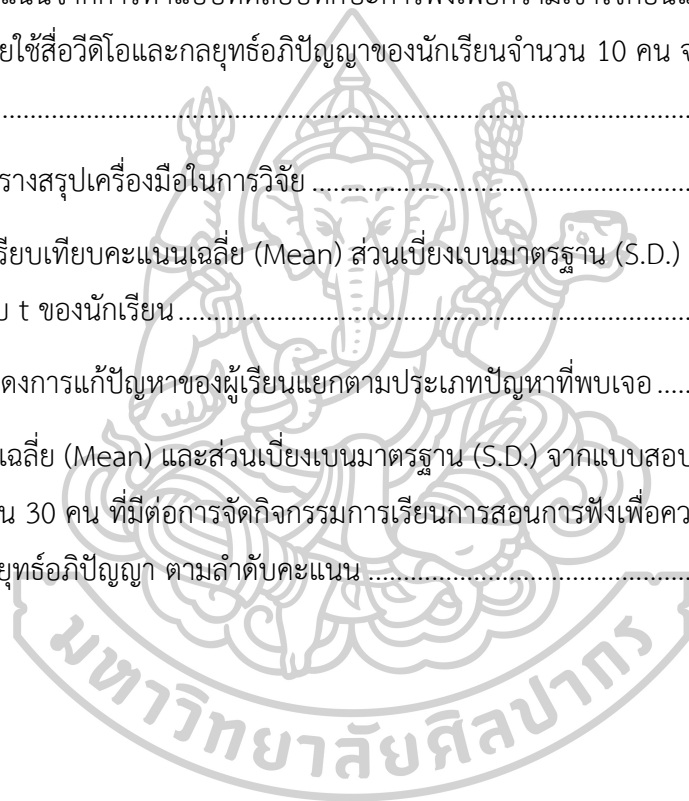
4.3 ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและ การใช้กลยุทธ์อภิปัญญาของนักเรียน	76
บทที่ 5 การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	79
5.2 การอภิปรายผล.....	79
5.2.1 การสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอ.....	80
5.2.2 กลยุทธ์อภิปัญญาสำหรับเด็กประถมในการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ.....	81
5.2.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อบทเรียนการสอนการฟังโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์ ปัญญา.....	84
5.3 การนำผลวิจัยไปใช้ในการสอน.....	86
5.3.1 บทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญา	86
5.3.2 การใช้สื่อผสมระหว่างแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา กับเทคโนโลยีสื่อวิดีโอ	87
5.4 บทสรุป	88
5.5 ข้อจำกัดของงานวิจัย.....	88
5.6 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการทำวิจัย.....	89
รายการอ้างอิง	90
ภาคผนวก.....	96
ภาคผนวก ก: ตารางวิเคราะห์เนื้อหาการเรียนรู้จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปีพุทธศักราช 2551 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของ ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) ในระดับA1 และแบบเรียนที่โรงเรียนนาคประสิทธิ์ใช้ใน การสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	97
ภาคผนวก ข: ตารางสรุปเนื้อหาในบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอ ภาษาอังกฤษและการสอนแบบส่งเสริมกลยุทธ์อภิปัญญา (Table of Unit Content Specifications).....	99
ภาคผนวก ค: ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกล ยุทธ์อภิปัญญา	105

ภาคผนวก ง: แบบทดสอบการฟังเพื่อความเข้าใจหลังเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	117
ภาคผนวก จ: บทพูดจากวิดีโอที่ใช้ในการสอบ (Listening Script)	123
ภาคผนวก ฉ: ตารางกรอบเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการสอนแบบส่งเสริมกลยุทธ์อภิปัญญา	128
ภาคผนวก ช: แบบสอบถามความพึงพอใจการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์.....	129
ภาคผนวก ซ: แบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการฟังเพื่อความเข้าใจ (Learning Log) .	131
ภาคผนวก ฌ: ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของบทเรียน	132
ภาคผนวก ฎ: ตารางกำหนดเนื้อหาข้อสอบ (Table of Test Specifications).....	138
ภาคผนวก ฏ:.....	139
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ.....	139
ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกและความยากง่ายของข้อสอบ	144
ภาคผนวก ฎ: ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา.....	145
ภาคผนวก ฐ: ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความพึงพอใจ.....	147
ภาคผนวก ซ: สิ่งพิมพ์ออก (Printout) การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจ....	149
ภาคผนวก ฌ: ตารางแสดงคะแนนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา และผลต่าง (D) ของคะแนนในการทดสอบทั้งสองครั้ง	150
ภาคผนวก ฉ: หนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือ หนังสือขอทดลองเครื่องมือ และหนังสือขอเก็บข้อมูล	151
ประวัติผู้เขียน	156

สารบัญตาราง

หน้า

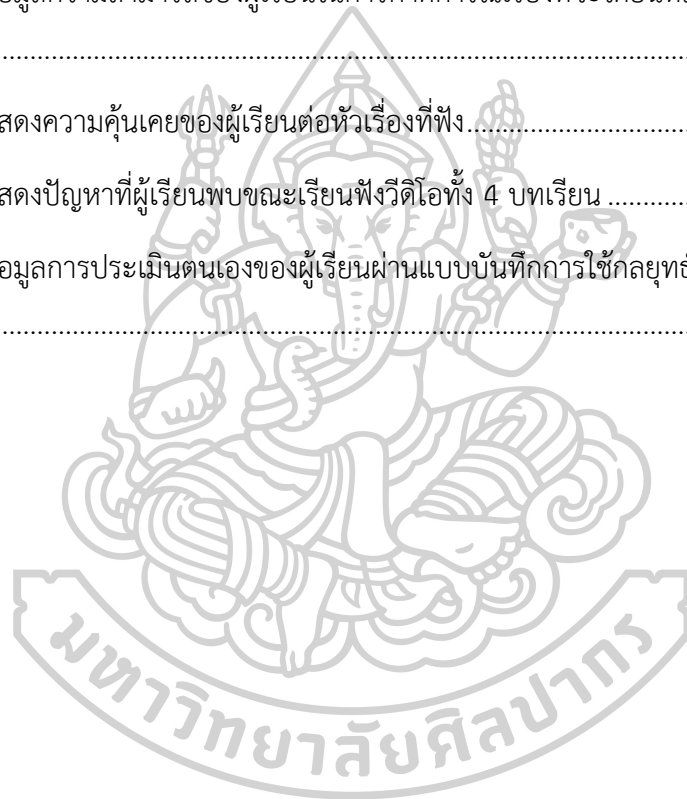
ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบข้อมูลกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) และสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	21
ตารางที่ 2 ตารางแสดงวิดีโอกับหัวข้อที่เกี่ยวข้อง	58
ตารางที่ 3 คะแนนจากการทำแบบทดสอบทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์แก้ปัญหาของนักเรียนจำนวน 10 คน จากการหาประสิทธิภาพบทเรียน	65
ตารางที่ 4 ตารางสรุปเครื่องมือในการวิจัย	67
ตารางที่ 5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คะแนนผลต่างเฉลี่ย (D) และค่าทดสอบ t ของนักเรียน	70
ตารางที่ 6 แสดงการแก้ปัญหของผู้เรียนแยกตามประเภทปัญหาที่พบเจอ	74
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนจำนวน 30 คน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์แก้ปัญหา ตามลำดับคะแนน	77

สารบัญรูปภาพ

หน้า

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework).....	53
รูปภาพที่ 2 คะแนนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา	69
รูปภาพที่ 3 ข้อมูลความสามารถของผู้เรียนในการคาดการณ์เรื่องที่จะได้ยินหลังจากการเรียนรู้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง.....	71
รูปภาพที่ 4 แสดงความคุ้นเคยของผู้เรียนต่อหัวเรื่องที่ฟัง.....	72
รูปภาพที่ 5 แสดงปัญหาที่ผู้เรียนพบขณะเรียนฟังวิดีโอทั้ง 4 บทเรียน	73
รูปภาพที่ 6 ข้อมูลการประเมินตนเองของผู้เรียนผ่านแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในแต่ละบท	75

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญ ปัญหาและความเป็นมาของการวิจัย

1.1.1 ความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันมนุษย์มีการติดต่อสื่อสารกันอย่างไร้พรมแดน การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ หรือ เทคโนโลยีต่าง ๆ อันเกิดจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ของกันและกัน ทำให้การสื่อสารมีความจำเป็นในการอยู่ร่วมกัน ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้การสื่อสารบรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งยังเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาข้อมูลใหม่ ๆ ในช่วงศตวรรษนี้ด้วย เนื่องจากประเทศทั่วโลกกว่า 200 ประเทศมีภาษาที่แตกต่างกันออกไปทำให้ภาษากลางในการสื่อสารมีความจำเป็น ภาษาอังกฤษกลายเป็นภาษาสากลในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศ ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงได้เล็งเห็นความสำคัญและบรรจุวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ เป็นแกนหลักของหลักสูตรการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ปฐมวัยไปจนถึงการศึกษาตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2557)

ในเขตภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศใกล้เคียงเริ่มมีการแลกเปลี่ยนการช่วยเหลือกันในด้านต่าง ๆ ทำให้เกิดองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศเกิดขึ้น เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น โดยประเทศไทยได้เป็นหนึ่งใน 10 ประเทศสมาชิกของความร่วมมือประชาคมอาเซียน จึงเล็งเห็นความจำเป็นและบทบาทสำคัญของภาษาอังกฤษในการติดต่อซึ่งกันและกัน จึงได้มีการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ในประชาคมอาเซียน (อนงูณ เชื้อไทย, 2555)

ประเทศไทยให้ความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอันจะเห็นได้จากการบรรจุภาษาอังกฤษในหลักสูตรแกนกลางและการเกิดโรงเรียนสองภาษาขึ้นอย่างกว้างขวาง สำหรับทางรัฐบาลได้มีการเพิ่มครูที่จบทางด้านภาษาอังกฤษในทุกระดับชั้นเพื่อช่วยให้นักเรียนไทยสามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างสร้างสรรค์ (อนงูณ เชื้อไทย, 2555) แต่อย่างไรก็ตามความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยยังอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างต่ำ จากสถิติผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (ONET) ในปีล่าสุด ที่ดำเนินการโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ในปี 2560 พบว่าคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ที่

31.80 คะแนน ซึ่งไม่ถึงร้อยละ 50 หรือต่ำกว่าครึ่งของคะแนนเต็ม 100 คะแนน (Matichon, 2561) อย่างไรก็ตามผลการทดสอบนี้ไม่ได้สะท้อนผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทางการฟังของเด็กในระดับนี้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความใส่ใจต่อทักษะทางการสื่อสารที่ค่อนข้างน้อยในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ถึงแม้ว่าการฟังจะมีความสำคัญในชีวิตประจำวันโดยการฟังถือเป็นด้านแรกในการสื่อสาร

การฟังเป็นทักษะเบื้องต้นในการรับรู้ข้อมูลและเรียนรู้สิ่งต่าง การฟังเป็นส่วนประกอบหลักของการสื่อสารเนื่องจากเป็นทักษะที่ใช้มากที่สุดในการสื่อสารเพราะการรับรู้ผ่านการฟังจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาแล้วสามารถนำมาปรับใช้จนกระทั่งสามารถสร้างประโยคหรือสามารถสื่อสารในภาษานั้น ๆ ได้ (Richards, 2008; Ross & Roe, 1990) การฟังเป็นทักษะที่มนุษย์ใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน เป็นทักษะที่มีความสำคัญช่วยให้คนเข้าใจซึ่งกันและกัน และช่วยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการฟังสิ่งที่จรรโลงใจ การฟังนั้นแบ่งออกเป็นหลายประเภท หลายทักษะด้วยกัน ดังนี้ 1) การฟังเพื่อความเข้าใจ (Listening for comprehension) คือ การที่ผู้พูดพยายามดึงความสนใจจากผู้ฟัง ผู้ฟังจดจ่ออยู่กับข้อความนั้น ๆ เพื่อทำความเข้าใจและจัดเก็บข้อมูล ตัวอย่างของการฟังเพื่อความเข้าใจที่เกิดขึ้นในโรงเรียน เช่น การสั่งการบ้าน ขั้นตอนการทำงานหรือการสอบ กิจกรรมในแต่ละวัน วิธีการเล่นเกมใหม่ ๆ เป็นต้น 2) การฟังเพื่อคิดวิเคราะห์ (Listening for analysis) เน้นที่กระบวนการคิด มากกว่าการฟัง กล่าวคือผู้ฟังจะวิเคราะห์ข้อความที่ได้รับ ผู้ฟังที่มีวิจารณญาณจะไม่ตอบสนองกับคำพูดเพียงอย่างเดียว แต่จะสังเกตทั้งเสียงและท่าทางของผู้พูดด้วย ผู้ฟังที่มีประสิทธิภาพจะคิดวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ แล้วประเมินข้อความของผู้พูด เพื่อให้ได้คำตอบที่เหมาะสม และ 3) การฟังเพื่อความซาบซึ้ง (Listening for appreciation) การฟังประเภทนี้ไม่ต้องการการตั้งใจมาก แต่เน้นที่ความผ่อนคลาย และความเพลิดเพลินมากกว่าการฟังประเภทอื่น ๆ ผู้ฟังจะตั้งจินตนาการ และความรู้สึกของตัวเองออกมาเพื่อแสดงการตอบสนอง ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งความรู้สึกประทับใจอย่างชัดเจน ตลกขำขัน การมองเห็นภาพ หรืออารมณ์ที่อ่อนไหว (Chaney & Burk, 1998)

ในการสื่อสารเบื้องต้นผู้ฟังควรรับรู้และเข้าใจสารที่ได้รับได้อย่างถูกต้องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการฟัง การฟังเพื่อความเข้าใจจึงเป็นทักษะหนึ่งที่ได้รับการพัฒนา การฟังเพื่อความเข้าใจเป็นกระบวนการได้ยินผ่านทางหู กักเก็บข้อมูล ตีความ เข้าใจความหมายและตอบกลับไปยังผู้พูด (Chaney & Burk, 1998) การพัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งสำหรับระดับของผู้เริ่มเรียนภาษา เพราะการฟังเพื่อความเข้าใจเป็นการรับข้อมูลที่เป็นประโยชน์และนำข้อมูลนั้นไปพัฒนาทักษะอื่น ๆ ของการเรียนภาษาต่อไป หากผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจข้อมูลนั้นได้ อย่างถูกต้อง การเรียนรู้จะไม่สามารถเริ่มขึ้นได้ (Nunan, 1991a; Rost, 1991) สำหรับเด็กเล็กหรือผู้

เริ่มเรียนนั้น ผู้เรียนที่มีทักษะการฟังที่ดี จะช่วยให้ผู้เรียนได้คุ้นเคยกับภาษา จากการได้ยินผู้ใช้จริงอีกด้วย (Wicker & Schultz, 1995) และในสังคมปัจจุบันการฟังภาษาอังกฤษเริ่มมีความสำคัญมากขึ้น มีการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีไปทั่วโลกทำให้การฟังความจำเป็นมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่มี และยังพบการเข้าใจผิดจากการสื่อสารเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากจึงทำให้การสอนการฟังเพื่อความเข้าใจกลายเป็นสิ่งที่จำเป็น (Buck, 2003)

แม้ทักษะการฟังจะเป็นทักษะสำคัญเบื้องต้นในการเรียนรู้ภาษา แต่การฟังเพื่อความเข้าใจเป็นทักษะที่ได้รับความสนใจน้อยและถูกละเลยในการเรียนการสอนภาษา เนื่องจากขาดงานวิจัยด้านการฟัง ผู้สอนขาดความสนใจในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถทางการฟังที่มีประสิทธิภาพและกระบวนการทำงานวิจัยทางการฟังที่ค่อนข้างซับซ้อน เนื่องจากการฟังมีกระบวนการที่ซับซ้อนส่งผลให้ผู้ฟังคิดว่ามันยากจนทำให้ขาดแรงกระตุ้นในการฟัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการฟังภาษาที่สองจากอิทธิพลต่าง ๆ ที่ทำให้ไม่เข้าใจบทพูด ถึงแม้ว่าในการสนทนานั้นผู้พูดจะมีการตอบกลับในลักษณะ Backchannel เช่น “uhah” หรือ พยักหน้า ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้ฟังเข้าใจสิ่งที่ได้ยิน ความซับซ้อนนี้ส่งผลถึงการทำงานวิจัยนอกจากความยุ่งยากและซับซ้อนในกระบวนการแล้ว การหาบทพูดที่ใช้ในการเรียนการสอนก็เป็นปัญหาเช่นกัน เนื่องจากในปัจจุบันมีสื่อการฟังที่ดีค่อนข้างน้อย (Lynch, 2011)

นอกจากการศึกษาด้านทักษะการฟังไม่ได้รับความสนใจแล้ว ในแง่การเรียนการสอนยังขาดวิธีการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการฟังอีกด้วย ถึงแม้ในปัจจุบันจะมีกิจกรรมการฟังเกิดขึ้นมากมายในห้องเรียนภาษา แต่ผู้เรียนยังคงต้องพัฒนาทักษะการฟังด้วยตนเอง โดยได้รับการชี้แนะจากผู้สอนเพียงเล็กน้อย โดยสาเหตุหลักอาจมาจากผู้สอนยังขาดความเข้าใจในกระบวนการสอนและกลยุทธ์ที่ใช้ในการสอนการฟัง นอกจากนี้ความลำบากในการเรียนภาษาหรือปัจจัยที่ทำให้การเรียนไม่เกิดประสิทธิภาพนั้น เกิดจากการที่ผู้เรียนไม่สามารถจัดการกับความรู้หรือข้อมูลใหม่จำนวนมากได้ รวมทั้งไม่สามารถเลือกใช้กลวิธีในการเรียนที่เหมาะสมได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนระดับเริ่มต้น (Mendelson, 1998; Larry Vandergrift & Goh, 2012)

ปัญหาของการฟังยังเกิดจากตัวผู้ฟังเอง ซึ่งผู้ฟังอาจประสบปัญหาต่าง ๆ ในการฟัง (Underwood, 1989) ดังนี้ ปัญหาแรกคือการที่ผู้ฟังไม่สามารถควบคุมความเร็วของผู้พูดได้ เป็นปัญหาทำให้ผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจข้อความ บางครั้งผู้ฟังไม่สนใจฟังเพราะไม่สามารถตามเนื้อความได้ทัน (Richards & Long, 1987; Underwood, Kenworthy, & Rost, 1989) ปัญหาที่สองไม่สามารถ

ฟังเข้าใจ เช่น ในสถานการณ์การฟังนอกห้องเรียนที่ผู้เรียนมีโอกาสน้อยมากที่จะขอให้ผู้พูดพูดซ้ำหรือ แม้แต่ในการเรียนการสอนผู้เรียนไม่ได้มีอำนาจในการควบคุมสื่อที่ใช้ฟัง ปัญหาที่สามคือการใช้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ที่จำกัด เมื่อผู้ฟังเจอกับประโยคยาวหรือมีการใช้สำนวนต่าง ๆ ในการพูดผู้ฟังจะไม่สามารถเข้าใจได้เหมือนกับคำศัพท์แบบง่าย ๆ ปัญหาที่สี่คือผู้ฟังไม่สามารถจำแนกสัญลักษณ์ต่าง ๆ ทางภาษาได้และบางครั้งเกิดความสับสนและเข้าใจผิดกับคำที่มีเสียงใกล้เคียงกัน ปัญหาที่ห้าปัญหาด้านการตีความและการใช้บริบทในการเดาความหมายโดยรวมของสิ่งที่ได้ฟัง (Richards & Long, 1987; Underwood et al., 1989) และปัญหาสุดท้ายคือผู้ฟังเข้าใจในเรื่องใหม่ยากกว่าเรื่องที่เชื่อมโยงกับความรู้เดิมของตนและบางครั้งเกิดความสับสนและเข้าใจผิดกับคำที่มีเสียงใกล้เคียงกัน (Richards & Long, 1987)

นอกจากประเด็นที่กล่าวมาข้างต้น ยังมีประเด็นด้านปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจดังนี้ ปัจจัยแรกคือผู้พูด เช่น สำเนียงที่ใช้ จำนวนของผู้พูด ความเร็ว เป็นต้น (A. Wenden, 1991) ปัจจัยที่สองคือ ผู้ฟัง กล่าวคือระดับความสามารถของผู้ฟังความสนใจและความคุ้นเคยในเรื่องที่ฟัง รวมทั้งผู้เรียนไม่สามารถเลือกใช้กลยุทธ์เพื่อจัดการกับการเรียนรู้ของตนเองได้ กลยุทธ์ต่าง ๆ ที่ผู้สอนเลือกใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลยุทธ์ที่ส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการเรียน แต่ผู้เรียนไม่สามารถใช้กลยุทธ์นั้น ๆ ในสถานการณ์ที่แตกต่างได้ โดยเฉพาะผู้เรียนในระดับเริ่มต้น กลยุทธ์ที่คุ้นเคยจะเป็นกลยุทธ์แบบท่องจำ (Memorization) ซึ่งผู้เรียนไม่สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือสถานการณ์อื่น ๆ ได้ งานวิจัยที่ฝึกผู้เรียนให้ใช้กลยุทธ์นั้นมีแนวโน้มให้ฝึกผู้เรียนทำภาระงานต่าง ๆ ก่อนที่จะผลิตภาษาออกมา (G. Brown & Yule, 1983; Nunan, 1991b; A. Wenden, 1991) ปัจจัยที่สามคือ เนื้อหา เช่น ไวยากรณ์ คำศัพท์ หรือโครงสร้างต่าง ๆ และปัจจัยสุดท้ายคือ สิ่งที่ช่วยสนับสนุน เช่น สื่อต่าง ๆ หรือแผนภาพ เป็นต้น (G. Brown & Yule, 1983) จากคำกล่าวนี้จะเห็นได้ว่าสื่อเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการใช้สื่อจริง (Authentic materials) นั้นมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนการฟังเพราะว่าสื่อประเภทนี้จะมีเนื้อหาและภาษา รวมทั้งวัฒนธรรมการสื่อสาร ที่ใช้ในชีวิตจริง และยิ่งดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้มากกว่าสื่อที่สร้างขึ้น (Richards, 2001)

1.1.2 แนวทางการวิจัยที่เกี่ยวกับการฟังและกลยุทธ์อภิปัญญา

จากปัญหาด้านการฟังเพื่อความเข้าใจข้างต้น มีผู้วิจัยหลายคนได้ศึกษาการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญาตามแนวคิดของ Larry Vandergrift (2012) ที่ได้ชี้แนะแนวทางที่ช่วยส่งเสริมและนำผู้เรียนไปสู่การฟังที่มีประสิทธิภาพ คือการจัดการเรียนการสอนการฟังตามกลวิธีแบบอภิปัญญา โดยแนวคิดนี้ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทั้งภายในและนอกห้องเรียน Ross and Roe (1990) ให้คำอธิบายถึงหลักอภิปัญญาว่าเป็นกระบวนการในการวางแผน ตรวจสอบ และประเมินผล ซึ่งในการจัดการเรียนการสอนการฟังตามแนวคิดนี้ ได้นำขั้นตอนนี้มาปรับใช้ในการเรียนการสอน กล่าวคือการใช้กลยุทธ์อภิปัญญากับการฟังภาษาอังกฤษ มีกระบวนการอยู่ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นแรก การเป็นจุดศูนย์กลางการเรียนรู้ (Centering your learning) ขั้นที่สองคือการวางแผน ในขั้นนี้ผู้เรียนวางแผนการฟังและการทำภาระงาน ขั้นที่สามคือการตรวจสอบ ผู้เรียนตรวจสอบความเข้าใจในการฟังของตนเอง สามารถระบุปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในขณะที่ฟังและการทำภาระงาน และขั้นที่สี่การประเมินผล ผู้เรียนสังเกตพฤติกรรมฟังและพัฒนาการทางการฟังของตนเอง (Oxford, 1990; Larry Vandergrift, 1997; A. Wenden, 1991)

จากการศึกษาวิจัยในการสอนภาษาอังกฤษ ในช่วงระยะเวลาสิบปีที่ผ่านมา มีผู้วิจัยสนใจในทักษะและทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายท่าน จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์อภิปัญญากับการเรียนภาษาอังกฤษงานวิจัยส่วนใหญ่สนใจศึกษากลยุทธ์นี้กับทักษะทางภาษาสองด้านได้แก่ การอ่านและการฟัง โดยงานวิจัยจะเป็นไปในเชิงศึกษาความสัมพันธ์และการจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่ประยุกต์เอากลวิธีมาใช้จากการศึกษาวิจัยต่าง ๆ กลยุทธ์อภิปัญญาที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความสามารถทางการอ่านและการฟัง ถึงแม้ในงานวิจัยบางชิ้นจะปรากฏผลว่ากลยุทธ์ทางปัญญาให้ผลที่มากกว่าแต่ผู้เรียนที่ใช้กลยุทธ์อภิปัญญาก็ให้ผลในเชิงบวกเช่นกัน งานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษากลยุทธ์นี้กับผู้เรียนระดับผู้ใหญ่ เนื่องด้วยความเชื่อที่ว่าผู้เรียนระดับเริ่มต้นมีความสามารถในการเลือกใช้กลยุทธ์ค่อนข้างน้อย ด้านการจัดการรูปแบบการเรียนการสอนเน้นไปทางทักษะการอ่านมากกว่า นอกจากนี้งานวิจัยต่าง ๆ ยังชี้ให้เห็นได้ว่าสื่อวีดิโอช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนและพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียนได้ดีกว่าไม่ใช่สื่อใด ๆ ในการสอน ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ ตามรูปแบบกลยุทธ์อภิปัญญา สำหรับผู้เรียนในระดับประถมศึกษา

1.1.3 บริบทในการศึกษา

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนนาครประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จัดการเรียนการสอนเป็น 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรสามัญ และหลักสูตรสองภาษา (English Program) ทางโรงเรียนมีแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อการสื่อสาร โดยมีวิชาภาษาอังกฤษกับครูไทย และรายวิชาเพิ่มเติมให้นักเรียนจากหลักสูตรสามัญได้เรียนภาษาอังกฤษกับครูต่างชาติโดยมีครูผู้ช่วยเป็นคนไทยรายวิชานี้จะเน้นทักษะการฟังและการพูด มีการทำแบบฝึกหัดเพียงเล็กน้อย สำหรับหลักสูตรสองภาษา มีการเรียนกับครูต่างชาติและครูผู้ช่วยชาวไทยทั้ง 5 วัน โดยแบ่งบทเรียนเป็น 5 บทเรียนดังนี้ บทเรียนสื่อสารที่เน้นไวยากรณ์ (Standard Lesson) บทเรียนที่เน้นการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยใช้ภาษาอังกฤษ (Activity Lesson) การออกเสียง (Pronunciation Lesson) การฟังนิทาน (Literature Lesson) และ แบบเรียน (Workbook) ในการเรียนการสอน ผู้วิจัยพบว่านักเรียนจำนวนหนึ่งมีปัญหาในการสื่อสาร กล่าวคือเข้าใจสิ่งที่ได้ฟังผิดทำให้การสื่อสารบกพร่อง ไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งที่ครูพูดได้ ในขณะที่ความสามารถในการเขียนอยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างดี ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนควรมุ่งเน้นพัฒนาทักษะการฟังอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่าสื่อประเภทสื่อวิดีโอที่มีภาพประกอบจะสามารถช่วยให้เด็กในระดับประถมปลายหรือผู้เริ่มเรียนมีความสนใจฟังและเข้าใจเรื่องที่ได้ฟังมากขึ้น รวมทั้งหากมีการสอนหลักการตามรูปแบบการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการของทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำกลวิธีนี้ไปใช้ในสถานการณ์อื่นที่แตกต่างหรือแม้แต่การฟังในบทเรียนอื่นหรือชีวิตประจำวันได้

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนภาษาอังกฤษจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 หรือระดับผู้เริ่มเรียน จากงานวิจัยต่าง ๆ พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่จะเน้นพัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้กลยุทธ์นี้ในการเรียนสำหรับเด็กเล็กนั้นมีน้อยมาก ด้วยความเชื่อที่ว่าเด็กเล็กมีความสามารถในการเรียนตามกลวิธีนี้ค่อนข้างน้อยจึงไม่ค่อยปรากฏงานวิจัยศึกษาการใช้กลยุทธ์นี้กับเด็กระดับประถมศึกษา นอกจากนี้งานวิจัยส่วนมากศึกษาเพียงแค่กลยุทธ์อภิปัญญาต่อการอ่านหรือการฟังเพื่อความเข้าใจหรือ สื่อวิดีโอต่อการฟังเพื่อความเข้าใจเพียงอย่างเดียว และงานวิจัยประเภทศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามกลวิธีอภิปัญญานั้นส่วนมากจะปรากฏกับทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ ด้านงานวิจัยเกี่ยวกับการฟังจะปรากฏในลักษณะของการศึกษาความสัมพันธ์มากกว่าการจัดกิจกรรมการสอน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจใน

การศึกษาการใช้สื่อวิดีโอภาษาอังกฤษและหลักกลยุทธ์อภิปัญญาาร่วมกันในการสอนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนจะมีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสูงขึ้นหรือไม่อย่างไร นักเรียนจะมีการใช้กลยุทธ์นี้ในการเรียนหรือไม่ ลักษณะใด นักเรียนจะมีความพอใจและสนใจในการสอนแนวนี้หรือไม่ โดยผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลที่ได้จากการวิจัยจะได้ใช้เป็นแนวทางในการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจในระดับประถมศึกษาและอาจประยุกต์ใช้สำหรับระดับอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยด้านแนวคิด ทฤษฎี และหลักการในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญาต่อทักษะ การฟังเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม เพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอภาษาอังกฤษและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา

ตัวแปรตาม คือ

- ทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอภาษาอังกฤษและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา
- ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ที่มีต่อบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอภาษาอังกฤษและการสอนแบบส่งเสริมการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.3.1 เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปรายต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

1.3.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปราย

1.4 คำถามการวิจัย

1.4.1 ทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม หลังได้รับการจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปราย มีผลเป็นอย่างไร

1.4.2 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีความพึงพอใจอย่างไรต่อการจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปราย

1.5 สมมติฐานการวิจัย

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยด้านแนวคิด ทฤษฎี และหลักการในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปรายต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ศึกษาไปดำเนินการวิจัยตามสมมติฐานต่อไปนี้

1.5.1 ทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม หลังได้รับการจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปรายเพิ่มสูงกว่าก่อนการเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปราย

1.5.2 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปราย

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

รายงานการวิจัยผลการใช้สื่อวิดีโอและการสอนแบบส่งเสริมการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา ต่อการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1.6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเสริม โรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 9 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 312 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐมที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน เลือกโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ (Intact group sample) จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งหมด 30 คน

1.6.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอภาษาอังกฤษและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา

ตัวแปรตาม คือ

ทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอภาษาอังกฤษและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา

ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอภาษาอังกฤษและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา

1.6.3 การเก็บข้อมูล

ขั้นก่อนเรียนจะมีการทดสอบทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจก่อนเรียน (Pretest) กับกลุ่มนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ชั้นระหว่างเรียนจะเป็นการดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างตามแผนการเรียนรู้การฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญาที่สร้างขึ้น ผู้เรียนต้องทำการบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาระหว่างเรียนลงในแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา (Metacognitive Learning log) จากนั้น ชั้นหลังเรียนจะดำเนินการทดสอบทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ (Post-test)

กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ข้อสอบชุดเดียวกับก่อนเรียน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังทำแบบสอบถามความพึงพอใจหลังการเรียนการสอนเพื่อเก็บข้อมูลด้านความพึงพอใจ

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 สื่อวิดีโอ หมายถึง สื่อบันทึกที่แสดงภาพเคลื่อนไหวและเสียงพร้อมคำบรรยาย ทั้งประเภทที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ และวิดีโอเชิงพาณิชย์ทั่วไป ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้คัดเลือกวิดีโอที่มีความเหมาะสมด้านเนื้อหาและระดับภาษา ตรงตามจุดประสงค์และสอดคล้องกับหัวเรื่องตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) ในระดับ A1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และหนังสือแบบเรียนที่ทางโรงเรียนนาครประสิทธิ์ใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีแหล่งคัดเลือกวิดีโอจาก www.britishcouncil.com และวิดีโอที่มีการเผยแพร่ผ่าน YouTube จำนวน 4 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 The haunted house สอดคล้องกับหัวเรื่อง บ้านและที่อยู่อาศัย เรื่องที่ 2 Camping สอดคล้องกับหัวเรื่อง เวลาว่างและนันทนาการ เรื่องที่ 3 Dundee weather report for Kids สอดคล้องกับหัวเรื่อง สภาพลมฟ้าอากาศและเรื่องที่ 4 Henry's birthday สอดคล้องกับหัวเรื่อง อาหาร/ เครื่องดื่ม

1.7.2 ทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ หมายถึง กระบวนการตั้งใจฟัง แล้วตีความวิเคราะห์เพื่อหาความหมายและเข้าใจใจความหลัก (Main idea) ของสิ่งที่ได้ยิน เข้าใจรายละเอียดและลำดับของเหตุการณ์ โดยใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ และความรู้ทางโลกเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ยิน โดยมีเกณฑ์ในการวัดโดยใช้รูปแบบของแบบทดสอบวัดทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจประกอบด้วยชุดคำถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้วัดความสามารถทางการฟังเพื่อความเข้าใจ โดยมีกรอบสาระเนื้อหาและจุดประสงค์ตามเนื้อหา ทั้ง 4 บทเรียน จุดประสงค์ของทักษะย่อยของการฟังเพื่อความเข้าใจสำหรับเด็กระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ 1) สามารถบอกใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ 2) สามารถเข้าใจรายละเอียดของเรื่องที่ฟัง 3) สามารถบอกลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดได้ และ 4) สามารถสรุปเรื่องที่ฟังได้ แบบทดสอบใช้วัดทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา เป็นแบบทดสอบประเภทปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ แบบเลือกตอบถูกผิด (True or False) จำนวน 5 ข้อ แบบเติมข้อมูลในตาราง จำนวน 10 ข้อและการเขียนสรุปความจำนวน 1 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 90 นาที

1.7.3 กลยุทธ์อภิปัญญาในการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ หมายถึง กลวิธีหรือขั้นตอนการจัดการการเรียนรู้และควบคุมความคิดของผู้เรียนในการเรียนรู้ ผ่านกลวิธีดังนี้ ชั้นแรกการส่งเสริมให้ผู้เรียนวางแผนในการฟัง ครูผู้สอนเตรียมให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับหัวข้อที่จะฟังหรือ รูปแบบของข้อความ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง มีการเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับเรื่องที่จะฟัง และผู้สอนควรชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำภาระงานอย่างชัดเจน ชั้นที่สอง การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจในการฟัง ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ และ ชั้นสุดท้ายคือการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ประเมินกลวิธีและประสิทธิผลในการฟัง สามารถระบุปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นขณะฟังได้พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขที่ใช้ในงานวิจัยนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลด้านการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาของผู้เรียนโดยใช้แบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาโดยพัฒนาคำถามตามกลวิธีทั้งสามชั้นของกลยุทธ์อภิปัญญา

1.7.4 นักเรียน คือ ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน โรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยในด้านแนวคิดทฤษฎีและหลักการนำมาใช้เพื่อความเข้าใจในแต่ละประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการฟังเพื่อความเข้าใจและการจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปดำเนินการสร้างเครื่องมือซึ่งมีการศึกษาเอกสารและประเด็นที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 2.1 ทักษะการฟังและการฟังเพื่อความเข้าใจในระดับประถมศึกษา
- 2.2 การสอนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ
- 2.3 กลยุทธ์อภิปัญญากับการเรียนภาษา
- 2.4 การใช้สื่อวิดีโอในการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทักษะการฟังและการฟังเพื่อความเข้าใจในระดับประถมศึกษา

ทักษะการฟังเป็นทักษะที่สำคัญต่อการทำกิจกรรมต่าง ๆ การฟังเพื่อความเข้าใจเป็นทักษะเบื้องต้นในการทำทุกกิจกรรมการสื่อสารและการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อความเข้าใจในกระบวนการฟังและการฟังเพื่อความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และส่งผลให้เกิดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยงานวิจัยนี้มุ่งเน้นการศึกษาในหัวข้อต่าง ๆ อันได้แก่ ความหมายของการฟังและการฟังเพื่อความเข้าใจ ความสำคัญและหลักของการฟังเพื่อความเข้าใจ องค์ประกอบและทักษะย่อยที่เกี่ยวข้อง ระดับต่าง ๆ ของการฟังเพื่อความเข้าใจ กลยุทธ์การฟังเพื่อความเข้าใจ และสาระทักษะการฟังภาษาอังกฤษในระดับต้นหรือระดับประถมศึกษา จากการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ความหมายของการฟังและการฟังเพื่อความเข้าใจ

การฟังเป็นทักษะที่สำคัญต่อการสื่อสาร เป็นทักษะด้านการสื่อสารแรกที่มีมนุษย์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพื่อให้การสื่อสารบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้ฟังต้องเข้าใจสารที่ได้ฟังอย่างถูกต้องเสียก่อน จึงเกิดการสื่อสารต่อไปได้ ชั้นเริ่มต้นผู้ฟังควรเข้าใจความหมายของการฟังและการฟังเพื่อความเข้าใจ มีนักการศึกษาต่าง ๆ ให้ความหมายของการฟังไว้ดังนี้

ความหมายของการฟังนั้นมีการนิยามที่เป็นไปในทางเดียวกันว่าเป็นการเชื่อมโยงเสียงพูดกับความหมายดังที่ Spratt, Pulvernes, and Williams (2005) กล่าวว่า การฟังเป็นการเชื่อมโยงความหมายกับเสียงในภาษาเราสามารถเข้าใจสิ่งที่ได้ยินจากบริบท ความรู้ทางภาษาและความรู้ทางโลกของเราเอง ซึ่งสอดคล้อง Donogue (2009) ให้คำจำกัดความของการฟังว่า เป็นกระบวนการเปลี่ยนภาษาพูดให้มีความหมาย โดยมี 3 ขั้นตอนคือ 1) การรับสารจากผู้พูด เป็นการได้รับสารผ่านการได้ยินและตีความภาษาบวกกับท่าทางของผู้พูด 2) การใส่ใจกับใจความสำคัญของสิ่งที่ได้ยินและตัดรายละเอียดที่ไม่สำคัญออกและ 3) การให้ความหมาย โดยการนำข้อความที่ได้อ่านรวมกับกรอบความคิดที่มี เช่นเดียวกับ Norton (1993) ที่กล่าวว่า การฟัง คือ ความสามารถในการได้ยินเสียงแล้วแยกแยะเสียงที่ได้ยิน เข้าใจแล้วประเมินสิ่งที่ได้ยินอย่างจริงจัง และรู้สึกซาบซึ้งกับสิ่งที่ได้ยิน โดย Richards (2008) อธิบายว่า ตามแนวการสอนแล้วการฟังและการฟังเพื่อความเข้าใจเป็นคำที่มีความหมายเหมือนกัน คือการเข้าใจคำพูดต่าง ๆ ขณะที่ Nation and Newton (2009) ได้มีคำอธิบายที่ชัดเจนในการเข้าใจความหมายว่า การฟัง เป็นกระบวนการการรับข้อมูลจากผู้พูดสื่อความ การเข้าใจความหมายของข้อมูลนั้นเกิดจากการตีความของผู้ฟังจากบริบท

ดังนั้นการฟัง คือ การได้ยินข้อความแล้วเปลี่ยนข้อความนั้นให้มีความหมายผ่านการตีความจากบริบทต่าง ๆ การเข้าใจและตีความเกิดจากความสามารถทางภาษาและความรู้ทางโลกของผู้ฟัง

ในด้านของทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ นักศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายที่สอดคล้องกันว่าหมายถึง การถอดความหมายจากสิ่งที่ได้ยิน โดย Chaney and Burk (1998) ได้อธิบาย คำจำกัดความของการฟังเพื่อความเข้าใจไว้ว่า คือ กระบวนการได้ยินทางหู กักเก็บข้อมูล ตีความ เข้าใจความหมายและตอบกลับไปยังผู้พูด ซึ่งสอดคล้องกับ Norton (1993) และ Underwood et al. (1989) ที่ระบุถึงกระบวนการหลักของการเข้าใจและวิเคราะห์หาความหมายของสิ่งที่ได้ยิน Buck (2003) ระบุในรายละเอียดว่าการฟังเพื่อความเข้าใจนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการที่ซับซ้อน ในการใช้ความรู้ทางภาษา ระบบเสียง หน่วยคำ ความหมายและ โครงสร้างในการตีความ โดยแบ่งออกเป็น 2

ขั้น ขั้นแรก คือ การจำคำศัพท์ได้ ขั้นต่อมา คือ เข้าใจความหมายของคำนั้น ๆ การเข้าใจรูปแบบและความหมายระดับประโยคซึ่งต้องมีความสามารถทั้งในด้านคำศัพท์และด้านประโยค เพื่อสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์ในรูปประโยคได้และการเข้าใจวาทกรรมที่ยาวขึ้น (discourse) ซึ่งต้องอาศัยความสามารถในการเชื่อมโยงข้อความตามกฎไวยากรณ์ (Cohesion) ในวาทกรรมยาว รวมไปถึงความสัมพันธ์ต่างที่เกิดในข้อความด้วย เช่น การแทนคำสรรพนาม หรือการใช้คำกริยาที่ใกล้เคียงกันเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้คำซ้ำ เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องสามารถเข้าใจประเด็นหลักที่ผู้พูดต้องการจะสื่อ และการใช้ความรู้เกี่ยวกับสังคมโลก ซึ่งมีบทบาทต่อความเข้าใจการฟังเป็นอย่างมาก เนื่องจากในบางบริบทสิ่งที่กล่าวมีความหมายเชิงนัยยะ ต้องอาศัยทักษะในการตีความจากบริบทและข้อมูลบริบทที่ไม่ใช่คำพูด เช่น สถานที่ที่สถานการณ์นั้นเกิดขึ้น เป็นต้น เพื่อให้เข้าใจข้อความอย่างลึกซึ้ง

จากการศึกษาความหมายของการฟังเพื่อความเข้าใจไม่ใช่เพียงแค่การแยกแยะเสียงที่ได้ยิน แต่ต้องสามารถเข้าใจข้อความนั้น ๆ ผ่านการวิเคราะห์หาความหมายของข้อความที่ฟัง โดยใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์และความรู้ทางโลกเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ยิน

2.1.2 ความสำคัญของการฟังเพื่อความเข้าใจ

การฟังเพื่อความเข้าใจถือเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญในหลายประการ คือการฟังจะเชื่อมโยงผู้ฟังไปสู่ทักษะอื่น เป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการสื่อสารและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เริ่มต้นจากการเข้าใจสิ่งที่ฟัง ในส่วนนี้มีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของการฟังในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

การฟังเพื่อความเข้าใจมีความสำคัญในฐานะที่เป็นองค์ประกอบหลักของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นทักษะที่ใช้มากที่สุดในการสื่อสาร ความสามารถในการฟังเชิงวิเคราะห์สามารถช่วยให้ผู้ฟังมีความฉลาดการตัดสินใจ และวิเคราะห์ความหมายของสารที่รับ (Ross & Roe, 1990; Willbrand & Rieke, 1983)

การฟังช่วยสร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ การฟังมีคุณค่าต่อกิจกรรมของมนุษย์ เนื่องจากเป็นทักษะที่มนุษย์ใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวัน ทักษะฟังเป็นทักษะที่มีความสำคัญช่วยให้คนเข้าใจซึ่งกันและกัน และช่วยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการฟังสิ่งที่จริงใจ (Chaney & Burk, 1998)

นอกจากนี้การฟังเพื่อความเข้าใจยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาอื่น กล่าวคือ การฟังเป็นกระบวนการอันซับซ้อนที่ช่วยในการเข้าใจภาษาที่พูดออกมา เพื่อเชื่อมโยงกับทักษะอื่น ๆ

อันได้แก่ การพูด การอ่าน และการเขียน (Rost, 2011) โดย Nunan (1991b) ได้กล่าวไว้ว่า การฟังเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการเรียนภาษาอย่างมาก เนื่องจากการฟังคือการป้อนข้อมูลให้กับผู้เรียน หากผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจข้อมูลนั้นได้อย่างถูกต้อง การเรียนรู้ทักษะอื่น เช่น การพูด การอ่าน และการเขียน จะไม่สามารถเริ่มขึ้นได้ เช่นเดียวกับกับแนวคิดของ Edge (1993) ที่ว่า การรับสารหรือข้อมูลที่มีความหมายเป็นสิ่งสำคัญ ยิ่งผู้เรียนพัฒนาทักษะการฟังมากเท่าไร ผู้เรียนก็จะได้รับข้อมูลที่มีความหมายมากเท่านั้นส่งผลให้มีโอกาสมากขึ้นในการเรียนรู้ทักษะอื่น ๆ การฟังมีผลต่อทักษะการอ่านดังที่ Wicker and Schultz (1995) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการฟังต่อเด็กเล็กกว่า ผู้เรียนที่มีทักษะการฟังที่ดี จะทำให้มีทักษะการอ่านที่ดีและมีแนวโน้มจะประสบความสำเร็จในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้การฟังยังมีผลต่อทักษะการพูดดังที่ Rost (1991) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฟังเพื่อความเข้าใจ ที่นำไปสู่การพัฒนาทักษะการพูดอย่างมีประสิทธิภาพไว้ 3 ประการ ประการแรกคือ การฟังเพื่อความเข้าใจมีความสำคัญเพราะการเข้าใจและเข้าถึงผู้พูดในแต่ละภาษานั้นคือสิ่งสำคัญ ประการที่สองได้แก่ การฟังช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นแบบอย่างที่ใช้ของภาษาใช้ในสถานการณ์จริงและ ประการสุดท้ายคือการฝึกการฟังมีความสำคัญ เพราะเป็นสิ่งที่ผู้สอนใช้ในการเพิ่มความน่าสนใจในการเรียนภาษารูปแบบใหม่ ๆ ให้แก่ผู้พูด เช่น ความรู้ด้านคำศัพท์และไวยากรณ์ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ในกิจกรรมทุกกิจกรรมการฟังเป็นทักษะสำคัญในการดำเนินชีวิตการฟังมีบทบาทสำคัญ ในด้านต่าง ๆ คือ ความสำคัญต่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเนื่องจากการฟังเป็นทักษะพื้นฐานและองค์ประกอบหลักในการสื่อสาร ประการที่สองคือการฟังสร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ นอกจากนี้การฟังยังมีความสำคัญในการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะทางภาษาอื่น ๆ โดยเฉพาะการอ่านและการพูด หากผู้เรียนมีทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจที่ดี และมีการรับข้อมูลที่มีความหมายนั้น จะเปิดโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองมากขึ้น

2.1.3 ทักษะย่อยที่เกี่ยวกับการฟังเพื่อความเข้าใจ

การเรียนรู้ทักษะการฟังประกอบด้วย ทักษะย่อยที่เกี่ยวกับการฟังเพื่อความเข้าใจเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนควรคำนึงถึง เพื่อนำไปสู่การฟังเพื่อความเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถแบ่งประเภททักษะย่อยของการฟังได้ดังนี้

ทักษะที่ 1 การบอใจความสำคัญ (Main idea) คือ การที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจความหมายของเรื่องที่ฟังและสามารถเข้าใจแนวคิดหลักที่ผู้พูดต้องการจะสื่อ หรือความสามารถที่ผู้ฟังระบุจุดมุ่งหมายของการฟังได้ ตามแนวคิดของ S. Brown (2006); Norton (1993)

ทักษะต่อมาคือ การบอกรายละเอียดสำคัญ (Important details) หรือรายละเอียดสนับสนุน (supporting details) โดยส่วนใหญ่ผู้ฟังมักมีปัญหาในการแยกแยะระหว่างรายละเอียดสำคัญกับรายละเอียดปลีกย่อยอื่น ๆ รวมทั้งความสามารถในการบอกรายละเอียดสนับสนุนได้ ทักษะนี้มีความสัมพันธ์กับทักษะการบอกใจความสำคัญ เนื่องจากรายละเอียดสำคัญมักเป็นข้อมูลที่สนับสนุนใจความสำคัญ (S. Brown, 2006; Edge, 1993; Herrick & Jacobs, 1956; Norton, 1993)

ทักษะการบอกลำดับความต่อเนื่อง (Sequencing) Edge (1993) กล่าวว่า ผู้ฟังต้องสามารถลำดับเหตุการณ์ความต่อเนื่องของสิ่งที่ฟังได้ โดยใช้คำที่บอกเวลา (signal words)

ทักษะการคาดเดาผลลัพธ์ (Predicting outcomes) ถ้าผู้ฟังสามารถบอกผลที่จะเกิดขึ้นหรือระบุความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ได้ แสดงให้เห็นว่าผู้ฟังเข้าใจความสัมพันธ์และลำดับเรื่องราวเป็นอย่างดี (Norton, 1993)

ทักษะการให้ข้อสรุปโดยการอนุมาน (Making inferences) เป็นความสามารถที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจข้อมูลที่ไม่ได้กล่าวตรง ๆ ในข้อความที่ได้ยินจากบริบทอื่น ๆ ได้ (S. Brown, 2006; Edge, 1993)

ทักษะการสรุปความ (Drawing conclusion) ผู้ฟังสามารถบอกข้อมูลที่แท้จริงจากเรื่องที่ฟังได้ (Edge, 1993)

ทักษะสุดท้ายคือ การสรุปย่อเรื่องที่ฟัง (Summarizing) ผู้ฟังสามารถเขียนย่อความเรื่องที่ฟังได้ (Edge, 1993)

จากการศึกษาทักษะย่อยของการฟังเพื่อความเข้าใจจากนักการศึกษาต่าง ๆ สรุปได้ว่าทักษะย่อยของการฟังเพื่อความเข้าใจประกอบด้วย 1) ความสามารถในการบอกใจความสำคัญ 2) การเข้าใจรายละเอียดต่าง ๆ สามารถแยกรายละเอียดที่สำคัญและรายละเอียดปลีกย่อยได้และบอกรายละเอียดสนับสนุนได้ 3) ความสามารถในการบอกลำดับของเหตุการณ์ 4) ความสามารถในการสรุปความ 5) การทำนายผลลัพธ์ที่จะเกิดจากเหตุการณ์ก่อนหน้า 6) การให้ข้อสรุปโดยการอนุมานและ 7) การสรุปย่อเรื่องที่ฟัง

2.1.4 ชั้นของการฟังเพื่อความเข้าใจ

การฟังเพื่อความเข้าใจเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นโดยมีชั้นของการฟังเกิดขึ้นก่อนที่ผู้ฟังจะเกิดความเข้าใจในสิ่งที่ได้ยิน การฟังสามารถแบ่งออกเป็นชั้นต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นการได้ยิน (Hearing) คือการตอบสนองต่อสิ่งที่ได้ยิน เกิดจากการที่คลื่นเสียงถูกกระตุ้นในประสาทสัมผัสรับเสียงของหูแล้วสามารถบอกแหล่งที่มาของเสียงได้ (Barker, 1981; Rost, 2011; Ur, 1992)

ขั้นตั้งใจ (Attention) คือขั้นที่ผู้ฟังเลือก คัดกรอง สิ่งที่ได้ฟังซึ่งบางครั้งสิ่งแวดล้อมรอบข้างอาจเป็นอุปสรรคทำให้ผู้ฟังขาดความสนใจ แต่หากผู้ฟังเลือกและสนใจสิ่งที่ฟังจะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน (Barker, 1981; Rost, 2011; Ur, 1992)

ขั้นความรู้ทางภาษาศาสตร์ โดย Rost (1991) และ Ur (1992) กล่าวว่าคือ การเข้าใจเสียงสูงต่ำ เข้าใจความแตกต่างของสำเนียงต่าง ๆ และการเข้าใจคำซ้ำ การจำคำศัพท์ ความรู้ด้านโครงสร้างวลีและการใช้ความสามารถทางภาษาศาสตร์ช่วยในการเข้าใจสิ่งที่ได้ฟัง

ขั้นความเข้าใจ (Understanding) เป็นการตีความและประเมินสิ่งที่ได้ยินโดยการทำความเข้าใจสัญลักษณ์ที่เห็นและได้ยิน ผู้ฟังต้องวิเคราะห์ความหมาย โดยอาศัยความรู้ของผู้ฟังประกอบและใช้บริบทแวดล้อม (clues) ในการเดาความหมาย ผู้เรียนอาจเข้าใจความหมายของคำนั้นผิด หากตีความโดยไม่สนใจบริบททำให้ไม่สามารถเข้าใจความหมายที่แท้จริง (Barker, 1981; Rost, 2011; Ur, 1992)

ขั้นสุดท้ายคือ ขั้นความจำ (Remembering) เป็นการเก็บข้อมูลที่ได้ยินไว้ในหน่วยความจำ และสามารถนำออกมาใช้เมื่อจำเป็น (Barker, 1981)

จากการศึกษาชั้นของการฟังเพื่อความเข้าใจ สรุปได้ว่าระดับต่าง ๆ ของการฟังเพื่อความเข้าใจประกอบไปด้วย 5 ชั้น ได้แก่ ขั้นการได้ยินคือ ขั้นการตั้งใจฟังข้อมูลที่จำเป็น ขั้นการทำความเข้าใจภาษา ขั้นการเข้าใจความหมาย และขั้นความจำคือการเก็บข้อมูลที่ได้ยินในหน่วยความจำแล้วสามารถนำออกมาใช้ได้ภายหลัง ซึ่งทั้ง 5 ชั้นของการฟังจะถูกนำมาใช้ในงานวิจัยนี้

2.1.5 กลยุทธ์การฟังเพื่อความเข้าใจ

การฟังที่ประสบความสำเร็จนั้นสัมพันธ์กับตัวผู้ฟังเองด้วย ว่าผู้ฟังสนใจตัวเนื้อหาเพียงอย่างเดียวหรือให้ความสนใจในกลยุทธ์ที่ใช้ในการฟังด้วย โดยกลยุทธ์ในการฟังเพื่อความเข้าใจนั้นช่วยให้เกิดการฟังที่มีประสิทธิภาพดังมีรายละเอียดดังนี้

กลยุทธ์ทางปัญญา (Cognitive process) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การทำความเข้าใจ (Comprehension processes) ซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางภาษาศาสตร์และที่ไม่ใช่ภาษาศาสตร์ของข้อมูลที่ป้อน (Buck, 2003; Richards, 2008) กลยุทธ์นี้ยังเกี่ยวข้องกับการจัดเก็บและกระบวนการจำในหน่วยความจำ หรือ หน่วยความจำระยะยาวเพื่อเรียกคืนความรู้ใช้ในภายหลัง Oxford (1990) กล่าวถึงกลยุทธ์ทางปัญญาเพิ่มเติมว่าเป็นกระบวนการความเข้าใจแบ่งย่อยออกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ คือ ในขั้นตอนการฝึก (practicing) ใช้กลยุทธ์การจำคำศัพท์และการทำซ้ำเกี่ยวข้องกับการจำและการใช้รูปแบบทางภาษาต่าง ๆ เพื่อช่วยในการเข้าใจข้อความที่ได้ยิน ขั้นที่สองคือ ขั้นตอนการรับ-ส่งข้อความ (sending and receiving message) เป็นกลยุทธ์การฟังเพื่อความเข้าใจโดยเน้นการฟังใจความสำคัญและเข้าใจรายละเอียดต่าง ๆ และขั้นที่สาม ขั้นตอนการวิเคราะห์ (analyzing and reasoning) กลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องคือ การแปล การวิเคราะห์ และการถ่ายโอน โดยเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ความเหมือนและความต่างของภาษาที่สองกับภาษาแม่ เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยในการเข้าใจหรือการแปลข้อความ และขั้นสุดท้าย เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การจดโน้ตย่อและการสรุปย่อ เพื่อช่วยผู้ฟังสังเคราะห์สิ่งที่ได้ยินและเข้าใจข้อความได้ดีขึ้น

กลยุทธ์อภิปัญญา (Metacognitive process) คือ กลยุทธ์ทางจิตที่แสดงถึงหน้าที่ในการจัดการตามกลยุทธ์อภิปัญญาซึ่งได้แก่ การประเมินสถานการณ์ การตรวจสอบ การประเมินตนเองและการทดสอบตัวเอง (Buck, 2003; Richards, 2008) นอกจากนี้ Oxford (1990) ได้ให้รายละเอียดเพิ่มเติมว่า กลยุทธ์นี้แบ่งออกเป็นสามกลวิธีย่อย คือ กลวิธีเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ มีกลยุทธ์ที่ใช้คือการตั้งใจฟังข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับภาระงานหรือกิจกรรมที่ทำ กลวิธีที่สอง คือการจัดการและวางแผนการเรียนรู้ เป็นการวางแผนของผู้ฟังโดยวางแผนการฟังของตนเอง เช่น ฟังเพื่อหาใจความสำคัญ เป็นต้น และกลวิธีสุดท้ายคือ การตรวจสอบและประเมินตนเอง เพื่อตรวจสอบกระบวนการฟังของตนเอง ตรวจสอบข้อผิดพลาดเพื่อหลีกเลี่ยงในครั้งต่อไป

Oxford (1990) ได้กล่าวถึงกลยุทธ์ที่ใช้ในการเรียนการฟังที่แตกต่างอีกหลายกลยุทธ์ได้แก่ กลยุทธ์ความจำ (Memory strategies) เป็นกลยุทธ์ที่รับข้อมูลใหม่เข้าไปไว้ในหน่วยความจำและ

นำมาใช้เมื่อจำเป็น Huy (2015) กล่าวถึงกลวิธีในกลยุทธ์นี้เพิ่มเติมว่าเป็น การเชื่อมโยงความคิดหรือ จัดกลุ่มข้อมูล

กลยุทธ์ชดเชย (Compensation strategies) คือการชดเชยความรู้ส่วนที่หายไปในการที่ผู้ฟังได้ยินไม่ชัด ผู้ฟังสามารถใช้ตัวใบ้ (cues) ในการเดาข้อมูลส่วนที่หายไปได้ โดยใช้กลยุทธ์การเดาอย่างเป็นระบบ (Huy, 2015; Oxford, 1990)

กลยุทธ์ทางจิตใจ (Affective strategies) โดยผู้เรียนที่ดีจะสามารถควบคุมทัศนคติและจิตใจของตนต่อการเรียนไปในด้านบวก Oxford (1990) กลวิธีของกลยุทธ์นี้คือ 1) การลดความกังวลของผู้ฟังในขณะที่ฟัง 2) การให้กำลังใจตัวเองในด้านบวก เพิ่มความมั่นใจให้กับตัวเอง และ 3) การแลกเปลี่ยนความเห็นกับผู้อื่น Huy (2015)

กลยุทธ์ทางสังคม (Social strategies) โดยเน้นการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยผู้ฟังจะถามคำถามเพื่อหาข้อเท็จจริงจากผู้อื่นและแบ่งปันข้อมูลที่ได้ยินซึ่งกันและกัน (Oxford, 1990; A. Wenden & Rubin, 1987)

จากการศึกษากลยุทธ์ในการฟังเพื่อความเข้าใจ ประกอบด้วยหลากหลายกลยุทธ์ โดยแบ่งเป็นกลยุทธ์ทางตรง และกลยุทธ์ทางอ้อมดังนี้ กลยุทธ์ทางตรงได้แก่ 1) กลยุทธ์ความจำ (Memory strategies) 2) กลยุทธ์ทางปัญญา (Cognitive strategies) เป็นกลยุทธ์ที่เน้นความเข้าใจแล้วฝึกฝน และ 3) กลยุทธ์ชดเชย (Compensation strategies) ในส่วนของกลยุทธ์ทางอ้อม ได้แก่ 1) กลยุทธ์อภิปัญญา (Metacognition strategies) เป็นกลยุทธ์ที่ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง 2) กลยุทธ์ทางจิตใจ (Affective strategies) โดยผู้เรียนที่ดีจะสามารถควบคุมทัศนคติและจิตใจของตนต่อการเรียนไปในด้านบวก และ 3) กลยุทธ์ทางสังคม (Social strategies) โดยเน้นการทำงานร่วมกับผู้อื่น จากกลยุทธ์เบื้องต้น ผู้วิจัยมีความสนใจในกระบวนการของกลยุทธ์อภิปัญญาจึงเป็นที่มาของการศึกษาหาข้อมูลและทำวิจัยต่อไป

2.1.6 สาระทักษะการฟังภาษาอังกฤษในระดับต้นหรือระดับประถมศึกษา

ในการจัดการเรียนการสอนในทักษะต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนต่างระดับนั้นผู้สอนควรคำนึงถึง สาระทักษะการเรียนรู้ในแต่ละทักษะ ของแต่ละระดับชั้น เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งในระบบการศึกษาไทยมีมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน ได้แก่ กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) และสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีเนื้อหาสาระดังนี้

2.1.6.1 กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR)

กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) เป็นการกำหนดมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษซึ่งช่วยในออกแบบหลักสูตร และอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ที่มุ่งเน้นในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ (English Proficiency) ให้กับผู้เรียน โดยปัจจุบันกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษ CEFR นั้น ถือเป็นมาตรฐานในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนภาษาอังกฤษที่ได้รับการยอมรับจากทั่วโลก โดยกรอบมาตรฐาน CEFR ได้แบ่งความสามารถทางภาษาอังกฤษเป็น 6 ระดับ คือ A1, A2, B1, B2, C1 และ C2 (The Council of Europe, 2001) กลุ่มเป้าหมายงานวิจัยนี้ คือ ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งจัดอยู่ในความสามารถระดับ A1 ตามกรอบมาตรฐาน ผู้เรียนในระดับนี้ควรมีความสามารถด้านการฟังเพื่อความเข้าใจสำหรับผู้เรียนในระดับ A1 คือ สามารถปฏิบัติตามคำพูดที่ผู้พูดพูดอย่างช้ามาก และชัดเจน ต้องเว้นระยะเพื่อให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจความหมายได้ สามารถเข้าใจคำศัพท์ วลีและประโยคสั้น ๆ ได้ นอกจากนี้ CEFR กล่าวถึงการฟังเพื่อความเข้าใจจากสื่อต่าง ๆ ได้แก่ วิดีโอประเภทโทรทัศน์และภาพยนตร์ บทสนทนา ประกาศ และคำสั่งต่าง ๆ เมื่อฟังสื่อประเภทที่มีภาพประกอบจะสามารถระบุใจความสำคัญของสิ่งที่ได้ยินและสามารถเข้าใจเมื่อวิดีโอเปลี่ยนหัวข้อที่แสดง โดยหัวข้อที่ใช้ในการฟังคือหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลพื้นฐาน เช่น ข้อมูลส่วนตัว ชีวิตประจำวัน เป็นต้น ครอบครัว บ้านและที่อยู่อาศัย การบริการ การซื้อขาย อาหารและเครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ การศึกษาและอาชีพในอนาคตทักษะย่อยการฟังสำหรับผู้เรียนในระดับนี้คือ การบอใจความสำคัญจากเรื่องที่ได้ฟัง สามารถเข้าใจรายละเอียดของเรื่องโดยรวม รวมทั้งเข้าใจลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วย และสามารถสรุปเรื่องที่ได้ฟัง กิจกรรมหลังการฟังคือเข้าใจและปฏิบัติตามสิ่งที่ได้ฟังได้

2.1.6.2 สารและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สารและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นั้น กำหนดให้ผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฟังในหัวข้อของข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว โรงเรียน อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อขายและลมฟ้าอากาศ กิจกรรมที่ใช้ในการฟังคือให้ผู้เรียนพูดหรือเขียนให้ข้อมูล เขียนภาพ แผนผัง และตารางแสดงข้อมูลหรือแสดงความคิดเห็นจากสิ่งที่ฟังรวมทั้งบอกความเหมือนหรือความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการ

ลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย แสดงข้อมูลและตอบคำถามจากสื่อประเภท บทสนทนา นิทานง่าย ๆ และเรื่องเล่า นอกจากนี้ผู้เรียนต้องสามารถใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทักษะย่อยที่ฟังในระดับนี้ควรมี คือ ความสามารถในการบอกใจความสำคัญ เข้าใจรายละเอียดของเรื่องราวที่ได้ฟังได้

2.1.6.3 การเปรียบเทียบกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) และสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบข้อมูลกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) และสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สาระวิเคราะห์ ด้านการฟัง	CEFR ระดับ A1	หลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน	สรุป
หัวข้อเรื่อง (topic)	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลส่วนตัว - ครอบครัว - บ้านและที่อยู่อาศัย - เวลาว่างและนันทนาการ - การบริการ - อาหารและ เครื่องดื่ม - การซื้อขาย - การศึกษา - อาชีพในอนาคต 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลที่เกี่ยวกับตัวเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ ตัว - เวลาว่างและนันทนาการ - โรงเรียน - อาหาร และเครื่องดื่ม - การซื้อขาย - ลมฟ้าอากาศ - สุขภาพและสวัสดิการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลที่เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน - ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใกล้ ๆ ตัว อาหาร เครื่องดื่ม สภาพ อากาศ - เวลาว่างและนันทนาการ - การซื้อขาย - บ้านและที่อยู่อาศัย
ทักษะย่อยของ การฟังเพื่อ ความเข้าใจ	<ul style="list-style-type: none"> - การบอกใจความสำคัญ จากเรื่องที่ฟัง - สามารถเข้าใจ รายละเอียดของเรื่อง โดยรวม - สามารถบอกลำดับ เหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นได้ - สามารถสรุปเรื่องที่ฟัง ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - การบอกใจความสำคัญ จากเรื่องที่ฟัง - สามารถเข้าใจรายละเอียด ของเรื่องที่ฟังได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - บอกใจความสำคัญของเรื่องที่ ฟังได้ - เข้าใจรายละเอียดของเรื่องที่ ฟัง - สามารถบอกลำดับเหตุการณ์ ต่างๆที่เกิดขึ้นได้ - สามารถสรุปเรื่องที่ฟังได้

สาระวิเคราะห์ ด้านการฟัง	CEFR ระดับ A1	หลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน	สรุป
ประเภทสื่อที่ใช้ ฟัง	- สื่อวิดีโอ - บทสนทนา - ประกาศและคำสั่ง	- บทสนทนา - นิทานง่าย ๆ - เรื่องเล่า	- บทสนทนา
กิจกรรมการฟัง	- ปฏิบัติตามคำสั่ง คำ ขอร้องและคำแนะนำที่ได้ ฟัง	- ผู้เรียนฟังแล้วพูดหรือ เขียนให้ข้อมูล ภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดง ข้อมูล - แสดงความคิดเห็นจาก เรื่องที่ฟัง - ตอบคำถามจากการฟัง	- เมื่อฟังแล้วผู้เรียนสามารถพูด หรือเขียนให้ข้อมูล ภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูล - แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ ฟัง - ผู้เรียนฟังแล้วตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง - ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำที่ได้ฟัง

จากการศึกษาสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการฟังทั้งสองมาตรฐานพบว่าผู้เรียนระดับต้นหรือระดับประถมศึกษาชั้นนั้น มีข้อมูลที่ใกล้เคียงและต่างกัันดังนี้ สำหรับหัวข้อการฟังผู้เรียนในระดับนี้ ได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน เวลาว่างและนันทนาการ ข้อมูลเกี่ยวสิ่งแวดลอมใกล้ ๆ ตัว อาหาร เครื่องดื่ม สภาพอากาศ การซื้อขาย บ้านและที่อยู่อาศัยผู้เรียนในระดับนี้สามารถเข้าใจเรื่องยาวที่ผู้พูดที่พูดอย่างช้า ๆ และชัดเจนได้ ผ่านสื่อต่าง ๆ คือ บทสนทนาต่าง ๆ กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) ได้กล่าวถึงสื่อที่แตกต่างจาก หลักสูตรของไทยคือ สื่อวิดีโอ ประกาศ คำสั่งต่าง ๆ และบทความง่าย ๆ เรื่องเล่าหรือนิทาน

ในส่วนของกิจกรรมการฟังที่ใช้ในการเรียนการสอนนั้น ทั้งสองมาตรฐานมีกิจกรรมการฟังที่ค่อนข้างต่างกันกล่าวคือ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระบุว่าเมื่อผู้เรียนฟังแล้วสามารถพูดหรือเขียนให้ข้อมูล ภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลแสดงความคิดเห็นตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้ ในขณะที่กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) ระบุว่า เมื่อฟังแล้วผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องและคำแนะนำที่ได้ฟังได้ซึ่งกิจกรรมที่ผู้สอนจัดทำขึ้นจะต้องสัมพันธ์กับทักษะย่อยของการฟังเพื่อความเข้าใจที่เด็กในระดับนี้ควรจะรู้

ทักษะย่อยที่สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระบุว่า ผู้สอนควรคำนึงถึงคือ ผู้เรียนสามารถบอกใจความสำคัญเข้าใจรายละเอียดของเรื่องได้ กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) ระบุรายละเอียดของทักษะย่อยเพิ่มเติมคือผู้เรียนสามารถบอกลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดได้และสามารถสรุปจากเรื่องที่ฟังได้ จากการศึกษาและสังเคราะห์รายละเอียดจากสองมาตรฐานข้างต้น งานวิจัยนี้ใช้รายละเอียดต่าง ๆ เพื่อการออกแบบเครื่องมือวิจัย โดยได้ใช้รายละเอียดของหัวเรื่องนั้นไปเป็นข้อมูลในการเลือกวิดีโอ ข้อมูลด้านกิจกรรมใช้ในการออกแบบกิจกรรมในการเรียนการสอน และข้อมูลด้านทักษะย่อยเพื่อกำหนดจุดประสงค์และออกแบบแบบทดสอบการวัดการฟังเพื่อความเข้าใจ

2.2 การสอนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ

การสอนทักษะต่าง ๆ มีกระบวนการสอนที่แตกต่างเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของผู้สอนนั้น ควรมีการจัดการเรียนรู้ตามเทคนิคและขั้นตอนที่เหมาะสมกับทักษะและระดับชั้น เพื่อสามารถจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจอย่างมี ในส่วนการสอนทักษะการฟังจะเสนอหลักการสอนตามหัวข้อต่อไปนี้

2.2.1 หลักการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ

การฟังเพื่อความเข้าใจเป็นทักษะย่อยหนึ่งของการฟัง เพื่อความเข้าใจในทักษะนี้ผู้สอนควรศึกษาหลักของการฟังเพื่อความเข้าใจ ดังนี้

Anderson and Lynch (1988); S. Brown (2006); Nunan (1991a); Richards (2008); Rost (2011) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนการฟังในช่วงกว่า 20 ปีที่ผ่านมาว่ามี 2 รูปแบบ ได้แก่ แบบ Top-Down และ Bottom-up

กระบวนการแบบ “Bottom-up” เป็นรูปแบบการสอนที่เปรียบเทียบการฟังเหมือนการถอดรหัสเสียง (Anderson & Lynch, 1988; Nunan, 1991a) การฟังมีลักษณะเป็นแบบเชิงเส้น เป็นการสอนจากหน่วยคำที่เล็กที่สุดที่มีความหมายไปสู่ข้อความที่ซับซ้อน จากหลักการข้างต้นหน่วยศาสตร์จะถูกรหัสและเชื่อมโยงไปสู่คำศัพท์ จากคำศัพท์โยงไปสู่วลี จากวลีเชื่อมโยงสู่คำพูด และจากคำพูดนำไปสู่ข้อความที่มีความหมาย มีลักษณะที่สอดคล้องกับแนวคิดของ S. Brown (2006); Richards (2008) ซึ่งได้กล่าวถึง กระบวนการ Bottom up ที่ใช้ข้อมูลที่ได้รับเป็นพื้นฐานในการเข้าใจข้อความ ความเข้าใจเริ่มจากการรับข้อมูลผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ อันได้แก่ เสียง คำ วลี

ประโยคและข้อความต่าง ๆ จนกระทั่งเข้าใจความหมาย การเข้าใจเป็นเหมือนกระบวนการถอดรหัสความสามารถทางไวยากรณ์และคำศัพท์ทางภาษาของผู้ฟังเป็นพื้นฐานของกระบวนการ Bottom up ในการเข้าใจข้อความหนึ่งผู้ฟังจะแตกข้อมูลออกเป็นส่วนต่าง ๆ (Chunking) ความสามารถทางไวยากรณ์ รวมทั้งเสียงสูงต่ำ (Intonation) และการหยุดระยะ (Pausing) ช่วยให้ผู้ฟังสามารถแบ่งประโยคได้อย่างถูกต้องในการสอนกระบวนการ bottom-up ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความรู้ในด้านคำศัพท์และไวยากรณ์ โครงสร้างประโยคเพื่อที่จะเข้าใจบทความ โดยสิ่งเหล่านี้ผู้สอนจะเป็นผู้ให้เป็นข้อมูลป้อน (Input) แก่เด็ก กิจกรรมที่ช่วยพัฒนากระบวนการ bottom-up คือ การเขียนตามคำบอก (Dictation) การเติมคำในช่องว่าง (Cloze listening) แบบฝึกปรนัย (Multiple choices) หลังการฟัง โดยเนื้อหาที่ปรากฏจะเป็นการจํารายละเอียดเรื่องที่ฟัง ความสัมพันธ์ของลำดับเหตุการณ์ การอ้างอิงสรรพนาม และคำสำคัญต่าง จากนั้นนำความรู้ทางภาษาศาสตร์นั้นไปใช้ในบริบทของการสื่อสาร

กระบวนการที่สองคือ Top-down คือ การใช้ความรู้ภูมิหลังในการเข้าใจความหมายของข้อความ (Buck, 2003; Nation & Newton, 2009; Rost, 2011) ความรู้ภูมิหลังที่จำเป็นคือ ความรู้ก่อนหน้าเกี่ยวกับหัวข้อของข้อความ สถานการณ์ หรือบริบทต่าง ๆ ความรู้ในด้านโครงสร้างทางความคิด (schema) และการจัดการข้อมูล เข้าใจโครงสร้างเหตุการณ์โดยรวมและความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างนั้น ๆ อย่างไรก็ตาม Richards (2008) กล่าวว่าในโลกแห่งความเป็นจริงกระบวนการ Bottom up และ Top down มักเกิดขึ้นพร้อมกัน เช่นเดียวกับ Nunan (1991a) กล่าวถึงกระบวนการ Top-Down ว่าผู้ฟังใช้เสียงที่ได้ยินเป็นบริบทในการเข้าใจความหมายของผู้พูด ผู้ฟังใช้ความรู้เดิมเกี่ยวกับบริบทและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดการฟังขึ้นเพื่อเข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ยิน (บริบทต่าง ๆ นี้ รวมไปถึงความรู้ในเรื่องที่เกิดขึ้น, ความสัมพันธ์ของผู้พูดในสถานการณ์นั้น ๆ และเหตุการณ์ก่อนหน้าด้วย) Richards (2008) ได้กล่าวถึงการสอนตามกระบวนการนี้ว่าผู้สอนจะต้องพัฒนาความสามารถให้ผู้เรียนเข้าใจบริบทของบทความที่ฟัง เช่น บทบาทของผู้พูด สถานที่ และเวลา เป็นต้น ผู้สอนจะต้องให้คำถามนำไปสู่หัวข้อหรือสถานการณ์ที่ผู้เรียนกำลังจะได้ฟัง และต้องสอนหรืออภิปรายให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้พื้นหลังของตนเองเกี่ยวกับเรื่องที่จะฟังด้วย

จากการศึกษาหลักการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจสรุปได้ว่า หลักการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจประกอบด้วยสองหลักการใหญ่คือ กระบวนการ Bottom up เป็นการสอนความรู้ทางคำศัพท์ไวยากรณ์และโครงสร้างประโยคให้แก่ผู้เรียนเป็นเหมือนข้อมูลป้อนก่อนฟัง แล้วมีแบบฝึกประเภทต่าง ๆ ที่เน้นพัฒนาความสามารถด้านนี้ และหลักการที่สองคือ Top down ผู้สอนจะต้องสอนให้ผู้เรียนใช้

ความรู้ภูมิหลังเชื่อมโยงกับเรื่องที่จะฟัง รวมทั้งให้คำถามนำทางก่อนการฟังในการช่วยและสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการตีความจากบริบทต่าง ๆ เพื่อเข้าใจข้อความที่จะฟัง

2.2.2 กลยุทธ์ในการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ

เมื่อกลยุทธ์มีส่วนช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการฟัง ครูผู้สอนควรศึกษากลยุทธ์ในการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงมีรายละเอียดดังนี้

Edge (1993) และ Palmer (2014) ได้กล่าวถึงกลยุทธ์ในการสอนการฟังที่ใกล้เคียงกันคือ กลยุทธ์การสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ กล่าวคือ ขณะที่ให้ผู้เรียนฟัง ผู้สอนต้องคิดถึงจุดประสงค์ในการฟังที่ชัดเจนแล้วเลือกใช้ทักษะที่เหมาะสม ก่อนการฟังให้ความรู้ทั่วไปแก่เด็ก เพื่อสร้างเป้าหมายในการฟังใช้แบบฝึกหัดหรือภาระงานที่เหมาะสม และใช้การเชื่อมโยงข้อมูลนี้เข้ากับชีวิตประจำวันของเด็ก Palmer (2014) กล่าวถึงการสอนการฟังสำหรับเด็กเล็กครูผู้สอนอาจเปิดวิดีโอให้เด็กฟังหลายรอบโดยแต่ละรอบโดยจะบอกจุดมุ่งหมายในการฟังสำหรับเด็กอย่างชัดเจนเพียงหนึ่งข้อ ขณะที่ Donogue (2009) ได้เสนอกลยุทธ์ในการสอนแบบตรง (Direct listening activity) ซึ่งมีวิธีการที่สอดคล้องกับแนวคิดด้านต้นคือ ในขั้นแรกครูผู้สอนต้องบอกวัตถุประสงค์ในการฟังให้แก่เด็ก

ขั้นต่อมา คือผู้สอนควรให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน เช่น แนะนำชื่อเรื่องซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ฟัง จากนั้นให้ผู้เรียนฟังบทความโดยไม่มีการขัดจังหวะใด ๆ แล้วอภิปรายเรื่องที่ฟังร่วมกัน (Donogue, 2009; Norton, 1993)

นอกจากนี้ยังควรมีการสอนกลยุทธ์การคาดเดา (Making prediction) แก่ผู้เรียน เมื่อให้ผู้เรียนฟังแล้วหยุดเพื่อให้คาดเดาเหตุการณ์ต่อไปเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในลำดับเหตุการณ์ (Donogue, 2009; Norton, 1993)

Norton (1993) ระบุถึงกลยุทธ์การสอนการฟังที่สำคัญ คือ การสอนกลยุทธ์การฟังที่จำเป็นในการฟังเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำภาระงานขณะฟังได้อย่างเกิดผลโดย Norton กล่าวถึงกลยุทธ์ในการฟังเพื่อความเข้าใจไว้หลากหลายดังนี้ กลยุทธ์แรกคือ การใช้จินตนาการ (Imagining) สอนให้ผู้เรียนวาดภาพสิ่งที่ได้ยินในใจเพื่อให้เห็นรายละเอียดและลักษณะที่เป็นภาพ กลยุทธ์การจัดหมวดหมู่ (Categorizing) สอนให้ผู้เรียนจัดกลุ่มข้อมูลที่ได้ฟัง กลยุทธ์การถามตัวเอง (Self-questioning) สอนให้ผู้เรียนตรวจสอบความเข้าใจของตนเองโดยการตั้งคำถามกับตนเอง เช่น ฉันสามารถอธิบายข้อมูลนั้นได้ไหม เป็นต้น กลยุทธ์ในการเรียนรู้แบบแผนต่าง ๆ สอนให้เด็กจดจำการใช้โครงสร้างต่าง ๆ เมื่อ

ผู้เรียนต้องทำความเข้าใจสิ่งที่ฟังเช่น รูปแบบการบอกเหตุและผล (cause and effect) การเปรียบเทียบและความขัดแย้ง (comparison and contrast) และการบรรยาย (description) เป็นต้น และกลยุทธ์การจดบันทึกย่อ (Note-taking) โดยสอนให้ผู้เรียนจดบันทึกตามจุดประสงค์ของการฟังของตนเอง สอนให้รู้จักกลยุทธ์การเดาบริบทจากผู้พูด เช่น ท่าทาง สีหน้า และสิ่งที่ผู้พูดสื่อให้เข้าใจถึงความสำคัญ

จากการศึกษากลยุทธ์การสอนการฟังเพื่อความเข้าใจสรุปได้ว่าการสอนผู้สอนจะต้องชี้แจงวัตถุประสงค์ในการฟังให้ชัดเจน จากนั้นให้คำแนะนำหรือความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการฟัง รวมทั้งสอนกลยุทธ์การฟังเพื่อความเข้าใจที่จำเป็นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำภาระงานขณะฟังได้อย่างเกิดผลอันได้แก่ กลยุทธ์การคาดเดา กลยุทธ์การจดบันทึกย่อ กลยุทธ์การถามตัวเอง และกลยุทธ์การเดาจากบริบทจากผู้พูด จากนั้นให้ผู้เรียนเลือกใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมกับตนเอง

2.2.3 ขั้นตอนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ

ในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย ผู้สอนควรศึกษาขั้นตอนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ ซึ่งมีแนวคิดดังนี้

ขั้นก่อนการฟัง (Pre-listening) โดย Richards (2008) ระบุว่าผู้สอนต้องสร้างกิจกรรมเตรียมผู้เรียนในระดับ bottom-up ที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์สำคัญต่าง ๆ และกระบวนการ top-down ที่เชื่อมโยงกับความรู้ก่อนหน้าหรือการคาดเดาเรื่องที่จะฟัง สอดคล้องกับแนวคิดของ Dunkel and Pialorsi (1982) และ Underwood et al. (1989) ที่ได้กล่าวถึงการสอนในขั้นนี้ไว้ในลักษณะเดียวกันคือ ก่อนการฟังผู้เรียนควรได้รับข้อมูลและลักษณะทางภาษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและเกิดการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ โดยประเภทของกิจกรรม ในขั้นนี้ประกอบด้วยผู้สอนให้ข้อมูลภูมิหลังนักเรียนอ่านบทความหรือดูรูปภาพที่เกี่ยวข้องอภิปรายสถานการณ์และหัวข้อที่จะฟัง คำถามและคำตอบ และปฏิบัติตามคำสั่ง ในกิจกรรมเหล่านี้ช่วยทำให้ผู้เรียนรู้ว่ากำลังจะฟังเรื่องเกี่ยวกับอะไร และสำหรับผู้เรียนที่ไม่มีภูมิหลังความรู้ที่เกี่ยวข้องจะได้รับความรู้ในเรื่องนั้น ๆ เพื่อใช้ในการทำความเข้าใจสิ่งที่ได้ยิน ผู้สอนอาจให้รายละเอียดอย่างสั้นของประเด็นหลักของเรื่องที่จะฟัง เสนอความสัมพันธ์ของแต่ละส่วน ผู้เรียนทำกิจกรรมจับคู่คำศัพท์กับความหมายโดยการเติมคำในช่องว่างหรือการเว้นว่างคำศัพท์ควรช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคยได้นำเสนอประโยคล่วงหน้า ยกตัวอย่าง ประโยคที่มีคำศัพท์ยาก จากบทที่ฟัง ในขณะที่ Nation and Newton (2009)

ได้เรียกการสอนในขั้นนี้ว่า Meaning-focus Input ซึ่งมีกระบวนการที่เหมือนกันคือ ผู้สอนสร้างความคุ้นเคยกับบทความที่ฟังให้แก่ผู้เรียนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ

ขั้นต่อมาคือ ขั้นระหว่างฟัง (While-Listening) กิจกรรมในขั้นนี้ Richards (2008) ระบุว่า เป็นกิจกรรมความเข้าใจผ่านแบบฝึกต่าง ๆ ที่เน้นวัดทักษะย่อยของการฟังเพื่อความเข้าใจ เช่น การหาใจความสำคัญ การบอกลำดับความสัมพันธ์ เป็นต้น โดย Underwood et al. (1989) กล่าวว่า กิจกรรมควรมีความน่าสนใจเพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกอยากทำกิจกรรม กิจกรรมการแก้ปัญหาต่าง ๆ เป็นกิจกรรมที่คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจแต่ไม่ควรใช้ระยะเวลานาน กิจกรรมขั้นขณะฟังที่ผู้สอนควรหลีกเลี่ยงคือ ผู้เรียนต้องฟังและเขียนในเวลาเดียวกัน เพราะจะทำให้ผู้เรียนมีความกังวลในการเขียน การสะกดคำและเข้าใจสิ่งที่ฟังในเวลาเดียวกัน ดังนั้นกิจกรรมขั้นนี้ควรมีลักษณะง่าย ไม่ซับซ้อน ผู้เรียนที่มีทักษะด้านการฟังแต่อ่อนในทักษะอื่นสามารถทำกิจกรรมได้ Dunkel and Pialorsi (1982) เสนอกิจกรรมจดโน้ตย่อ (Note taking exercise) ในขั้นนี้ ในขณะที่ Nation and Newton (2009) ได้เรียกการสอนในขั้นนี้ว่า Meaning-focused output ซึ่งมีกิจกรรมเหมือนกับข้างต้นคือ กิจกรรมการตอบคำถามจากเรื่องที่ฟัง

Nation and Newton (2009) ได้กล่าวถึงขั้นที่แยกออกจากขั้นขณะฟัง คือ ขั้นศึกษาภาษา (Language-focused learning) เป็นขั้นสอนภาษา การออกเสียง โครงสร้างประโยคที่มีประโยชน์สำหรับขั้นต่อไป

ขั้นที่สามคือ ขั้นหลังการฟัง (Post-listening) ในขั้นนี้ Richards (2008) ได้กล่าวว่า กิจกรรมเป็นลักษณะของการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง ด้าน Underwood et al. (1989) Underwood et al. (1989) ระบุว่าขั้นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนและตรวจสอบภาระงานจากขั้นขณะฟังและเพื่อขยายความรู้ในหัวข้อนั้น ๆ หรือภาษาที่ได้จากการฟังในบริบทอื่น ๆ Nation and Newton (2009) กล่าวถึงกิจกรรมในขั้นนี้ว่าเป็นกิจกรรมที่ใช้ภาษาที่สอนในขั้นสอนภาษาในการทำกิจกรรมบทบาทสมมติที่สอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง ในขณะที่ Dunkel and Pialorsi (1982) พูดถึงกิจกรรมในขั้นนี้ค่อนข้างแตกต่าง ว่าเป็นกิจกรรมขั้นตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนซึ่งสามารถทำในรูปแบบของ แบบฝึกหัดประเภทเลือกตอบแบบปรนัยหรือแบบฝึกประเภทเลือกตอบถูก/ผิด

Dunkel and Pialorsi (1982) ได้เสนอขั้นตอนการสอนที่เพิ่มเติมคือ ขั้นตอนติดตาม (Follow-up) เป็นกิจกรรมการอภิปรายและเชื่อมโยงไปสู่ทักษะการเขียน โดยให้ผู้เรียนสร้างเรื่องใหม่โดยใช้แนวความคิดจากเรื่องที่ฟัง

หลังจากศึกษาขั้นตอนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ สรุปได้ว่าขั้นตอนการสอนการฟังมี 4 ขั้นตอนหลักคือ 1) ขั้นก่อนการฟังเป็นขั้นที่ผู้สอนสร้างความคุ้นเคยทางภาษาและหัวข้อที่จะฟังให้แก่ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้เดิมกับหัวข้อที่จะฟังและทำการขยายคำศัพท์ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องให้กับผู้เรียนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ 2) ขั้นขณะฟัง ผู้เรียนฟังเนื้อหาโดยรวม แล้วมีกิจกรรมการแก้ปัญหาและแบบฝึกต่าง ๆ ที่เกิดผลจากการฟัง 3) ขั้นสอนภาษาที่สอนภาษาโครงสร้างต่างที่ใช้ในขั้นต่อไป และ 4) ขั้นหลังการฟัง เป็นกิจกรรมการถ่ายโอนไปสู่ทักษะอื่น ๆ และบริบทอื่น โดยใช้แนวความคิดจากเรื่องที่ได้อ่าน

2.2.4 กิจกรรมการฟังเพื่อใช้ในการสอนภาษาอังกฤษ

การจัดกิจกรรมการสอนการฟังในการเรียนการสอนนั้นเป็นสิ่งสำคัญกิจกรรมการฟังมีลักษณะที่แตกต่างจากทักษะอื่น เพื่อให้กิจกรรมเกิดประโยชน์ และมีความน่าสนใจ ผู้สอนควรศึกษา กิจกรรมการสอนการฟังภาษาอังกฤษที่หลากหลายดังนี้

กิจกรรมสำคัญคือ กิจกรรมประเภทฟังแล้วทำกิจกรรมตามมาดังนี้ กิจกรรมฟังแล้ววาด (Listen and draw) โดย Nation and Newton (2009) และ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537) กล่าวถึงกิจกรรมนี้ว่าผู้เรียนต้องฟังประโยคต่าง ๆ หลายประโยคเพื่อใช้ในการวาดกิจกรรม กิจกรรมฟังแล้วเลือก (Listen and choose) ผู้เรียนจะต้องเลือกรูปที่ตรงกับสิ่งที่ได้ยิน กิจกรรมการเติมคำด้วยการพูด (Oral Cloze Exercise) โดยผู้สอนจะหยุดทุก ๆ คำที่ 30 หรือ 50 โดยประมาณแล้วให้ผู้เรียนเดาคำต่อไปคืออะไร ใกล้เคียงกับกิจกรรม Dicto-composition โดยให้ผู้เรียนเติมคำที่หายไปลงในช่องว่าง

กิจกรรมเกม (Game-like activity) เช่น ไชมอนเชย์ (เป็นกิจกรรมการฟังแล้วทำตาม) บิงโก ฟังนิทานแล้วเลือกรูปภาพที่ไม่ปรากฏในเรื่อง หรือเรียงลำดับภาพตามเนื้อเรื่อง และกิจกรรมเติมคำในช่องว่าง (Completion-type activity) เช่น ฟังเพลงแล้วเติมคำในช่องว่างโดยเว้นช่องว่างให้นักเรียนเติมเรื่องที่ฟังให้สมบูรณ์ กิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการฟังที่น่าสนใจ (Brumfit & Finocchiaro, 1985; Byrne, 1986; Lemlech, 1994)

กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ (Role play) Brumfit and Finocchiaro (1985) ได้กล่าวถึงการแสดงบทบาทสมมติจากสิ่งที่ได้ยินจากกิจกรรมการฟังเพลง บทกวี บทละคร สุนทรพจน์ และกิจกรรมดูภาพยนตร์

กิจกรรมการสอนแบบมีปฏิสัมพันธ์ส่วนบุคคล (Personal Interaction) การถามคำถาม ผู้เรียนเป็นรายบุคคล หรือสั่งให้ทำ เป็นการพัฒนาการฟังเพื่อความเข้าใจอย่างหนึ่ง กิจกรรมภายในห้องควรให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ (Disick, 1975)

กิจกรรมเหมือนหรือต่าง (The Same or Different) โดยผู้สอนและผู้เรียนมีรูปคนละแบบ แล้วให้บรรยายลักษณะของรูปนั้น ๆ ให้อีกฝ่ายฟัง สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537) ซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรมของ Byrne (1986) กิจกรรมหาจุดแตกต่าง (Finding differences) โดยให้ผู้เรียนฟังเรื่องเดิม 2 ครั้ง แต่มีจุดที่ไม่เหมือนกัน นักเรียนต้องระบุจุดที่แตกต่างให้ได้

กิจกรรมที่ใช้ภาพเป็นสื่อคือ 1) กิจกรรมการฟังไปสู่รูปภาพ (The Listening to Pictures) ในการใช้เทคนิคนี้ ผู้เรียนจะได้รับแจกแผ่นภาพใหญ่ ซึ่งมีเหตุการณ์หลาย ๆ อย่างปรากฏอยู่ในภาพนั้น ผู้สอนจะเริ่มบรรยายภาพหรือสั่งให้หาอะไรจากภาพ ผู้เรียนก็จะทำตาม บางครั้งผู้สอนอาจใช้เทคนิคถูกหรือผิด (True/ False) ด้วยก็ได้ ก่อนจะถึงประโยคทดสอบ อาจมีสัญญาณเตือนให้รู้ว่าประโยคต่อไปจะเป็นการทดสอบ ผู้เรียนจะได้ตั้งใจฟังให้ดียิ่งขึ้น ข้อดีของการใช้เทคนิคนี้ก็คือ ง่ายในการเตรียมและการให้คะแนน และภาพเดียวกันสามารถนำมาใช้ได้หลายครั้ง เพียงแต่เปลี่ยนคำบรรยายหรือคำสั่ง และ 2) กิจกรรมการเรียงลำดับรูปภาพ (Picture Ordering :Tony Flenley, 1982) วิธีนี้ให้ผู้เรียนดูจากภาพชุด ซึ่งไม่ได้เรียงลำดับภาพไว้ ผู้เรียนฟังคำบรรยายของแต่ละภาพหรือฟังเรื่องทั้งหมด และนำภาพมาเรียงให้ถูกต้องตามคำบรรยาย

กิจกรรมต่อมาคือกิจกรรมนี่คืออะไร (What is it?) วิธีนี้ผู้สอนจะบรรยายถึงลักษณะของสิ่งหนึ่ง แล้วผู้เรียนทายว่าเป็นอะไร (Nation & Newton, 2009)

กิจกรรมถ่ายโอนข้อมูล (Information Transfer) (Littlewood, 1981; Nation & Newton, 2009) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนต้องแปลงข้อมูลที่ได้ฟังมาให้อยู่ในรูปแบบอื่น เช่น ตาราง แผนภูมิ หรือ ไดอแกรม สอดคล้องกับกิจกรรมการถ่ายโอนเรื่องที่ฟังของ Ross and Roe (1990) มี 5 ขั้นตอนดังนี้ขั้นที่ 1 ตั้งวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการฟังเพื่อความเข้าใจ เช่น สามารถระบุใจความสำคัญและลำดับเหตุการณ์ได้ ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนฟังส่วนที่เลือกและหยุดเพื่อให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์เช่น ให้เดาว่าเหตุการณ์จะเป็นอย่างไรต่อ ขั้นที่ 3 พัฒนาทักษะโดยการฟังที่ใช้บทที่ฟังในการ

สอนทักษะต่าง ๆ ชั้นที่ 4 ให้นักเรียนอ่านเป็นขั้นตอนการถ่ายโอนทักษะการฟังไปสู่การอ่าน และชั้นที่ 5 แบ่งปันโดยให้ผู้เรียนแบ่งปันคำตอบและอภิปรายร่วมกัน

Ross and Roe (1990) ได้แนะนำกิจกรรมในการสอนการฟังเพิ่มเติม 3 กิจกรรมคือ กิจกรรมการคิดผ่านการฟัง (DLTA) กิจกรรมวิธีแบบโครงสร้าง (SLA) และกิจกรรมแบบคำถามสืบสวน (Inquest) โดยมีรายละเอียดดังนี้ กิจกรรมแรก กิจกรรมการคิดผ่านการฟัง (DLTA) วิธีนี้เน้นให้ผู้เรียนคิดและทำนายขณะฟัง กิจกรรมนี้ใช้ได้กับเรื่องเล่าต่าง ๆ มีขั้นตอนดังนี้ก่อนการฟัง แนะนำเรื่องที่จะฟังให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับหัวข้อนั้นและทำนายว่าเกิดอะไรขึ้น จากนั้นในขั้นระหว่างการฟัง อ่านเนื้อเรื่องให้นักเรียนฟัง หยุดตรงคำสำคัญเพื่อให้นักเรียนตรวจสอบว่าสิ่งที่ทำนายถูกต้องหรือไม่ และถามเพื่อให้ผู้เรียนทำนายเหตุการณ์ต่อไป แล้วในขั้นหลังการฟัง ทบทวนเรื่องราว และให้นักเรียนสรุปเรื่องราวที่ได้ยิน สอนคำศัพท์ที่ได้จากเนื้อเรื่อง

กิจกรรมต่อมาคือ กิจกรรมวิธีแบบโครงสร้าง (SLA) ที่สามารถนำมาปรับใช้กับการสอนการฟังมี 5 ขั้นตอนดังนี้ขั้นที่ 1 สร้างกรอบแนวคิด โดยการเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับประสบการณ์ของผู้เรียน สร้างความคุ้นเคยกับแนวคิดและคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคย ขั้นที่ 2 จุดประสงค์การฟัง ตั้งจุดประสงค์การฟังเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจสื่อที่ใช้ ขั้นที่ 3 อ่านออกเสียง ใช้สื่ออุปกรณ์ รูปภาพหรือสื่อเสริมอื่น ๆ ประกอบการอ่านข้อความให้เด็กฟัง ขั้นที่ 4 ถามคำถามประเภท คำถามความเข้าใจเบื้องต้น การตีความ และการวิเคราะห์ และขั้นที่ 5 การบรรยายในห้อง (Recitation) ผู้สอนใช้คำถามนำเพื่อให้ผู้เรียน สรุป หรือเล่าเรื่องที่ได้ฟังอีกครั้ง

และกิจกรรมสุดท้ายคือ กิจกรรมแบบคำถามสืบสวน (Inquest) เป็นการตั้งคำถามแก่ผู้เรียนก่อนการฟัง เพื่อให้ผู้เรียนตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง มีขั้นตอนดังนี้ขั้นที่ 1 ผู้สอนอ่านเนื้อเรื่อง (ให้ผู้เรียนฟัง) ผู้สอนเลือกเนื้อเรื่องที่มีโครงสร้างเรื่อง (Plot) ที่น่าสนใจ ขณะที่นักเรียนฟังให้นักเรียนคิดคำถามถามตัวละครในเรื่องที่ฟังขั้นที่ 2 บทบาทสมมติ ให้ผู้เรียนหนึ่งคนแสดงบทบาทสมมติของตัวละครหลัก ผู้สอนถามคำถามแบบสืบสวนและให้ผู้แสดงตอบคำถามจากข้อมูลที่ได้ฟัง ทำเช่นเดียวกับตัวละครตัวอื่น ๆ ขั้นที่ 3 ประเมินผล ตอนท้ายของการฟังให้นักเรียนประเมินผลคำถามและคำตอบของตนเอง

จากการศึกษากิจกรรมการสอนการฟังสรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมการสอนการฟังผู้สอนสามารถเลือกกิจกรรมได้หลากหลาย เพื่อช่วยพัฒนาทักษะการฟังรวมทั้งพัฒนาทักษะด้านการคิดของผู้เรียน ในการจัดกิจกรรมการสอนผู้สอนสามารถบูรณาการทักษะอื่น ๆ เข้าในการจัดกิจกรรมได้ด้วย

การจัดกิจกรรมทุกครั้งผู้สอนควรตั้งเป้าหมายหรือจุดประสงค์ให้ชัดเจน แล้วเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน เนื้อหา และจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยในงานวิจัยเน้นการใช้ กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ กิจกรรมเรียงลำดับจากการฟังและกิจกรรมการถ่ายโอนข้อมูล

2.2.5 การประเมินผลการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ

การวัดและประเมินผลเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งต่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้สอนรู้จักคุณภาพและความเข้าใจของผู้เรียนต่อสิ่งที่ได้ฟัง จากการศึกษาการประเมินทักษะการฟัง มีรายละเอียดดังนี้

Buck (2003) กล่าวว่าวิธีการที่จะประเมินความสามารถคือการเปลี่ยนทฤษฎีให้เป็นการฝึกในลักษณะของแบบทดสอบ โดย (H. D. Brown, 2007) กล่าวว่าในการสร้างแบบทดสอบหรือข้อสอบการฟังที่มีประสิทธิภาพนั้นผู้สอนจะต้องระบุวัตถุประสงค์ในการสอบและเกณฑ์การวัดที่ชัดเจนก่อน Nation and Newton (2009) ระบุว่าเกณฑ์การสร้างข้อสอบการฟังที่ควรคำนึงถึงคือ ความเที่ยง (reliability) ความตรง (validity) และความสามารถใช้ได้จริง (practical) ซึ่งผู้สอนควรจัดความสมดุลของเกณฑ์ทั้งสามนี้

Buck (2003) และ Rost (2011) ได้กล่าวถึงรูปแบบของแบบทดสอบการฟังในลักษณะคล้ายกันโดยแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ แบบแรกการวัดจุดเดียว (The discrete-point approach) โดยแนวคิดพื้นฐานคือความสามารถในการแยกองค์ประกอบของภาษาโดยแยกทดสอบ 1 หน่วย ต่อ 1 ข้อ ในการทดสอบการฟังเพื่อความเข้าใจเป็นการวัดความสามารถความรู้ทางองค์ประกอบของภาษาในรูปแบบของบทพูด โดยมุ่งเน้นความเข้าใจสิ่งที่ได้ยินและการอนุมานต่าง ๆ ประเภทแบบทดสอบที่นิยมใช้ได้แก่ ประเภทแรก แบบเลือกตอบปรนัย (Multiple choices) จากคำถามและรูปภาพ Hughes (2011) ยังระบุเพิ่มเติมในส่วนข้อสอบแบบปรนัยสำหรับการฟังนี้ ตัวเลือกควรสั้นและเข้าใจง่าย เพื่อไม่ให้ผู้เรียนกังวลกับคำถามหรือเกิดความผิดพลาดจากขาดความสามารถทางการอ่าน และประเภทที่สอง แบบทดสอบเลือกตอบแบบถูกหรือผิด (True or False) Nation and Newton (2009) ได้เสนอแนวทางสำหรับข้อสอบประเภทนี้เพิ่มเติมโดยการเพิ่มตัวเลือกที่สาม “not stated” เพื่อเพิ่มโอกาสผิดในกรณีของการเดา และประเภทที่สาม การเรียงลำดับเหตุการณ์ (Ordering test) โดยรูปแบบภาระงานที่ใช้ทดสอบในรูปแบบการวัดจุดเดียวนี้ คือ 1) การทดสอบหน่วยสัทศาสตร์ (Phonemic discrimination) คือทดสอบคู่คำคล้าย (minimal pairs) โดยให้เลือกหรือเติมคำลงในช่องว่างเช่น I hear they have developed a better **vine** / **wine** near here. 2) การทดสอบความสามารถในการกล่าวซ้ำ (Paraphrase recognition) โดย

ผู้เรียนต้องเลือกประโยคที่มีความหมายใกล้เคียงกับประโยคที่ได้ยิน (G. Brown & Yule, 1983) กล่าวเพิ่มเติมว่าตัวลวงมักจะเป็นข้อผิดพลาดที่คนส่วนใหญ่มักจะประสบและ 3) การตอบสนอง (Response) โดยผู้เรียนจะได้ยินคำถามแล้วต้องเลือกคำตอบที่ถูกต้องกับคำถามที่ได้ยิน

รูปแบบแบบทดสอบต่อมาที่ คือแบบทดสอบแบบบูรณาการ (Integrative approach) (Buck, 2003; Rost, 2011) เป็นแบบทดสอบที่มีจุดประสงค์ในการวัดความสามารถของผู้เรียนในการใช้องค์ประกอบทางภาษาหลาย ๆ ด้านในเวลาเดียวกัน โดย Buck (2001) กล่าวว่าแบบทดสอบนี้ มุ่งเน้นการใช้ภาษามากกว่าแค่รู้ภาษา ประเภทข้อสอบหรือแบบทดสอบตามรูปแบบนี้คือ 1) การเติมคำในช่องว่างแบบ Listening cloze test (Buck, 2003; Nation & Newton, 2009; Rost, 2011) ซึ่งแบบทดสอบจะเป็นข้อสอบที่เว้นว่างช่องให้เติมคำอย่างเป็นระบบ เช่น ทุก ๆ คำที่ 7 เป็นต้น G. Brown and Yule (1983) ได้กล่าวถึงข้อดีของข้อสอบประเภทนี้ว่าอาจกลายเป็นข้อสอบการอ่านมากกว่าการฟัง โดยผู้เรียนสามารถเติมคำได้จากการเลือกคำที่เหมาะสมได้โดยไม่ต้องฟัง 2) ข้อสอบประเภทเติมคำในช่องว่างแบบ Gap filling (Buck, 2003; Hughes, 2011) ซึ่งพบปัญหาเช่นเดียวกับข้อสอบแบบ Cloze test หรือบางที่ผู้เรียนแค่ฟังแล้วจำคำศัพท์มาเติมไม่ได้มีความเข้าใจในเรื่อง โดย Buck (2003) เสนอแนวทางแก้ไขให้ผู้สอบต้องเลือกคำที่เดายากที่สุดและ แบบทดสอบแบบสรุปย่อแบบเติมคำในช่องว่าง (Gapped summary) เป็นแบบทดสอบแบบเติมคำของสรุปย่อเรื่องที่จะได้ฟัง โดยผู้ทำแบบทดสอบจะอ่านก่อนจะได้ฟังบทความจริง ๆ 3) แบบทดสอบเขียนตามคำบอก (Dictation) โดย G. Brown and Yule (1983) และ Buck (2003) กล่าวคล้ายกันว่าผู้สอบจะได้ยินบทความสองรอบในความเร็วปกติ แล้วให้ผู้สอบเขียนสิ่งที่ได้ยิน 4) การทวนซ้ำประโยค (Sentence repetition) คือการพูดซ้ำสิ่งที่ได้ยิน G. Brown and Yule (1983) และ Buck (2003) ระบุว่าเป็นการพูดซ้ำทันทีที่ได้ยินประโยค 5) การถอดความ (Transcription) โดย Hughes (2011) ระบุว่าเป็นการเขียนตามสิ่งที่ได้ยินส่วนใหญ่เป็นประเภทตัวเลขหรือชื่อ ที่ผู้ฟังไม่สามารถสะกดได้ก่อนที่จะฟัง 6) การตอบคำถามแบบสั้น (Short answer) ซึ่งเป็นคำถามที่มีคำตอบสั้นและชัดเจน (Hughes, 2011) 7) การถ่ายโอนข้อมูล (Information transfer) โดย G. Brown and Yule (1983) และ Hughes (2011) กล่าวคล้ายกันว่า ข้อสอบประเภทนี้เป็นการถ่ายโอนสิ่งที่ได้ฟังออกมาเป็นภาพต่าง ๆ อาจเป็นในรูปแบบของตาราง แผนผัง หรือรูปภาพต่าง ๆ เติมแบบฟอร์มหรือวาดแผนที่ หรือข้อสอบ picture-cue คือผู้สอบเลือกภาพที่ตรงกับสิ่งที่ได้ยิน

G. Brown and Yule (1983) และ Buck (2003) ได้กล่าวถึงรูปแบบสุดท้ายคือ แบบการสื่อสาร (Communicative approach) ประเภทแบบทดสอบจะเป็นแบบเหมือนจริง (Authentic

task) ได้แก่ 1) การจดโน้ตย่อ (Note taking) เนื่องจากในโลกความเป็นจริงการจดโน้ตย่อเป็นกิจกรรมที่จำเป็นต่อการเรียนแต่มีข้อเสียในด้านความเที่ยง (reliability) ที่ค่อนข้างน้อยและใช้เวลาในการตรวจนาน 2) ข้อสอบแบบแก้ไข (Editing) ผู้สอบจะต้องแก้ไขบทความที่ได้ อาจจะเป็นอีเมล หรือข่าว ให้ตรงกับสิ่งที่ได้ยิน 3) ข้อสอบตีความ (Interpretive task) ผู้สอบจะตอบคำถามประเภทตีความ เช่น หลังจากฟังเพลงผู้เรียนจะตอบคำถาม “Why was the singer feeling sad?” 4) เล่าเรื่อง (Retelling) ผู้ฟังจะต้องเล่าเรื่องใหม่จากสิ่งที่ได้ยิน

จากการศึกษาแนวทางการประเมินทักษะการฟังข้างต้นพอสรุปได้ว่า การประเมินทักษะการฟังคือ ควรอยู่ในรูปของแบบทดสอบโดยข้อสอบการฟังที่มีประสิทธิภาพนั้นผู้สอนจะต้องระบุวัตถุประสงค์ในการสอบและเกณฑ์การวัด โดยในงานวิจัยนี้ เน้นการออกแบบแบบทดสอบเป็น 1) การวัดจุดเดียว (The discrete-point approach) แบบปรนัยเลือกตอบโดยรูปแบบคำถามเป็นแบบถามตอบรายละเอียด แบบเลือกตอบถูก-ผิดและการเรียงลำดับเหตุการณ์ 2) แบบบูรณาการ (Integrative approach) คือ แบบสรุปย่อแบบเติมคำในช่องว่างและการถ่ายโอนข้อมูล และ 3) แบบการสื่อสาร (Communicative approach) คือ ข้อสอบประเภทตีความ

2.3 กลยุทธ์อภิปัญญากับการเรียนภาษา

ปัญหาในการเรียนภาษาให้เกิดประสิทธิภาพนั้นมีสาเหตุจากหลาย ๆ ปัจจัย หนึ่งในนั้นคือผู้เรียนมีปัญหาในการเลือกใช้กลยุทธ์ในการเรียน โดยเฉพาะผู้เรียนในระดับเริ่มต้น เมื่อผู้เรียนไม่สามารถเลือกใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ได้จึงไม่สามารถจัดการกับข้อมูลใหม่ ๆ และการเรียนรู้ของตนเองได้ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนค่อนข้างน้อย ซึ่งกลยุทธ์อภิปัญญาเป็นวิธีการหนึ่งที่ผู้สอนสามารถฝึกให้ผู้เรียนใช้พัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนระดับต้นหรือระดับประถมศึกษา

2.3.1 ความหมายของกลยุทธ์อภิปัญญา

กลยุทธ์อภิปัญญาเป็นกลยุทธ์ที่มีประโยชน์ต่อการเรียนภาษาตามที่งานวิจัยต่าง ๆ ได้รายงานไว้ผู้เรียนภาษามักมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ข้อมูลใหม่ ๆ ที่ค่อนข้างมาก เนื่องจากขาดการเลือกใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมในการจัดระเบียบการเรียนรู้ข้อมูลใหม่ ๆ จากการศึกษาความหมายกลยุทธ์อภิปัญญา มีรายละเอียดดังนี้

กลยุทธ์อภิปัญญาเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนทางอ้อมเนื่องจากเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง A. Wenden (1991) กล่าวถึง กลยุทธ์อภิปัญญาว่าเป็นกระบวนการ

ตรวจสอบการเรียนรู้หรือสิ่งที่เรียนรู้ และจัดการการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Oxford (1990) ที่ว่า กลยุทธ์อภิปัญญาเป็นกระบวนการเรียนรู้ทางอ้อม (Indirect strategy) การควบคุมความคิดของตัวผู้เรียนเอง ผู้เรียนจัดการกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนเองผ่านกลวิธี การวางแผน การจัดการการเรียนรู้และการประเมินผลซึ่งด้วยวิธีต่าง ๆ เหล่านี้ช่วยให้ผู้เรียนเรียนภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น Ross and Roe (1990) ให้คำอธิบายที่มีความสอดคล้องกันว่า กลยุทธ์อภิปัญญา เป็นกระบวนการในการวางแผน ตรวจสอบความเข้าใจ และประเมินผลการฟังและความเข้าใจจากสิ่งที่ฟัง เช่นเดียวกับ Rost (2011) ที่กล่าวถึง กลยุทธ์อภิปัญญาต่อทักษะการฟังว่า เป็นกระบวนการที่ผู้ฟังใช้ในการตรวจสอบความเข้าใจของตนเองและการตัดสินใจในการปรับเปลี่ยนความสนใจในการฟัง โดย Buck (2003); Richards (2008) มีความเห็นเรื่องกลยุทธ์อภิปัญญาที่สนับสนุนแนวคิดด้านต้นคือ กลยุทธ์อภิปัญญาเป็นกระบวนการทางจิตที่แสดงถึงหน้าที่ในการจัดการการเรียนรู้ ซึ่งได้แก่ การประเมินสถานการณ์ การตรวจสอบ การประเมินตนเองและการทดสอบตัวเอง H. D. Brown (2007) ได้กล่าวถึงกลยุทธ์อภิปัญญาว่าเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเรียนรู้ การคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ ตรวจสอบความเข้าใจและผลลัพธ์ รวมทั้งประเมินผลการเรียนรู้ นั้น ๆ ด้วย

จากการศึกษาความหมายของกลยุทธ์อภิปัญญาสรุปได้ว่า กลยุทธ์อภิปัญญา คือกระบวนการจัดการการเรียนรู้และควบคุมความคิดของผู้เรียนในการเรียนรู้ ผ่านกลวิธี การวางแผนหรือการจัดการเรียนรู้ การตรวจสอบความเข้าใจ และการประเมินผลการเรียนรู้

2.3.2 หลักการของกลยุทธ์อภิปัญญา

กลยุทธ์ต่างมีหลักการที่แตกต่างกันออกไป การจะเลือกใช้กลยุทธ์ให้ถูกต้องและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้นผู้เรียนและผู้สอนควรศึกษาและเข้าใจหลักการของกลยุทธ์นั้น ๆ กลยุทธ์อภิปัญญา มีหลักการต่าง ๆ ดังนี้

H. D. Brown (2007) ได้ให้คำอธิบายหลักการของกลยุทธ์การเรียนรู้แบบอภิปัญญาไว้อย่างละเอียดโดยแบ่งเป็น 8 หลักการ ดังนี้ หลักการแรก การวางแผนจัดการล่วงหน้า (Advance organizers) หมายถึง การวางแผนแนวคิดหรือหลักการในกิจกรรมการเรียนรู้ หลักการต่อมาคือการควบคุมสมาธิ (Directed attention) หมายถึง การตั้งใจและสนใจในภาระงานหรือการเรียนรู้โดยรวมไม่สนใจตัวลวงที่ไม่เกี่ยวข้อง หลักการที่สามคือ การมุ่งความสนใจไปที่สิ่งสำคัญ (Selective attention) หมายถึง การเลือกสนใจในแง่มุมของภาษาหรือรายละเอียดต่าง ๆ ที่จะช่วยเป็นแนวทาง

ในภาษาที่จะเรียน หลักการที่สี่ คือการจัดการตัวเอง (Self-management) โดยผู้เรียนเข้าใจเงื่อนไขที่ช่วยในการเรียนรู้ของตนเองแล้วจัดการวางแผนเงื่อนไขนั้น ๆ หลักการต่อมือ การวางแผนการทำงาน (Functional planning) โดยหมายถึงการวางแผนฝึกซ้อมองค์ประกอบทางภาษาที่จำเป็นในการทำภาระงาน หลักการการตรวจสอบตัวเอง (Self-monitoring) คือการตรวจสอบความถูกต้องในด้านการออกเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ที่ใช้ หรือความเหมาะสมต่าง ๆ ในสถานการณ์หรือผู้พูดนั้น ๆ การเลื่อน หลักการการผลิตภาษา (Delay production) คือ การเลื่อนการพูดออกไปก่อนเพื่อเรียนรู้ข้อมูลต่าง ๆ ผ่านการฟังเพื่อความเข้าใจ และหลักการสุดท้ายคือ การประเมินตนเอง (Self-evaluation) โดยหมายถึง การตรวจสอบผลลัพธ์ของการเรียนรู้ภาษาของตนเอง

จากคำอธิบายเบื้องต้นสอดคล้องกับแนวคิดของ Oxford (1990) ที่ได้กล่าวถึงหลักการของกลยุทธ์อภิปัญญาว่า เป็นกลยุทธ์ทางอ้อมที่มีกระบวนการอย่างสรุป ไว้ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การเป็นจุดศูนย์กลางการเรียนรู้ (Centering your learning) เป็นการเชื่อมโยงความรู้เดิมที่เข้ากับสิ่งที่จะเรียน มีสมาธิกับเรื่องที่เรียน โดยไม่สนใจตัวเองหรือสิ่งที่ทำให้เสียสมาธิ และผู้เรียนจะผลิตภาษาเมื่อรู้สึกสะดวกสบายที่จะพูด ขั้นที่ 2 การจัดการและการวางแผนการเรียนรู้ (Arranging and planning your learning) เป็นการคิดวางแผนระบบในการทำงาน พูดคุยกับผู้อื่นเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาและวางแผนการทำงานของตนเอง มีการกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การศึกษาวัตถุประสงค์และองค์ประกอบต่าง ๆ ของภาระงาน การวางแผนการทำภาระงาน และการหาโอกาสในการฝึกทักษะทางภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ นอกห้องเรียน และขั้นที่ 3 การประเมินการเรียนรู้ (Evaluating your learning) เป็นการประเมินความสำเร็จและข้อบกพร่องของตนเองในการเรียน การตรวจสอบการฟังและ ประเมินว่าสามารถพัฒนาความสามารถทางภาษามากขึ้นหรือไม่

เช่นเดียวกับคำอธิบายของ A. Wenden (1991) ที่กล่าวถึงกลยุทธ์อภิปัญญาไว้ว่ามีกระบวนการใช้กลยุทธ์ที่แตกต่างกัน 3 ขั้น คือ ขั้นแรกการวางแผน (Planning) คือการตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้ภาษา หรือการตั้งเป้าหมายก่อนการทำงาน และตัดสินใจเลือกวิธีในการทำให้สำเร็จ O'Malley and Chamot (1995) อธิบายถึงกลวิธีที่ผู้เรียนจะตัดสินใจใช้ คือ การมุ่งงานใด ๆ โดยเพิกเฉยต่อตัวเองที่ไม่เกี่ยวข้อง และการมุ่งความสนใจไปที่ข้อมูลสำคัญ (Selective attending) นอกจากนี้ผู้เรียนยังใช้กลยุทธ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจสิ่งที่เรียนรู้ได้มากขึ้นคือ การเข้าใจใจความสำคัญ (main idea) หรือแนวคิดของเรื่องที่จะเรียน เพื่อเตรียมการเรียนของตนเอง ขั้นที่สอง คือ การตรวจสอบ (Monitoring) ผู้เรียนตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง อาจจะผ่านการประเมินรูปแบบต่าง ๆ ที่วางแผนไว้ ก่อนการฟังหรือการเรียนอื่น ๆ และสามารถบอกปัญหาและอุปสรรคในการงานได้

และขั้นที่สามคือ การประเมินผล (Evaluating) โดยประเมินผลจากผลลัพธ์ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ใน
ขั้นวางแผน

จากการศึกษาหลักการของกลยุทธ์อภิปัญญา สรุปได้ว่ากลยุทธ์อภิปัญญา มีกระบวนการดังนี้
ขั้นแรก การวางแผนล่วงหน้าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นต่อมาตรวจสอบการทำงานของตน
ด้านความถูกต้องและความเข้าใจของตนเอง โดยยังไม่ต้องผลิตภาษา เน้นความเข้าใจก่อน และ ขั้น
สุดท้ายการประเมินผลลัพธ์จากการเรียนรู้ของตนว่าสำเร็จตามจุดประสงค์และมีการพัฒนาขึ้นหรือไม่

2.3.3 กลยุทธ์อภิปัญญากับการฟังภาษาอังกฤษ

กลยุทธ์อภิปัญญาเป็นกลยุทธ์ที่ผู้เรียนใช้ในการวางแผนและจัดการการเรียนรู้ของตนเอง
เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียน การใช้กลยุทธ์นี้ในการเรียนภาษาเกี่ยวข้องกับทักษะการฟัง ซึ่งได้
มีผู้เสนอแนวทาง กระบวนการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาและทักษะการฟังภาษาอังกฤษดังนี้

ขั้นเริ่มต้นคือ ขั้นการเป็นจุดศูนย์กลางการเรียนรู้ (Centering your learning) โดย Oxford
(1990) ระบุว่า เป็นการเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับเรื่องที่ฟัง คำนึงถึงองค์ประกอบที่จำเป็นต่อการฟัง
เช่น คำศัพท์ในหมวดนั้น ๆ แล้วทำการเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง การตั้งใจฟังข้อมูลแบบรวม ๆ โดยไม่
สนใจข้อความลวงหรือข้อความที่ไม่เข้าใจ ก่อนการลงรายละเอียดแบบเฉพาะ โดยผู้เรียนจะมุ่งเน้น
การฟังก่อนจนกว่าจะมั่นใจแล้วจึงพัฒนาการพูด โดยมีความสอดคล้องกับขั้นการมุ่งความสนใจไปที่สิ่ง
สำคัญ (Selective attention) ของ O'Malley and Chamot (1995) กล่าวคือเลือกฟังเฉพาะส่วนที่
เป็นประโยชน์ในการทำภาระงานและฟังเฉพาะคำสำคัญ (Key words) เท่านั้น ไม่สนใจข้อความลวง
ซึ่งผู้เรียนที่ได้รับการฝึกฝนจะเกิดกระบวนการนี้โดยอัตโนมัติ

ขั้นต่อมาคือ การจัดการและการวางแผนการเรียนรู้ (Arranging and planning your
learning) เป็นการคิดวางแผนระบบในการทำงานโดยมีวิธีการดังนี้ 1) การหาวิธีการฟังที่มี
ประสิทธิภาพ 2) การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (Oxford, 1990) 3) การกำหนดเป้าหมายและ
จุดประสงค์ของการฟัง ผู้เรียนแต่ละคนจะกำหนดเป้าหมายการฟัง จำแนกวัตถุประสงค์ของภาระงาน
และการใช้กลยุทธ์ในการฟังที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เหล่านั้น (Gledler, 1997; O'Malley &
Chamot, 1995; Larry Vandergrift, 1997; A. Wenden, 1991) 4) การศึกษาวัตถุประสงค์และ
องค์ประกอบต่าง ๆ ของภาระงาน 5) การวางแผนการทำภาระงาน ผู้เรียนสามารถวางแผนการ
ปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับปัญหาของภาระงาน และวางแผนสำหรับการฟัง คือการพิจารณา
วัตถุประสงค์ของภาระงานแล้วตัดสินใจเลือกกระบวนการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ๆ รวมทั้งเลือก

แนวทางการแก้ปัญหาเมื่อพบในขณะฟังและขณะทำภาระงาน อันจะทำให้ประสบความสำเร็จในการฟัง (Larry Vandergrift, 1997) 6) การควบคุมสมาธิ (Directed attention) การตั้งใจฟังข้อมูลโดยไม่สนใจสิ่งรบกวน โดยมุ่งความสนใจไปที่ประเด็นสำคัญ (Selective attention) การตัดสินใจและเลือกสนใจข้อมูลทางภาษาหรือรายละเอียดในสถานการณ์ใด และ 7) การจัดการและควบคุมตัวเอง (Self-management) คือ การที่ผู้เรียนเข้าใจเงื่อนไขที่ช่วยให้ตนเองประสบความสำเร็จในการทำภาระงานการฟัง (Larry Vandergrift, 1997)

กลยุทธ์อภิปัญญาในขั้นต่อไป คือการตรวจสอบ (Monitoring) ผู้เรียนสังเกตและตรวจสอบความก้าวหน้าในการฟังและการทำภาระงาน วิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้ไม่เข้าใจการฟังภาษาอังกฤษหรือการทำภาระงานต่าง ๆ สามารถระบุและแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเอง รวมทั้งปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อความสามารถในการฟัง เช่น ผู้เรียนอาจมีความรู้ทางภาษาที่ไม่เพียงพอในการเข้าใจข้อความที่ใช้ในการฟัง หรือ ผู้เรียนอาจไม่มีความรู้ทั่วไปด้านวัฒนธรรมในภาษาเป้าหมาย เป็นต้น (Gledler, 1997; O'Malley & Chamot, 1995; A. Wenden, 1991) ในขณะที่ Larry Vandergrift (1997) ได้อธิบายกลวิธีนี้ไว้อย่างละเอียดว่าในกระบวนการนี้ผู้เรียนจะพิจารณาตรวจสอบความเข้าใจในการฟังและพฤติกรรมฟังตลอดจนแก้ไขข้อผิดพลาดและพฤติกรรมที่เหมาะสมในการฟัง กลวิธีตรวจสอบแบ่งการทำงานออกเป็น 3 ขั้นคือ ขั้นแรกการตรวจสอบความเข้าใจ (Comprehension monitoring) คือผู้เรียนพิจารณาตรวจสอบความเข้าใจในรายละเอียดต่าง ๆ ของข้อมูลในการฟังว่าถูกต้องหรือไม่และควรทำการแก้ไขปรับปรุงอย่างไร ขั้นต่อมาการตรวจสอบข้อมูลทางด้านเสียง (Auditory monitoring) คือการที่ผู้เรียนใช้ความรู้ในด้านระบบเสียงในภาษาเป้าหมายเพื่อพิจารณาลักษณะความหมายของข้อความในการฟังและ ขั้นสุดท้ายการตรวจสอบความเข้าใจซ้ำอีกครั้ง (Double-check monitoring) คือการที่ผู้เรียนทำการตรวจสอบความเข้าใจในข้อมูลที่ได้ฟังซ้ำอีกครั้ง

ขั้นการประเมินการเรียนรู้ (Evaluating your learning) เป็นการประเมินความสำเร็จและข้อบกพร่องของตนเองในการฟังภาษา การตรวจสอบการฟังและประเมินว่าสามารถพัฒนาความสามารถในการฟังตามที่ตั้งไว้หรือไม่อีกทั้งยังประเมินผลว่ากลวิธีที่เลือกใช้มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด (O'Malley & Chamot, 1995; Oxford, 1990; A. Wenden & Rubin, 1987) ทั้งนี้ผู้เรียนอาจใช้เกณฑ์ในการเรียนการสอนหรือเป้าหมายที่ผู้เรียนกำหนดไว้เองก็ได้ Larry Vandergrift (1997) ได้อธิบายถึงกลวิธีนี้เพิ่มเติมว่า เป็นการที่ผู้เรียนประเมินผลความเข้าใจในการฟังว่าประสบความสำเร็จตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือไม่ทั้งในด้านความถูกต้องและความสมบูรณ์ในการฟังการประเมินผลแบ่งเป็น 2 ด้านได้แก่ด้านแรก การประเมินผลในด้านพฤติกรรมฟัง (Performance

evaluation) คือผู้เรียนพิจารณาความสำเร็จโดยรวมของการกระทำภาระงานและ ด้านที่สอง การประเมินผลด้านกลยุทธ์ที่ใช้ในการฟัง (Strategy evaluation)

อย่างไรก็ตาม Larry Vandergrift (1997) ได้แยกชั้น การระบุปัญหาที่พบในการฟัง (Problem identification) ออกจากชั้นตรวจสอบ โดยในขั้นนี้เป็นการจำแนกปัญหาสำคัญที่ระบุในการกระทำภาระงานทั้งในด้านลักษณะของภาระงานและปัจจัยอื่น ๆ

จะเห็นได้ว่าแนวคิดของ Vandergrift แสดงให้เห็นถึงความเหมือนในแนวคิดด้านกลยุทธ์การตรวจสอบการฟัง แต่แตกต่างกันโดยได้เพิ่มเติมขั้นตอนการระบุปัญหาที่พบในการฟัง (Larry Vandergrift & Goh, 2012) ยังได้กล่าวว่าหลักการอภิปรายปัญหาเป็นการสอนการฟังภาษาต่างประเทศที่ผู้เรียนได้ตระหนักถึงกระบวนการฟังมากขึ้น ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ทักษะต่อไปนี้คือ 1.การวางแผนสำหรับกิจกรรม 2. การตรวจสอบความเข้าใจ 3. การแก้ปัญหาการฟังเพื่อความเข้าใจและ 4.การประเมินวิธีการและผลที่ได้รับคือความสามารถทางการฟังของผู้เรียน

จากการศึกษาหลักการของกลยุทธ์อภิปรายปัญหากับการฟังภาษาอังกฤษ สรุปได้ว่า การใช้กลยุทธ์อภิปรายปัญหากับการฟังภาษาอังกฤษ มีกระบวนการอยู่ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นแรกกล่าวถึงการเป็นจุดศูนย์กลางการเรียนรู้ (Centering your learning) เป็นการเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับเรื่องที่ฟัง นึกถึงองค์ประกอบที่จำเป็นต่อการฟัง ขั้นที่สองคือการวางแผน ในขั้นนี้ผู้เรียนวางแผนการฟังและการทำภาระงาน โดยกำหนดจุดประสงค์ในการฟัง เลือกกลยุทธ์หรือวิธีการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตัดสินเลือกองค์ประกอบทางภาษาที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ ขั้นที่สามคือการตรวจสอบ ผู้เรียนตรวจสอบความเข้าใจในการฟังของตนเอง สามารถระบุปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในขณะที่ฟังและการทำภาระงานรวมทั้งสามารถเลือกใช้กลวิธีในการแก้ปัญหาที่นั้น ๆ ได้อย่างเหมาะสม และ ขั้นที่สี่คือการประเมินผล ผู้เรียนสังเกตพฤติกรรมการฟังและพัฒนาการทางการฟังของตนเอง รวมทั้งประเมินผลกลยุทธ์ที่ตนเองเลือกใช้ว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

2.3.4 กิจกรรมการเรียนการสอนตามกลยุทธ์อภิปรายปัญหา

การเลือกใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ มีผลต่อการเรียนรู้ทางภาษาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้เรียนที่มีปัญหาในการเรียนภาษามีปัญหาในการเลือกใช้กลยุทธ์ให้เหมาะสมกับทักษะทางภาษาที่ผู้เรียนจะเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้เรียนระดับเริ่มต้น หรือนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการใช้กลยุทธ์ที่เป็นประโยชน์ในการเรียนทักษะต่าง ๆ เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้สอนควรศึกษาการประยุกต์ใช้กลวิธีนั้นในการสอนทักษะต่าง ๆ

จากการศึกษามีการกล่าวถึงการประยุกต์ใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในสอนการฟังภาษาอังกฤษ ปรากฏไว้ดังนี้

กิจกรรมการสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษตามแนวทางของกลวิธีอภิปัญญาอภิปรายได้ดังนี้

- 1) การส่งเสริมให้ผู้เรียนวางแผนในการฟัง ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการวางแผนก่อนการฟังได้โดย เตรียมให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับหัวข้อที่จะฟัง รูปแบบของข้อความและความรู้ทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการฟังข้อความเหล่านั้น และผู้สอนควรชี้แจงวัตถุประสงค์ของการภาระงานอย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถคาดการณ์สิ่งที่จะได้ยิน และเลือกว่าจะใส่ใจข้อมูลในส่วนใดบ้าง (Larry Vandergrift, 1997) ซึ่งใกล้เคียงกับแนวคิดของ O'Malley and Chamot (1995) ที่ระบุว่าผู้สอนแนะนำเรื่องที่จะฟังเพื่อให้เข้าใจแนวคิดโดยรวมและวางแผนการฟังใจความสำคัญของเรื่อง

ขั้นการสอนต่อมาคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจในการฟังกิจกรรมที่ครูสามารถช่วยให้เด็กสามารถตรวจสอบความเข้าใจ ได้แก่ การสอนโดยใช้เหตุผลในการอ้างอิงความหมายของข้อความที่ฟัง การใช้ความรู้เดิมในการขยายความ และการฝึกทักษะ และการสอนให้เด็กพยายามตีความข้อมูลที่ได้ยิน เป็นต้น (Larry Vandergrift, 1997) ด้าน O'Malley and Chamot (1995) ได้อธิบายถึงการนำกลยุทธ์อภิปัญญาไปใช้ในการเรียนการสอน ในขั้นการตรวจสอบว่า ผู้สอนตรวจสอบความถูกต้องแล้วแนะนำให้ผู้เรียนใช้ข้อผิดพลาดระดับจุดอ่อนของตนเอง และสามารถบอกสาเหตุที่เกิดข้อผิดพลาดได้

กิจกรรมขั้นสุดท้ายถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ประเมินกลวิธีและประสิทธิผลในการฟัง คือการให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับกลวิธีที่ใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้นำข้อมูลนั้นมาปรับปรุงการฟังของตนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (Larry Vandergrift, 1997) ด้าน O'Malley and Chamot (1995) กล่าวว่า การประเมินผลผู้สอนจะแนะนำให้ผู้เรียนประเมินประสิทธิภาพในการทำงานของตนและกลวิธีที่เลือกใช้

อย่างไรก็ดีสำหรับเด็กเล็ก (Ellis, Brewster, & Girard, 2002) ได้อธิบายการสอนตามแบบกลวิธีอภิปัญญาไว้ว่าการใช้กลยุทธ์นี้จะช่วยกระตุ้นให้เด็กคิดถึงผลของกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งมีกระบวนการที่ค่อนข้างแตกต่างโดยมีขั้นตอนคือ ขั้นแรก การวางแผนการเรียนรู้โดยครูผู้สอน ขั้นที่สองการตั้งสมมติฐาน (Hypothesizing) โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาได้จากการสังเกตตัวอย่าง ขั้นที่สาม การเปรียบเทียบ (Comparing) โดยผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือน

ของภาษาที่เรียนกับภาษาแม่ของตน ขั้นที่สี่ ผู้เรียนสามารถตั้งคำถามกับตนเองเพื่อสะท้อนเนื้อหาที่เรียน สามารถประเมินตนเองและแก้ไขข้อผิดพลาดของตนได้ ขั้นที่ห้า ทบทวนสิ่งที่ได้ฟัง และขั้นสุดท้ายให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความสนใจของตน

จากการศึกษาแนวทางการประยุกต์ทฤษฎีอภิปรัชญาในการสอนนั้น มีงานวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาแนวทางการสอนกับทักษะต่าง ๆ และการนำไปใช้กับเด็กเล็ก โดยมีกระบวนการดังนี้ ขั้นแรกการส่งเสริมให้ผู้เรียนวางแผนในการฟัง ครูผู้สอนเตรียมให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับหัวข้อที่จะฟัง รูปแบบของข้อความที่เกี่ยวข้อง และผู้สอนควรชี้แจงวัตถุประสงค์ของการภาระงานอย่างชัดเจน ขั้นที่สอง การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจในการฟัง ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ และขั้นสุดท้ายคือการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ประเมินกลวิธีและประสิทธิผลในการฟัง

2.4 การใช้สื่อวีดิโอในการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

วีดิโอเป็นสื่อที่น่าสนใจสำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนการสอนทักษะการฟัง สื่อวีดิโอสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ดีจากภาพและเสียงประกอบ การใช้วีดิโอในการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจนั้นมียุทธศาสตร์ในด้านที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจสิ่งที่ฟังจากภาพที่ปรากฏนอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มความคุ้นเคยกับการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตจริงในส่วนนี้จะได้อภิปรายในรายละเอียดในด้าน แนวทางการใช้สื่อวีดิโอกิจกรรมการใช้สื่อวีดิโอในการสอนภาษาและประเภทของสื่อวีดิโอต่อการสอนภาษาอังกฤษ

2.4.1 แนวทางการใช้สื่อวีดิโอในการสอนภาษาอังกฤษ

สื่อวีดิโอเป็นสื่อที่ช่วยเสริมในการสอนทักษะทางภาษา ในการจัดกิจกรรมโดยเพิ่มสื่อเข้าในแผนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนควรศึกษาแนวทางในการใช้สื่อวีดิโอในการสอนภาษา ซึ่งมีนักการศึกษาได้เสนอแนวทางไว้ดังนี้

แนวทางการวางแผนหลักสูตรโดยใช้สื่อวีดิโอไว้ แนวทางแรกคือ การเชื่อมโยงวีดิโอกับภาษาหรือหัวข้อที่สอน ซึ่งหัวข้อเรื่องที่สอนอาจเกี่ยวข้องกับเรื่องทั่ว ๆ ไปเช่น นิเวศวิทยา เวลาว่างของวัยรุ่น หรือระบบการศึกษาที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศ เป็นต้น สื่อวีดิโออาจให้มุมมองที่แตกต่าง หรือข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องนั้น ๆ ได้ สื่อวีดิโอเป็นสื่อที่มีความหลากหลายและน่าสนใจสำหรับผู้เรียน (Allan, 1985) โดย Sherman (2003) ได้เสนอแนวทางการเชื่อมโยงวีดิโอกับภาษาว่า ผู้สอนสามารถใช้วีดิโอเพื่อวัตถุประสงค์ที่ให้ผู้เรียนได้เห็นวัฒนธรรมการใช้ภาษา ใช้เพื่อสอนการฟัง

เพื่อความเข้าใจ หรือใช้เพื่อให้ผู้เรียนเห็นตัวอย่างการใช้ภาษาที่เรียน ในขณะที่ Allan (1985) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้เพิ่มเติมว่าในการเชื่อมโยงสื่อวิดีโอกับภาษานั้น สื่อที่จัดทำสำหรับการสอนภาษาอังกฤษจะสะท้อนโครงสร้างของภาษาในหลักสูตร แต่ในสื่อประเภทที่ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ ผู้สอนสามารถเลือกสื่อที่มีลักษณะทางภาษาที่ชัดเจน เช่น ฉากในร้านอาหารหรือร้านค้าทั่วไป ฉากในงานเลี้ยง หรือเหตุการณ์ที่โต๊ะประชาสัมพันธ์ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามผู้สอนอาจจะไม่ได้ยินภาษาตามที่คาดไว้ เมื่อผู้สอนพบฉากจากสื่อวิดีโอที่สามารถใช้นำเสนอภาษาแล้ว ผู้สอนต้องตัดสินใจว่าจะใช้สื่อชิ้นนั้นในการสอนของตนอย่างไร เช่น ใช้สื่อเพื่อนำเสนอภาษา แนะนำองค์ความรู้ใหม่หรือใช้เพื่อเสริมความเข้าใจของภาษาที่สอนสามารถใช้เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนคุ้นเคยกับตัวภาษาและสามารถใช้ภาษาได้อย่างมั่นใจเป็นต้น นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้สอนวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ จากการเรียน รวมทั้งใช้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาที่เรียนมาผ่านบทบาทสมมติหรือการอภิปรายด้วย

แนวทางที่สองคือการเชื่อมโยงวิดีโอเข้ากับแผนการสอน โดย Sherman (2003) กล่าวว่าสื่อวิดีโอสามารถใช้เพื่อกระตุ้นผู้เรียนก่อนการทำกิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับ Allan (1985) ระบุว่าผู้สอนอาจใช้สื่อวิดีโอเพื่อการกระตุ้น โดยผู้สอนอาจใช้สื่อวิดีโอประมาณ 5-10 นาที ในช่วงเริ่มต้นของบทเรียน จากนั้นใช้เทคนิคการดูภาพโดยไม่มีเสียงแล้วให้นักเรียนคิดถึงบทสนทนาที่อาจจะใช้ในสถานการณ์นั้น ๆ จากการใช้สื่อในลักษณะนี้ผู้สอนจะรู้ว่านักเรียนสามารถใช้ภาษาที่สอนไปได้มากน้อยแค่ไหน ผู้เรียนอาจเห็นภาษาที่แตกต่างทำให้เข้าใจความยืดหยุ่นของการใช้ภาษาด้วยหรือผู้สอนอาจใช้สื่อวิดีโอในขั้นการนำเสนอ โดยทั่วไปแล้วสื่อวิดีโอถูกใช้ในแง่ของการนำเสนอตัวอย่างการใช้ภาษา ซึ่งปกติแล้วผู้สอนจะคุ้นเคยกับการยกตัวอย่างภาษาที่มีความเข้มงวดตามหลักการ แต่สื่อวิดีโอจะให้ตัวอย่างในลักษณะที่แตกต่างออกไป ในขั้นการนำเสนอตามแผนการสอน สื่อวิดีโอ อาจถูกนำมาใช้เพื่อให้เห็นภาษาในรูปแบบใหม่ซึ่งมีความหลากหลายมากกว่าในหนังสือ อย่างไรก็ตามสื่อวิดีโอถูกนำมาใช้เพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากสิ่งที่สอนไปแล้ว เนื่องจากมีรูปแบบภาษาที่หลากหลายแต่ก็ไม่ควรถูกนำมาใช้การสอนแทนหนังสือ หรือในกรณีผู้สอนอาจใช้วิดีโอเพื่อเสริม หรือเพื่อยกตัวอย่างของการใช้ภาษาที่เหมือนจริงกว่าสื่ออื่น ๆ และมีรูปภาพเห็นชัดเจน สื่อประเภทนี้โดยส่วนใหญ่จะใช้เป็นสื่อเสริมเพื่อกระตุ้นให้เห็นตัวอย่างที่ชัดเจน

แนวทางการใช้สื่อวิดีโอสำหรับเด็กเล็ก โดยการเชื่อมโยงสื่อวิดีโอกับกิจกรรมต่าง ๆ ใ้ว่าผู้สอนควรคำนึงถึงความสามารถในการเข้าใจเนื้อเรื่อง และความสมบูรณ์ของวิดีโอ (completeness) ในการสอนโดยใช้สื่อวิดีโอขั้นแรก ผู้สอนต้องทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาในวิดีโอก่อนนำไปใช้ในการทำ

กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การทำนายเหตุการณ์ เป็นต้น และผู้สอนสามารถใช้วิดีโอในขั้นต่อมาคือถ่ายโอนภาษา ช่วยให้ผู้เรียนถ่ายโอนภาษาผ่านวิดีโอ ผู้สอนอาจใช้กิจกรรม mime ให้ผู้เรียนแสดงท่าทางตามวิดีโอ เป็นต้น (Stempleski, Susan, & Arcario, 1991) ในขณะที่ Sherman (2003) แนะนำว่าการจัดกิจกรรมผู้สอนควรตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ก่อนการสอนและไม่ควรขัดจังหวะการดูวิดีโอ โดย Allan (1985) ยังกล่าวเสริมว่าผู้สอนสามารถเชื่อมโยงสื่อวิดีโอกับกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะเฉพาะบางอย่าง เช่น การฟังการบรรยาย หรือการเขียนรายงาน ผู้สอนอาจใช้สื่อวิดีโอเป็นแหล่งข้อมูลของการฝึกทักษะนั้น ๆ จากการศึกษาแนวทางการใช้สื่อวิดีโอในการเรียนการสอนสรุปได้ว่า ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวิดีโอได้สามรูปแบบคือ รูปแบบที่หนึ่งใช้วิดีโอที่สอดคล้องกับภาษาหรือเนื้อหาที่สอน เพื่อเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดผ่านแนวการสอนลักษณะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เห็นตัวอย่างการใช้ภาษาที่มีความหลากหลายแตกต่างจากบทเรียน รูปแบบที่สองคือการเชื่อมโยงสื่อวิดีโอเข้ากับแผนการสอน โดยอาจใช้ในขั้นกระตุ้นก่อนการเรียนหรือใช้ในขั้นสอนภาษา และรูปแบบที่สามคือการเชื่อมวิดีโอกับกิจกรรมต่าง ๆ

2.4.2 กิจกรรมการใช้สื่อวิดีโอในการสอนภาษา

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวิดีโอประกอบนั้นสามารถจัดทำได้หลากหลายรูปแบบ เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้สอนควรศึกษากิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ ในการใช้สื่อวิดีโอในการสอนภาษาอังกฤษ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

Harmer (2001) นำเสนอแนวทางการนำวิดีโอไปใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนการฟังสามลักษณะดังนี้ ประเภทแรกกิจกรรมที่ใช้แต่เสียง โดยจัดทำได้สามลักษณะคือ หนึ่งผู้สอนปิดหน้าจอ หน้าจอหนี หรือปรับแสงหน้าจอให้มืดลง จากนั้นให้นักเรียนฟังบทสนทนาจากวิดีโอแล้วเดาว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน และใครเป็นผู้พูด ตัวอย่างเช่น ถามว่าผู้พูดอายุเท่าไร ลักษณะรูปร่างเป็นอย่างไร ลักษณะที่สองคือ ให้ผู้เรียนฟังดนตรี ในกรณีที่วิดีโอมีเพลงประกอบ ผู้สอนอาจให้เด็กฟังเพลงนั้นและเดาตามอารมณ์ในเนื้อเพลงแล้ว ฉากควรมีลักษณะอย่างไรหรือเหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหนและลักษณะที่สามคือ ให้ฟังเสียงประกอบฉาก บางฉากที่ไม่มีบทสนทนาผู้สอนอาจให้ผู้เรียนฟังเสียงประกอบฉาก และเดาว่าฉากนั้นคืออะไร เสียงนั้นมาจากเหตุการณ์อะไร เช่น เสียงจุดเตาแก๊ส เสียงไขแตก เสียงรินกาแฟ เป็นต้น Stempleski et al. (1991) กล่าวถึงกิจกรรมที่มีลักษณะคล้ายกันคือกิจกรรม picture this โดยผู้สอนจะเล่นวิดีโอแค่เสียง จากบทสนทนาและเสียงประกอบฉากผู้เรียนต้องเดาว่าเหตุการณ์ในฉากเป็นอย่างไร

กิจกรรมต่อมาคือกิจกรรมประเภทที่ใช้แค่ภาพ (Stempleski et al., 1991) เช่น กิจกรรม “what are they saying” โดยผู้สอนแสดงแค่ภาพ จากวิดีโอ แล้วผู้เรียนจะต้องบอกว่าตัวละครพูดอะไรโดยการดูภาพจากวิดีโอแบบเงียบ ผู้สอนช่วยนำทางโดยคำถาม

กิจกรรมประเภทที่ใช้ทั้งภาพและเสียงในการสอน (Harmer, 2001) โดยผู้สอนสามารถแบ่งห้องเรียนเป็นสองส่วน ส่วนแรกนักเรียนเห็นภาพจากวิดีโอ ในขณะที่อีกครึ่งหนึ่งไม่เห็นภาพ แล้วให้นักเรียนที่เห็นภาพพยายามอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นให้นักเรียนอีกฝั่งหนึ่งเข้าใจ วิธีนี้พัฒนาทักษะทั้งด้านการรับรู้และการสร้างคำออกมาของผู้เรียน ผู้สอนสามารถสลับนักเรียนทั้งสองฝั่งให้ทำในรูปแบบเดียวกัน ซึ่งมีลักษณะไปในทิศทางเดียวกันกับ กิจกรรม “tell me what’s happening” (Stempleski et al., 1991) ที่ผู้สอนจะเล่นวิดีโอแสดงภาพให้นักเรียนบางส่วนเห็นและเล่นเสียงให้อีกส่วนฟัง จากนั้นจับคู่ เด็กจากสองฝั่งช่วยกันเล่าเรื่องแบบสมบูรณ์ นอกจากนี้ Stempleski et al. (1991) ยังกล่าวถึงกิจกรรมอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกันเพิ่มเติมได้แก่ กิจกรรม Dialogue card ผู้สอนเล่นภาพและเสียงพร้อมกัน โดยผู้เรียนได้รับมอบหมายชิ้นงานตรวจสอบความเข้าใจ โดยผู้เรียนต้องเรียงการ์ดตามลำดับเหตุการณ์ หรือกิจกรรมที่เล่นวิดีโอแค่ตอนเริ่มต้น แล้วให้ผู้เรียนเดาเหตุการณ์ต่อมา ตัวอย่างกิจกรรม เช่น Sights and sounds กิจกรรมต่อมาคือ predict the past ผู้สอนเล่นวิดีโอแค่ตอนจบ แล้วให้ผู้เรียนทำนายว่าเหตุการณ์ก่อนหน้าเป็นอย่างไรหรืออาจทำในลักษณะที่เล่นวิดีโอเฉพาะตอนเริ่มต้นและตอนจบ ผู้เรียนทำกิจกรรม Fill that video gap โดยผู้เรียนต้องเชื่อมโยงเหตุการณ์ตอนเริ่มกับตอนจบให้ได้ นอกจากนี้สามารถทำในลักษณะเล่นวิดีโอสลับไปมา แล้วให้ผู้เรียนทำกิจกรรม Scrambled video clips โดยผู้เรียนต้องเรียงลำดับแต่ละส่วนของวิดีโอให้ถูกต้องผู้สอนควรเลือกสื่อที่เป็นเหตุเป็นผลอย่างชัดเจน นอกจากนี้ Harmer (2001) ยังพูดถึงรูปแบบการจัดกิจกรรมโดยการใช้วิดีโอทั้งภาพและเสียงเพิ่มเติมคือ กิจกรรมประเภทที่ใช้เพื่อวัดความเข้าใจทั่ว ๆ ไป เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ ใจความสำคัญของวิดีโอก่อน แล้วค่อยกลับมาใส่ใจรายละเอียดตัวอย่าง เช่น กิจกรรม Witness statement ในกิจกรรมนี้ผู้เรียนต้องพยายามให้ข้อมูลจากฉากที่เห็นให้ได้มากที่สุด ราวกับว่าผู้เรียนเป็นพยานกำลังให้ข้อมูลแก่ตำรวจ วิดีโอที่เหมาะสมสำหรับกิจกรรมนี้ควรเป็นวิดีโอที่สั้นกระชับ กำหนดให้ผู้เรียนดูวิดีโอเป็นคู่และจำข้อมูลให้ได้มากที่สุดจากสิ่งที่ดูและได้ยิน จากนั้นผู้สอนจะถามคำถามโดยใช้ข้อมูลจากวิดีโอ เช่น How many people did you see in total in the excerpt? Or what did the man say first? เป็นต้น หลังจากนั้นนักเรียนเขียนคำตอบเสร็จแล้วให้เปรียบเทียบกับนักเรียนคู่อื่น ๆ ว่าได้คำตอบตรงกันไหมจากนั้น เปิดวิดีโออีกครั้งเพื่อให้ผู้เรียนประเมินตัวเองว่าสามารถจำได้ดี มากน้อยแค่ไหนกิจกรรมต่อมาคือ มุมมองทางภาษา เช่น กิจกรรม

Subtitle กิจกรรมนี้ใช้ภาพยนตร์ภาษาอังกฤษที่มีคำบรรยายข้างใต้ในภาษาเดิมของผู้เรียน ผู้สอนเริ่มบทเรียนโดยการสอนเรื่องคำบรรยายใต้ภาพยนตร์โดยทั่วไปจากนั้นให้นักเรียนดูวิดีโอพร้อมคำบรรยายใต้ภาพ โดยไม่มีเสียง จากนั้นคู่อีกรอบโดยผู้สอนจะหยุดเมื่อมีคำบรรยายใต้ภาพปรากฏขึ้น และให้ผู้เรียนพยายามเขียนเป็นประโยคภาษาอังกฤษ จากนั้นให้นักเรียนดูวิดีโอทั้งเสียงพร้อมภาพ และเปรียบเทียบสิ่งที่ตัวเองเขียนกับสิ่งที่ได้ยิน

จากการศึกษากิจกรรมการสอนโดยใช้สื่อวิดีโอสรุปได้ว่า ผู้สอนสามารถใช้สื่อวิดีโอในการจัดกิจกรรมทางภาษาได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งกิจกรรมประเภทที่ใช้แต่ภาพ กิจกรรมประเภทที่ใช้แต่เสียง และกิจกรรมที่ใช้ทั้งภาพและเสียง เพื่อวัดความเข้าใจในเนื้อหาของวิดีโอ

2.4.3 ประเภทของสื่อวิดีโอต่อการสอนภาษาอังกฤษ

การเลือกใช้อุปกรณ์สื่อวิดีโอเพื่อประกอบการเรียนการสอนผู้สอนควรศึกษาประเภทของสื่อวิดีโอเพื่อประกอบการตัดสินใจ จากการศึกษพบว่า มีนักการศึกษากล่าวถึงประเภทของการสื่อวิดีโอไว้ดังนี้

Lonergan (1984) กล่าวถึงประเภทของสื่อวิดีโอแบ่งตามแหล่งที่มาไว้ดังนี้ประเภทแรก สื่อวิดีโอและภาพยนตร์ที่จัดทำขึ้นเพื่อการสอนภาษาอังกฤษหรือสื่อวิดีโอที่สร้างขึ้นเพื่อฉายในช่องทางพิเศษ เป็นสื่อที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแต่ออกอากาศทางโทรทัศน์สาธารณะ สื่อประเภทนี้มีลักษณะการวางแผนการใช้ภาษาสำหรับผู้เรียนเป็นอย่างดี เป็นสื่อที่มีจุดประสงค์เพื่อใช้ในห้องเรียน

ประเภทที่สองคือสื่อวิดีโอที่ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนที่ฉายตามโทรทัศน์หรือสื่อพาณิชย์ทั่วไป โดย Lonergan (1984) กล่าวว่าสื่อประเภทนี้เป็นสื่อที่ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการเรียนการสอนภาษา เป็นสื่อที่ใช้เพื่อเชื่อมโยงภาษาจากสื่อเข้ากับเรื่องที่เรียน สื่อประเภทนี้เป็นสื่อจริงและมีความหมายมาก และเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดย Harmer (2001) และ Stempleski et al. (1991) มีแนวคิดที่คล้ายกับ McGovern (1983) ได้กล่าวเพิ่มเติมถึงสื่อประเภทนี้ว่าสื่อเชิงพาณิชย์ไม่ได้สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ดังนั้นภาษาที่ปรากฏค่อนข้างยาก ซึ่งเป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับครูผู้สอนในระดับเด็กเล็ก โดยเกณฑ์ในการเลือกใช้อุปกรณ์นั้น วิดีโอต้องกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ในการตัดเอาบางส่วนมาใช้ในการสอน ควรมีความสมเหตุสมผล (make sense) และสมบูรณ์ในส่วนเนื้อหาของเนื้อหาที่เลือกมา ครูควรคำนึงถึงความสามารถในการเข้าใจได้ (Comprehensibility) เนื่องจากภาษาที่ปรากฏในวิดีโอประเภทนี้ค่อนข้างยากสำหรับเด็ก อาจมีสำเนียงภาษาหรือคำแสลงที่ยากต่อความเข้าใจ และต้องคำนึงถึงลักษณะของสื่อที่เลือกมาใช้ด้วย ในการนำวิดีโอมาใช้ในการสอนก่อนการทำกิจกรรมใด ๆ นั้นครูต้องตรวจสอบความรู้ทางด้านคำศัพท์ของผู้เรียน ในระดับผู้เริ่มเรียนหรือเด็ก

ประมณั้้นสื่อวิดีโอที่เหมาะสมคือสื่อประเภทการ์ตูน ที่มีความเหมาะสมทั้งภาษาในการสื่อสารและความเหมาะสมในระดับของเด็ก ในการสอนสิ่งแรกที่ผู้สอนต้องทำคือ ช่วยให้เด็กเข้าใจเนื้อหาจากวิดีโอโดยสอนคำศัพท์ก่อนการดู และให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับวิดีโอเช่นให้เดาเหตุการณ์ต่าง ๆ จากนั้นเมื่อเด็กสามารถเข้าใจเนื้อหาจากวิดีโอครูสอนเนื้อหาจากวิดีโอ และให้เด็กถ่ายโอนความรู้จากการดูผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแสดงออก เป็นต้น

ดังที่ได้ศึกษาประเภทของสื่อวิดีโอที่ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษ การแบ่งประเภทของสื่อวิดีโอสามารถแบ่งได้ตามลักษณะของสื่อหรือวัตถุประสงค์ในการใช้ ในที่นี้สามารถสรุปได้ว่าวิดีโอที่ใช้เป็นสื่อในการสอนภาษาอังกฤษแบ่งออกเป็นสองประเภทใหญ่คือ 1) วิดีโอที่จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอน คือสื่อวิดีโอที่มีการวางแผนเนื้อหาที่สอดคล้องกับหลักสูตรเป็นอย่างดี รวมทั้งมีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง สละสลวย และ 2) วิดีโอที่ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอน เป็นสื่อที่ออกอากาศจริง แต่มีลักษณะทางภาษาที่สอดคล้องกับเรื่องที่จะสอน

2.4.4 หลักการการเลือกใช้สื่อวิดีโอในการสอนภาษา

การนำสื่อชนิดนี้มาใช้ผู้สอนควรศึกษาหลักการการสอนโดยใช้สื่อวิดีโอ เพื่อให้การนำสื่อวิดีโอมาใช้ในการเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยมีหลักการในการเลือกวิดีโอในการสอนดังนี้

หลักการแรกคือ วิดีโอมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนโดย Sherman (2003) กล่าวว่าสื่อควรมีความเหมาะสมกับวัย สอดคล้องกับ Underwood et al. (1989) ได้อธิบายว่า สิ่งแรกควรคำนึงถึงภาษาที่ใช้เหมาะกับระดับของผู้เรียน วิดีโอที่เลือกควรมีเนื้อหาที่เรียบง่ายไม่ซับซ้อน หรือไม่ เป็นแนวคิดที่นามธรรมเกินไปลักษณะของตัวสื่อเอง (Spontaneity) Rost (1991)ยังเสนอว่าสื่อควรมีความสอดคล้องกับความต้องการของเด็กในวัยนั้น

หลักการที่สองคือ สื่อควรมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด (Authenticity) (Rost, 1991; Underwood et al., 1989)

หลักการต่อมาคือ ความยาวของสื่อวิดีโอที่ใช้ไม่ควรยาวหรือสั้นเกินไป หากสิ่งที่ได้ฟังสั้นเกินไปผู้เรียนจะยังไม่คุ้นเคยกับภาษาที่ปรากฏ ในขณะที่วิดีโอที่มีความยาวมากเกินไป ผู้เรียนอาจเกิดอาการเบื่อและติดขัดในการเข้าใจภาษาได้ นอกจากนี้ลักษณะของการสื่อที่เลือก (The style of delivery) ผู้พูดไม่ควรพูดเร็วและเปลี่ยนโทนเสียงไปมาอย่างรวดเร็วและคุณภาพของการผลิตที่ดี ผู้เรียนสามารถได้ยินชัดเจน (Rost, 1991; Underwood et al., 1989)

ด้าน Sherman (2003) ได้กล่าวถึงเพิ่มเติมถึงการเลือกสื่อสำหรับการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศไว้ว่า เมื่อมีการสอนโดยใช้สื่อวิดีโอที่ต่างวัฒนธรรมควรหลีกเลี่ยงสื่อที่มีข้อห้าม (taboo) ในวัฒนธรรมนั้น ๆ ด้วย

จากการศึกษาหลักการใช้สื่อวิดีโอในการสอนเบื้องต้นสรุปได้ว่าการเลือกสื่อวิดีโอเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึงอย่างแรกคือ ความเหมาะสมกับวัย ทั้งในด้านภาษาและความต้องการ หลักการที่สองคือ สื่อควรมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด หลักการที่สาม ความยาวที่เหมาะสม และสี่ ความเหมาะสมทางวัฒนธรรม

2.4.5 การประเมินสื่อการฟังภาษาอังกฤษ

ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนสามารถเลือกสื่อได้หลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาของรายวิชานั้น การประเมินสื่อจึงจำเป็นเพื่อกำหนดเกณฑ์ในการตรวจสอบสื่อที่มีคุณภาพ ผู้สอนควรรู้เกณฑ์และขั้นตอนในการประเมิน เพื่อเลือกสื่อที่มีคุณภาพมาประกอบการเรียนการสอน ดังมีรายละเอียดดังนี้

การประเมินสื่อการฟังในขั้นแรก Tomlinson (2008) กล่าวว่าเป็นการอธิบายจุดประสงค์ อธิบายลักษณะและการใช้สื่อในการสอน ในขณะที่ Hutchinson and Waters (1989) ได้เสนอให้กำหนดเกณฑ์การประเมินที่สำคัญในขั้นนี้ด้วย เพื่อให้การเปรียบเทียบสื่อการสอนต่าง ๆ ง่ายขึ้นเมื่อมีเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนโดย Tomlinson (2008) ได้กล่าวถึงด้วยเกณฑ์การประเมินสื่อการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กประถมดังนี้ 1) สื่อมีความเชื่อมโยงความรู้จากระดับประถมศึกษาไปสู่ระดับมัธยมศึกษา 2) อธิบายหลักการสำคัญไว้อย่างชัดเจน 3) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้เป็นตัวอย่างเหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 ซึ่งเด็กควรเตรียมพร้อมสำคัญการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล Rost (2011) อธิบายเพิ่มว่าสื่อต้องเชื่อมโยงกับภาษาที่จะใช้อย่างชัดเจน 4) ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้ต่อทักษะและช่วงอายุของเด็ก โดยที่สื่อไม่ควรยากหรือง่ายเกินกว่าความสามารถเด็ก (Rost, 2011) และ 5) สื่อนั้นส่งเสริมทั้งด้านคุณธรรมและสติปัญญา รวมทั้งคุณค่าของการศึกษาสำหรับช่วงอายุและบริบททางสังคมของเด็กด้วย

ขั้นที่สองการวิเคราะห์เชิงจิตวิสัย (Subjective analysis) คือการวิเคราะห์ว่าผู้เรียนถูกคาดหวังให้ทำอะไร ด้วยเนื้อหา บริบทไหน และวิเคราะห์เกณฑ์ของสื่อที่ผู้สอนต้องการใช้ในการจัดการเรียนการสอนของตน (Hutchinson & Waters, 1989; Tomlinson, 2008)

Tomlinson (2008) กล่าวถึงขั้นที่สามคือ การสรุปเชิงจิตวิสัย โดย สรุปจุดประสงค์ หลักการ เลือก ขั้นตอนการใช้ สรุปบทบาทของผู้เรียนและผู้สอน รวมถึงกระบวนการความสามารถของผู้เรียน ในขณะที่ Hutchinson and Waters (1989) กล่าวเพิ่มในขั้นตอนการตรวจสอบสื่อที่ตรงกับความต้องการและความจำเป็น

จากการศึกษาสรุปได้ว่าการประเมินสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ มีขั้นตอนดังนี้ขั้นที่ 1 กำหนดเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ ความเชื่อมโยงความรู้ มีการอธิบายหลักการสำคัญไว้อย่างชัดเจน ความเหมาะสมของภาษา ความเหมาะสมของสื่อที่ใช้ต่อทักษะและช่วงอายุของเด็ก และ สื่อนั้นส่งเสริมทั้งด้านคุณธรรมและสติปัญญา ขั้นที่ 2 คือ การวิเคราะห์และสรุปเชิงจิตวิสัย และขั้นที่ 3 คือการจับคู่ (Matching) โดยตรวจสอบสื่อที่ตรงกับความต้องการและความจำเป็น

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟังเพื่อความเข้าใจ การใช้สื่อวิดีโอ และกลยุทธ์แก้ปัญหา พบว่าม้งงานวิจัยที่มีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปตามรูปแบบการสอนภาษาในแต่ละยุคสมัย ดังหัวข้อต่อไปนี้

2.5.1 งานวิจัยสื่อวิดีโอกับการฟังภาษาอังกฤษ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อวิดีโอในการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ ดังนี้

การใช้สื่อวิดีโอในการสอนเด็กเล็ก โดย เรณู สัมมัตละ (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังโดยการใช้ภาพยนตร์การ์ตูนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านภูคิน จังหวัดมหาสารคาม ผลสรุปจากงานวิจัย พบว่า การพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ โดยใช้ภาพยนตร์การ์ตูนสามารถพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้ดีขึ้น และผู้เรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าในการเลือกภาพยนตร์สำหรับการสอน ผู้สอนควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหา ผู้สอนควรจัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนควรมีความพร้อมและในการพัฒนาการฟังควรเสริมทักษะการพูดเข้าไปด้วย

ศิริการณ์ ตาปราบ (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้รายการโฆษณาในโทรทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อศึกษาวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาใน

ชั้นเรียนของผู้วิจัยและพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การใช้รายการโฆษณาในโทรทัศน์ช่วยให้นักเรียนคุ้นเคยกับเสียงเจ้าของภาษาจนสามารถฟังคำ วลี และประโยคภาษาอังกฤษจากรายการโฆษณา แล้วสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ฟังโดยทำกิจกรรมเกม แบบฝึกหัด ซึ่งสื่อถึงความเข้าใจในการฟังของนักเรียนได้ดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

รัตติกาล ชำนาญยา (2552) ได้ศึกษาการใช้วีดิทัศน์รายการคริส ตีลิเวอร์รี่ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษและความรู้คำศัพท์ ของนักเรียนระดับสูง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถ ในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน และความรู้คำศัพท์หลังจากเรียนโดยใช้วีดิทัศน์รายการ คริสตีลิเวอร์รี่ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 38 คน โรงเรียนถ้ำปิ่นวิทยาคม อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการสอนโดยสื่อวีดิทัศน์รายการคริส ตีลิเวอร์รี่และแบบทดสอบความสามารถในการฟังและแบบทดสอบความรู้คำศัพท์ ผลการวิจัยคือ ผู้เรียนผ่านเกณฑ์การวัดความสามารถทางการฟัง ในระดับปานกลางและ ผ่านเกณฑ์การทดสอบคำศัพท์ ผู้วิจัยเสนอให้นำสื่อวีดิทัศน์ในการสอนภาษาทักษะอื่น ๆ และในการเลือกใช้ควรคำนึงถึงความยากง่ายของสื่อด้วย

นอกจากนี้ยังมีการใช้สื่อพาณิชย์ในการสอนภาษาอังกฤษได้นำมาศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนและการคิดด้วยเช่นกัน โดย อัครพร แสงอรุณเลิศ (2551) ได้ศึกษาการใช้ภาพยนตร์ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับสูง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษหลังการเรียนโดยใช้ภาพยนตร์และเปรียบเทียบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยการใช้ภาพยนตร์ แบบทดสอบวัดทักษะการเขียนภาษาอังกฤษและแบบทดสอบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนมีทักษะการเขียนภาษาอังกฤษและการคิดอย่างมีวิจารณญาณที่สูงขึ้นหลังจากการเรียนโดยใช้ภาพยนตร์ ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้ผู้สอนสอนวัฒนธรรมผ่านสื่อวีดิโอ

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้สื่อวีดิโอในการสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษจากต่างประเทศ โดยมีผู้วิจัยสนใจและทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลายท่านดังนี้

Meritalsmaili (2012) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้ภาพยนตร์ภาษาอังกฤษในการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยผู้วิจัยเห็นว่าผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ

จากสื่อเสียงทั่วไป กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยมีสองกลุ่มคือกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้ภาพยนตร์กับกลุ่มที่ใช้วิธีการสอนแบบธรรมดา โดยกลุ่มที่ใช้วิจัยคือนักเรียนอายุ 8-25 ปี อยู่ในระดับกลาง ของมหาวิทยาลัย South East European ในปีการศึกษา 2011-2012 ผลการวิจัยพบว่าการใช้ภาพยนตร์ในการสอนทำให้ผู้เรียนมีผลการเรียนที่แตกต่างกันโดยภาพยนตร์จะดึงดูดความสนใจของผู้เรียนมากกว่า ภาษาที่ปรากฏเป็นธรรมชาติมากกว่าภาษาในหนังสือ ภาพประกอบช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจมากขึ้น และผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียนมากกว่า ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะว่าการใช้ภาพยนตร์สามารถช่วยผู้ที่มีความพินหลังความรู้เดิมน้อยทำให้เข้าใจได้ยาก แต่ภาพที่ปรากฏช่วยให้เข้าใจได้มากขึ้น กิจกรรมการเรียนการสอนผ่านภาพยนตร์ภาษาอังกฤษช่วยพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของผู้เรียน นอกจากนี้ผู้สอนอาจใช้สื่อภาพยนตร์เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนในชั้นก่อนเรียน ในการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ

Lialikhova (2014) ได้ทำงานวิจัยแบบกรณีศึกษาเรื่องการใช้สื่อวิดีโอในห้องเรียนภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมต้นใน Norwegian สื่อวิดีโอที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้คือ สารคดี วิดีโอคลิปจากยูทูป และภาพยนตร์ โดยผู้วิจัยหวังว่าการสอนโดยใช้สื่อวิดีโอจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะทางการสื่อสารและการสอนโดยใช้สื่อวิดีโอเป็นวิธีการสอนการสื่อสารที่เหมาะสม งานวิจัยนี้เป็นลักษณะของกรณีศึกษาโดยข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบสอบถามจากนักเรียนจำนวน 105 คน จากห้องเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลงานวิจัยพบว่าการสอนโดยใช้สื่อวิดีโอมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาทักษะด้านการฟังพูดและการเขียนเพื่อการสื่อสาร จากการสังเกตผู้สอนสอนวิดีโอโดยการเรียนรู้ความหมาย โดยผู้สอนจะให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่องที่จะสอน ทำให้เด็กเข้าใจและสามารถอธิบายแล้วเขียนบทความภายหลังได้ สื่อวิดีโอที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นประเภทภาพยนตร์มีลักษณะทั้งแบบที่แสดงทั้งเรื่องหรือเพียงบางส่วน ซึ่งผลวิจัยสรุปว่าการใช้ภาพยนตร์เพียงบางส่วนก่อให้เกิดผลที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าการใช้ภาพยนตร์ทั้งเรื่อง นอกจากนี้ภาพยนตร์ยังส่งผลให้มีการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ทักษะและคำศัพท์ รวมทั้งความรู้ด้านการตีความและวัฒนธรรม ผู้วิจัยเสนอแนวทางการสอนโดยใช้สื่อวิดีโออย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะการสื่อสาร ผู้สอนควรสอนโดยใช้สื่อวิดีโอที่หลากหลาย และมีการสร้างแรงจูงใจในการสอนภาษาต่างประเทศและสอนวัฒนธรรมพร้อมไปด้วย

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ผู้วิจัยได้ใช้สื่อวิดีโอเข้ามาใช้ในบทเรียนเพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้เรียน ซึ่งสื่อวิดีโอต่าง ๆ มีภาพเคลื่อนไหวประกอบทำให้ผู้เรียนสนใจและเกิดผลในการเรียนที่มีประสิทธิภาพ สามารถเข้าใจสิ่งที่ฟังได้ถึงแม้ว่าจะมีความรู้ภูมิหลังที่ค่อนข้างน้อย

2.5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์อภิปัญญาในการสอนภาษาอังกฤษ

จากการศึกษามีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเลือกใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการสอนภาษาอังกฤษ โดยงานวิจัยส่วนใหญ่มี 2 ลักษณะคือ งานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ของกลยุทธ์อภิปัญญากับความสามารถทางการฟังและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักกลยุทธ์อภิปัญญา ดังนี้

งานวิจัยภายในประเทศที่พบการศึกษาด้านกลวิธีอภิปัญญานั้น ปรากฏค่อนข้างน้อยโดยงานวิจัยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับทักษะ 2 ทักษะคือ การอ่าน และการฟัง สุขุม ตั้งประพฤธิกุล (2544) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางอภิปัญญาและความสามารถในการฟังของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ- ภาษาฝรั่งเศส ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม และยังศึกษาเปรียบเทียบการใช้กลวิธีทางอภิปัญญาในแต่ละด้านของนักเรียนระดับนี้ด้วย กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 585 คน แยกเป็นแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ 472 คน และจำนวน 113 คน จากแผนการเรียนภาษาอังกฤษ- ภาษาฝรั่งเศส คัดโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือ แบบสอบถามกลวิธีทางอภิปัญญา และแบบทดสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติพื้นฐาน การทดสอบของ Mann-Whitney test และ การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มหรือลดตัวแปรเป็นขั้น ๆ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างใช้กลวิธีทางอภิปัญญาทั้ง 3 ด้านในระดับปานกลาง นักเรียนทั้งสองแผนการเรียนใช้กลวิธีทางอภิปัญญาทั้งสามด้านในระดับที่ต่างกัน และกลยุทธ์อภิปัญญาในด้านการตรวจสอบและแก้ไขข้อผิดพลาดในการฟังภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ

COŞKUN (2010) จากประเทศตุรกีได้ศึกษาผลของการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการฟังต่อความสามารถทางการฟังของผู้เรียนระดับต้นของมหาวิทยาลัยในประเทศตุรกี กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาอายุระหว่าง 17-21 ปี ที่มีความสามารถในระดับเริ่มต้นจำนวน 40 คน จาก The Preparatory School of a Turkish State University แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สื่อประเภทเดียวกันแต่กลุ่มทดลองจะมีการสอนโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญาแทรกในการเรียนการสอน จากนั้นใช้แบบทดสอบการฟังในการวัดความสามารถทางการฟังของทั้งสองกลุ่มโดยในการวิเคราะห์ผลงานวิจัยใช้สถิติ t -test เปรียบเทียบคะแนนของทั้งสองกลุ่ม พบว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้

กลยุทธ์อภิปัญญา มีผลคะแนนที่ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ใช้ ผู้วิจัยแนะนำกลยุทธ์อภิปัญญาควรบูรณาการเข้าในแผนการสอนการฟังเพื่อช่วยพัฒนาการฟังของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ยังพบงานวิจัยที่ศึกษากลยุทธ์อภิปัญญา กับนักศึกษาปริญญาตรีจากประเทศจีน An and Shi (2013) จากประเทศจีน ได้ทำงานวิจัยในห้องเรียนภายใต้หัวข้อ การสอนตามแบบกลยุทธ์อภิปัญญาสามารถพัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษหรือไม่ กลุ่มประชากรคือนักศึกษาจาก Dalian University of Technology โดยผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความคาดหวังของผู้เรียนพบว่าผู้เรียนเห็นว่าทักษะการฟังเป็นสิ่งสำคัญและค่อนข้างยาก ผู้วิจัยศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน แบ่งออกตามความสามารถในการฟังเป็นผู้ฟังในระดับสูง (Advanced) จำนวนสองคน ระดับกลาง (Intermediate) จำนวน 3 คน ระดับต่ำ (Less-skilled) จำนวน 3 คน หลังการสอนการฟังผู้เรียนจะต้องบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาเป็นภาษาจีนซึ่งเป็นภาษาแม่ของผู้เรียนและหลังจากนั้นจะต้องสัมภาษณ์กับผู้สอน ผลการวิจัยพบว่าการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญา มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะทางการฟังผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับปานกลางจนถึงระดับสูงมากกว่าผู้เรียนที่มีความสามารถในการฟังต่ำ ผู้วิจัยได้แนะนำในการศึกษาในอนาคตว่า ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อการใช้เทคนิคในการฟัง ไม่เพียงแต่ความสามารถในระดับต่าง ๆ เท่านั้น

ในช่วงเวลาต่อมา Tabeei, Tabrizi, and Ahmadi (2013) ได้ศึกษาผลของการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาต่อการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจของนักเรียนอิหร่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาต่อการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนอิหร่านที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศจากสถาบันภาษา ที่เมือง Pasabad ประเทศอิหร่าน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนจำนวน 72 คน จาก นักเรียน 102 คน ที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ผู้วิจัยแบ่งเด็กออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มทดลองได้รับการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญา ในขณะที่อีกกลุ่มคือกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการสอนตามแบบกลยุทธ์อภิปัญญา โดยทำการสอนทั้งหมด 6 บทเรียนแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนตามแบบกลยุทธ์อภิปัญญา มีพัฒนาการทางการฟังเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนตามเทคนิคนี้และการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาให้ผลในด้านบวกต่อการฟังเพื่อความเข้าใจ ทั้งต่อผู้เรียนชายและหญิงไม่ต่างกัน ผู้วิจัยได้เสนอให้มีการทดลองใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการสอนทักษะอื่น ๆ

นอกจากนี้ยังมีนักวิจัยหลายท่านได้ศึกษาความสัมพันธ์ของกลยุทธ์อภิปัญญา กับทักษะการฟังภาษาอังกฤษดังนี้ Amin, Abdul-Reheem, Amin, Mohammad, and Abdul-Sadeq (2011) จากประเทศอียิปต์ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์การฟังภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ กับทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนระดับ

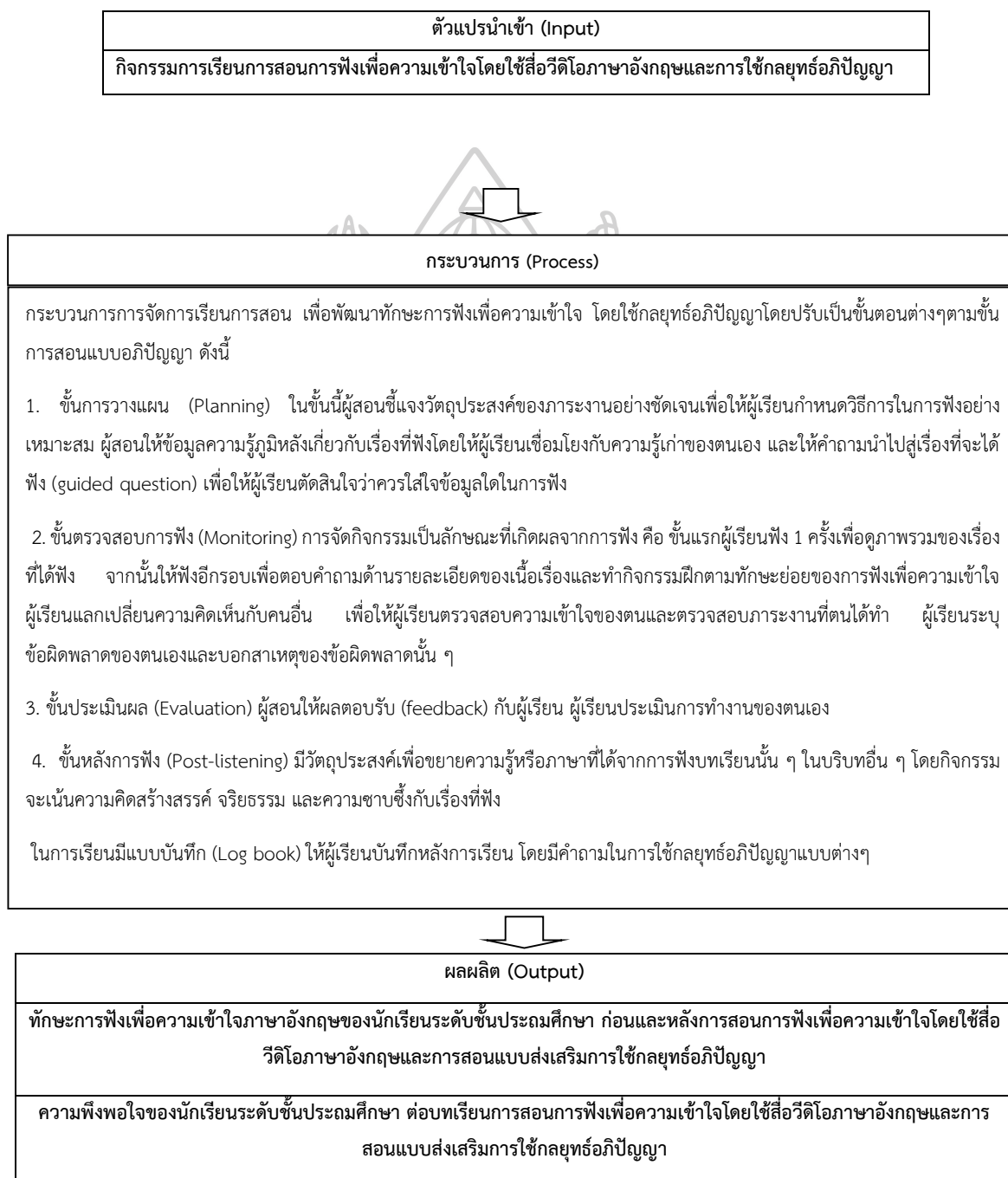
มัธยมศึกษาจำนวน 80 คนจากโรงเรียนมัธยมหญิงล้วน El-Shimaa เมือง Benha ประเทศอียิปต์ เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจวัดกลยุทธ์การฟังคือ การสัมภาษณ์แบบสอบถามและรายการ (checklist) และผู้วิจัยใช้แบบทดสอบทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจในการวัดผล สถิติที่ใช้คือ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson) ผลการทดลองพบว่าความสัมพันธ์ของกลยุทธ์การฟังและทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ เป็นไปในเชิงบวก กล่าวคือ ยิ่งผู้เรียนเรียนรู้กลยุทธ์ในการฟังมากเท่าไร คะแนนการทดสอบความสามารถทางการฟังก็ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น ผู้วิจัยเสนอแนวทางการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศว่าผู้สอนควรมีการสอนกลยุทธ์การฟังในการเรียนเพื่อเพิ่มทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจด้วย

Ratebi (2013) จากประเทศอิหร่านได้ศึกษา การใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจ ของนักศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยอิหร่าน (Iranian) โดยเปรียบเทียบระหว่างผู้ฟังที่มีความสามารถในระดับสูงและ ผู้ฟังที่มีความสามารถในระดับต่ำ ผู้วิจัยได้ศึกษา ลักษณะการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาปริญญาตรีสาขาภาษาอังกฤษ จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้คือ ข้อสอบ IELTS ในส่วนของการฟัง และแบบสอบถามการตระหนักถึงการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการฟัง (MALQ) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาใช้กลยุทธ์การแก้ปัญหา (Problem-solving strategy) มากที่สุดและใช้ ความรู้ส่วนบุคคล (person-knowledge strategy) น้อยที่สุด และพบว่าผู้ฟังที่มีความสามารถทางการฟังในระดับสูง ใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการฟังสูงกว่าผู้ฟังในกลุ่มต่ำ ผู้วิจัยแนะนำให้ครูผู้สอน เห็นความสำคัญของกลยุทธ์อภิปัญญาต่อการฟังและนำมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะนี้ต่อไป

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์อภิปัญญากับการเรียนภาษาอังกฤษงานวิจัยส่วนใหญ่ ศึกษากลยุทธ์นี้กับทักษะทางภาษาสองด้านได้แก่ การอ่านและการฟัง โดยงานวิจัยจะเป็นไปในเชิง ศึกษาความสัมพันธ์และการจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่ประยุกต์เอากลวิธีมาใช้จากการศึกษา งานวิจัยต่าง ๆ กลยุทธ์อภิปัญญาที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความสามารถทางการอ่านและการฟัง ถึงแม้ในงานวิจัยบางชิ้นจะปรากฏผลว่ากลยุทธ์อื่น ๆ ให้ผลที่มากกว่าแต่ผู้เรียนที่ใช้กลยุทธ์อภิปัญญา ก็ให้ผลในเชิงบวกเช่นกันงานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษากลยุทธ์นี้กับผู้เรียนระดับผู้ใหญ่ เนื่องด้วยความเชื่อที่ว่าผู้เรียนระดับเริ่มต้นมีความสามารถในการเลือกใช้กลยุทธ์ค่อนข้างน้อย และด้านการจัดการ รูปแบบการเรียนการสอนเน้นไปทางทักษะการอ่านมากกว่า ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ ตามรูปแบบกลยุทธ์อภิปัญญา สำหรับผู้เรียนในระดับประถมศึกษา

2.6 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยด้านแนวคิด ทฤษฎี และหลักการในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญาต่อทักษะ การฟัง เพื่อความเข้าใจ เพื่อนำมาสร้างกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลของการใช้สื่อวีดิโอภาษาอังกฤษและการสอนแบบส่งเสริมกลยุทธ์อภิ
 ปัญญาต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์
 อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม” เป็นการวิจัยเชิงทดลองพื้นฐาน (Pre -Experimental Research)
 โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบ One-Group-Pretest-Posttest Design มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) ศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวีดิโอและการใช้กล
 ยุทธ์อภิปัญญาต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาค
 ประสิทธิ์ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐมและ

2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์
 อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้
 สื่อวีดิโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา โดยมีขั้นตอนการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราณ
 จังหวัดนครปฐม ในภาคเรียนฤดูร้อนปีการศึกษา 2560 จำนวน 9 ห้อง มีนักเรียนทั้งหมด 312 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสาม
 พราณ จังหวัดนครปฐม ที่ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ (Intact group
 sample) จำนวน 30 คน

3.2 การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยคำนึงถึงสิทธิของกลุ่มตัวอย่าง จึงได้นำโครงร่างวิจัยเสนอผู้อำนวยการฝ่าย
 ประถมศึกษาของโรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม เพื่อขออนุญาตในการเก็บ
 รวบรวมข้อมูล เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการแล้ว ผู้วิจัยได้เข้าพบกลุ่มตัวอย่าง โดยแนะนำตัว
 อธิบายวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทราบ พร้อมทั้งชี้แจงว่าการเข้าร่วมใน
 การเรียนการสอนนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ ผู้วิจัยได้ทำเอกสารขออนุญาตจากผู้ปกครองในการทำ
 การวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในการปกครองของแต่ละท่าน โดยยืนยันว่าข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการ

วิจัยนี้จะนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการเท่านั้น ส่วนผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม หรือใช้นามแฝงในการรายงานผลในกรณีจำเป็น

3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

3.3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา

3.3.2 ตัวแปรตาม คือ

3.3.2.1 ทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอภาษาอังกฤษและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา

3.3.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มีต่อบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอภาษาอังกฤษและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา

3.4 รูปแบบงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองพื้นฐาน (Pre-Experimental Design) ใช้รูปแบบ One-group Pretest Posttest Design

3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

ส่วนที่ 1 เครื่องมือการวิจัย

3.5.1 แบบทดสอบทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังเรียน โดยเป็นข้อสอบชุดเดียวกัน จำนวน 26 ข้อ 30 คะแนน มีลักษณะเป็น แบบปรนัยเลือกตอบจำนวน 10 ข้อ แบบเลือกตอบถูกหรือผิด (True or False) จำนวน 5 ข้อ แบบเติมข้อมูลในตาราง (Completion) 10 ข้อ และแบบเขียนสรุปความ 1 ข้อ โดยเป็นข้อสอบที่ใช้วัดทักษะย่อยของการฟังเพื่อความเข้าใจสำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ การบอกรายละเอียดสำคัญจากเรื่องที่ฟัง (main idea), การเข้าใจรายละเอียดต่างๆ (important details), การบอกลำดับขั้นตอนของเรื่อง (sequencing) และการสรุปย่อสิ่งที่ได้ยิน (summarizing)

3.5.2 แบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา (Metacognitive Learning Log) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ โดยมีการให้คำถามนำเพื่อให้ผู้เรียนบันทึกการใช้

กลยุทธ์อภิปัญญา โดยพัฒนาคำถามมาจากแบบสอบถาม The Metacognitive Awareness Listening Questionnaire (MALQ) ของ Larry Vandergrift, Goh, Mareschal, and Tafaghodari (2006) และแบบสอบถามกลวิธีทางอภิปัญญา ของ สุขุม ตังประพฤติกุล (2544) โดยคำถามเป็นคำถามประเภทปลายเปิด โดยแบ่งคำถามเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ ได้แก่ 1. การวางแผนก่อนฟัง 2. การตรวจสอบ และ 3. การประเมินผล

3.5.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการสอนแบบส่งเสริมอภิปัญญา จำนวน 15 ข้อ โดยแบ่งประเด็นเนื้อหาออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านเนื้อหาสาระ 2. ด้านการจัดการเรียนการสอน 3. ด้านวิดีโอที่เลือกใช้ และ 4. ด้านประโยชน์ของกลยุทธ์อภิปัญญา

ส่วนที่ 2 เครื่องมือการสอน

3.5.4 แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา โดยสร้างให้สอดคล้องกับเนื้อหา ทักษะย่อยการฟัง และกิจกรรมการฟังตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปีพุทธศักราช 2551 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) ในระดับ A1 และแบบเรียนที่โรงเรียนภาคประสิทธิ์ใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.5.5 สื่อวิดีโอภาษาอังกฤษจำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ เรื่องที่ 1 The haunted house สอดคล้องกับหัวเรื่อง บ้านและที่อยู่อาศัย เรื่องที่ 2 Camping สอดคล้องกับหัวเรื่อง เวลาว่างและนันทนาการ เรื่องที่ 3 Dundee weather report for Kids สอดคล้องกับหัวเรื่อง สภาพลมฟ้าอากาศ และเรื่องที่ 4 Henry's birthday สอดคล้องกับหัวเรื่อง อาหาร/ เครื่องดื่ม

3.6 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อพัฒนาให้เกิดเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการทดลองและการเก็บข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.6.1 พัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดกรอบเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อวิดีโอภาษาอังกฤษและการสอนแบบส่งเสริมอภิปัญญา เพื่อพัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดย ศึกษาสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการฟังจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปีพุทธศักราช 2551 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรอบมาตรฐาน

ความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) ในระดับ A1 และแบบเรียนที่โรงเรียนภาคประสิทธิ์ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปกำหนดขอบเขตเนื้อหาการเรียนรู้ รูปแบบภาษาและลักษณะของสื่อวิดีโอที่ใช้และเพื่อจัดทำแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถทางการฟังเพื่อความเข้าใจจากสื่อวิดีโอสำหรับเด็กในระดับนี้โดยแยกวิเคราะห์เป็นด้านต่าง ๆ (ภาคผนวก ก หน้า 92)

จากการศึกษาเอกสารทั้งหมดพบว่าสาระด้านการฟังสำหรับผู้เรียนระดับต้นหรือระดับประถมศึกษาชั้นนั้นมีลักษณะใกล้เคียงกัน โดยผู้เรียนในระดับนี้สามารถเข้าใจเรื่องยาวที่ผู้พูด พูดอย่างช้า ๆ และชัดเจนได้ หัวข้อที่ฟังได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน เพื่อนเวลาว่างและนันทนาการ ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใกล้ ๆ ตัว อาหาร เครื่องดื่ม สภาพอากาศ การซื้อขายการบอกทิศทาง หรือ สถานที่ ผ่านสื่อต่าง ๆ คือ สื่อวิดีโอ บทสนทนา-นิทานหรือ เรื่องเล่า ประกาศ คำสั่งต่าง ๆ และบทความง่าย ๆ ในส่วนของกิจกรรมการฟังที่ใช้ในการเรียนการสอนนั้นคือ เมื่อฟังแล้วผู้เรียนสามารถพูดหรือเขียนให้ข้อมูล ภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลแสดงความคิดเห็นตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องและคำแนะนำที่ได้ฟังได้ ซึ่งกิจกรรมที่ผู้สอนจัดทำขึ้นจะต้องสัมพันธ์กับทักษะย่อยของการฟังเพื่อความเข้าใจที่เด็กในระดับนี้ควรจะมี ทักษะย่อยที่ผู้สอนควรคำนึงถึงคือ ผู้เรียนสามารถบอกใจความสำคัญเข้าใจรายละเอียดของเรื่องสามารถบอกลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดได้และสามารถสรุปเรื่องที่ฟังได้

ขั้นที่ 2 ศึกษาการเลือกสื่อวิดีโอสำหรับการใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปีพุทธศักราช 2551 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) ในระดับ A1 และแบบเรียนที่โรงเรียนภาคประสิทธิ์ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เบื้องต้น จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสำรวจวิดีโอภาษาอังกฤษที่มีความเหมาะสม รูปแบบภาษาไม่ยากและง่ายจนเกินไปตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหาสอดคล้องกับหัวเรื่องที่อยู่ในระดับของกลุ่มตัวอย่างจาก www.britishcouncil.com และวิดีโอที่มีการเผยแพร่ผ่าน YouTube จำนวน 4 เรื่องโดยได้สาระวิดีโอที่มีความตรงกับเนื้อหาบทเรียนในภาคเรียนปลายดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางแสดงวิดีโอเกี่ยวกับหัวข้อที่เกี่ยวข้อง

เรื่อง	เรื่องย่อ	หัวข้อที่เกี่ยวข้อง
1. The haunted house	เรื่องราวของเจ้าหนาน้อย Bob ที่ตกใจเสียงฟ้าร้องแล้ววิ่งหนีเข้าไปในบ้านร้างกลางป่า	บ้านและที่อยู่อาศัย
2. Camping	เรื่องราวของครอบครัวหนูน้อยที่จะออกไปทำกิจกรรมแคมป์	เวลาว่างและนันทนาการ
3. Dundee Weather Report for Kids	เป็นพยากรณ์อากาศสำหรับเด็ก บรรยายการแต่งตัวในแต่ละสภาพอากาศ	สภาพอากาศ
4. Horrid Henry's birthday	เมื่อ Henry จัดงานวันเกิดของตัวเองแม้ว่าอาหารที่แม่เขาเตรียมให้เป็นอาหารที่มีประโยชน์แต่เขาไม่ชอบ	อาหาร/ เครื่องดื่ม

ขั้นที่ 3 ศึกษาแนวทางการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจแบบส่งเสริมการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปสร้างแผนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจแบบส่งเสริมการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาประกอบกับการใช้สื่อวิดีโอภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพสูงสุด จากการศึกษาเอกสารในหัวข้อกลยุทธ์อภิปัญญากับการสอนการฟัง สรุปได้ว่า กลยุทธ์อภิปัญญา คือกลยุทธ์การจัดการการเรียนรู้และควบคุมความคิดของผู้เรียนในการเรียนรู้ ผ่านกลวิธี การวางแผน การจัดการหรือการตรวจสอบความเข้าใจ และการประเมินผลการเรียนรู้ (Oxford, 1990; Rost, 1991; A. Wenden, 1991) สำหรับเด็กประถมหรือผู้เริ่มเรียนครูผู้สอนจะมีส่วนช่วยในการวางแผนการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายผู้วิจัยได้สรุปและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ขั้นตอนการสอนแบบ Pre-While-Post (Dunkel & Pialorsi, 1982; Underwood et al., 1989) และแนวคิดการปรับใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการสอนการฟังของ Oxford (1990); Larry Vandergrift (1997); A. Wenden (1991) ตามขั้นต่าง ๆ ดังนี้

ขั้นการวางแผนก่อนการฟัง (Planning) หลักการของอภิปัญญาในขั้นการสอนนี้เป็นไปตามกลวิธีการวางแผนโดยผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนวางแผนในการฟัง ครูผู้สอนเตรียมให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับหัวข้อที่จะฟัง รูปแบบของข้อความที่เกี่ยวข้อง และผู้สอนควรชี้แจงวัตถุประสงค์ของภาระงาน

อย่างชัดเจน ให้คำถามนำ (guided questions) เพื่อให้ผู้เรียนตัดสินใจว่าควรใส่ใจข้อมูลใดในการฟัง กิจกรรมเหล่านี้เป็นการวางแผนก่อนการฟัง

ขั้นการตรวจสอบขณะฟัง (Monitoring) การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบความเข้าใจในการฟัง ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ โดยกิจกรรมขั้นนี้จะมีลักษณะง่ายไม่ซับซ้อน มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นแรกฟัง 1 ครั้ง เพื่อคุณภาพรวมของเรื่องที่ได้ฟังและตอบคำถามนำเรื่อง (guided questions) จากนั้นให้ฟังอีกรอบ เพื่อตอบคำถามด้านรายละเอียดของเนื้อเรื่องผ่านการทำกิจกรรมฝึกตามทักษะย่อยของการฟังเพื่อความเข้าใจ ทั้งในรูปแบบการเขียนแผนผัง การเติมข้อมูลในตารางหรือการตอบคำถามแบบปรนัย และท้ายที่สุดผู้เรียนอภิปรายคำตอบของตนเองกับเพื่อนร่วมห้องเพื่อให้ผู้เรียนตรวจสอบความเข้าใจของตนและตรวจสอบภาระงานที่ตนได้ทำ จากนั้นผู้สอนอภิปรายปัญหาการฟังและแนวทางการแก้ไขกับผู้เรียนโดยผู้เรียนระบุข้อผิดพลาดของตนเองและบอกสาเหตุของข้อผิดพลาดของตน

ขั้นการประเมินผล (Evaluation) ผู้สอนให้ข้อมูลสะท้อนกลับ (feedback) แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนตรวจสอบผลงานของตน จากนั้นผู้เรียนประเมินผลงานของตนเองผ่านแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา (Metacognitive Learning log)

ขั้นหลังการฟัง (Post-listening) มีวัตถุประสงค์และเพื่อขยายความรู้หรือภาษาที่ได้จากการฟังบทเรียนนั้น ๆ ในบริบทอื่น ๆ กิจกรรมขั้นหลังการฟังส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นกิจกรรมการแก้ปัญหา โดยจะเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้นำประเด็นที่ได้ฟังมาขยายต่อในทักษะการพูดหรือเขียน เช่น การอภิปรายจากเรื่องที่ได้ฟัง โดยครูผู้สอนเป็นคนเปิดประเด็นและแนะแนวทางในการพูดให้กับผู้เรียนเป็นต้น โดยกิจกรรมจะเน้นความคิดสร้างสรรค์ จริยธรรม และความซาบซึ้งกับเรื่องที่ฟัง

ขั้นที่ 4 พัฒนาแผนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวีดิโอและกลยุทธ์อภิปัญญาซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

ระยะที่ 1 นำข้อมูลการวิเคราะห์สรุปในรูปแบบของตารางกำหนดเนื้อหาในการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวีดิโอและการสอนแบบส่งเสริมการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา (Unit Content Specification) (ภาคผนวก ข หน้า 94)

ระยะที่ 2 นำตารางกำหนดเนื้อหาที่กำหนดขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข

ระยะที่ 3 นำข้อมูลการวิเคราะห์จากตารางมาดำเนินการเขียนแผนการสอนระยะยาว จำนวน 4 แผน แผนละ 2 คาบเรียน คาบเรียนละ 50 นาที โดยมีรูปแบบแผนการสอนดังนี้

กำหนดจุดประสงค์ปลายทางของแต่ละบทเรียน

กำหนดจุดประสงค์นำทางตามขั้นตอนการสอนในแต่ละบท โดยจุดประสงค์ของบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา มีความสอดคล้องกับทักษะย่อยการฟังเพื่อความเข้าใจสำหรับผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กำหนดกิจกรรมตามกระบวนการสอนในชั้นต่าง ๆ

การประเมินผล โดยจัดทำแบบฝึกหัดเพื่อใช้ในการทดสอบการฟังเพื่อความเข้าใจจากเนื้อเรื่องทั้งรูปแบบปรนัยเลือกตอบ เรียงลำดับเหตุการณ์ เติมตาราง และเขียนแผนภูมิต่าง ๆ

ระยะที่ 4 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษ 3 ท่านตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตรของไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม (2557) หากบทเรียนใดมีค่า IOC ไม่ได้ค่าตามเกณฑ์ที่กำหนดคือไว้ คือ .50 ขึ้นไปผู้วิจัยก็ดำเนินการแก้ไขปรับปรุง โดยการหาค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 (ดังปรากฏใน ภาคผนวก ก หน้า 127)

ขั้นที่ 5 การพัฒนาเครื่องมือหาประสิทธิภาพแบบทดสอบวัดทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงานแบ่งเป็นขั้นตอน 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลการประเมินการฟังเพื่อความเข้าใจ

ระยะที่ 1.1 ศึกษาเอกสารแนวทางการประเมินผลการฟังเพื่อความเข้าใจเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินผลการฟังเพื่อความเข้าใจ

ระยะที่ 1.2 กำหนดจุดประสงค์การทดสอบการฟังเพื่อความเข้าใจโดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้จากตารางกำหนดเนื้อหา (ภาคผนวก ก หน้า 92) ด้านเนื้อหาสาระหรือหัวเรื่องทักษะย่อยของการฟังเพื่อความเข้าใจ ประเภทสื่อและกิจกรรมการฟังต่าง ๆ โดยได้จุดประสงค์ดังนี้ ผู้เรียนสามารถระบุใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟัง และเข้าใจรายละเอียดต่าง ๆ จากสิ่งที่ได้ฟัง สามารถเข้าใจลำดับของเรื่องราว สามารถให้ข้อสรุปจากเรื่องที่ฟังได้ และสามารถสรุปความเรื่องที่ฟังได้

ระยะที่ 1.3 เลือกหัวเรื่องที่จะใช้ในการทดสอบการฟังเพื่อความเข้าใจ โดยสุ่มสาระเนื้อหาจากตารางวิเคราะห์เนื้อหา โดยหัวเรื่องที่ใช้ในการสอบได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว อาหาร/เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ และสภาพอากาศ

ระยะที่ 1.4 กำหนดเทคนิคการสอบ รูปแบบและค่าน้ำหนักในแต่ละตอน จำนวน 26 ข้อ มีลักษณะเป็น แบบปรนัยเลือกตอบจำนวน 10 ข้อ แบบเลือกตอบถูกหรือผิด (True or False) จำนวน 5 ข้อ แบบเติมข้อมูลในตาราง (Completion) 10 ข้อ และแบบเขียนสรุปความ 1 ข้อ

ระยะที่ 1.5 สร้างตารางกำหนดเนื้อหาข้อสอบ (Table of Test Specification) ตามเนื้อหาที่ได้จากการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ (ภาคผนวก ฎ หน้า 133)

ระยะที่ 1.6 นำตารางกำหนดเนื้อหาข้อสอบให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ชาวต่างชาติ ตรวจสอบเนื้อหา และภาษาที่ใช้ จากนั้นนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข ตารางกำหนดเนื้อหาข้อสอบให้เหมาะสม

ระยะที่ 2 พัฒนาแบบทดสอบ

ระยะที่ 2.1 สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟังสื่อวีดิโอจากตารางกำหนดเนื้อหา จำนวน 40 ข้อ โดยข้อสอบเป็นข้อสอบวัดความเข้าใจของสิ่งที่ได้ฟัง

ระยะที่ 2.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟังเพื่อความเข้าใจพร้อมตารางกำหนดเนื้อหาข้อสอบ (Table of Test Specifications) เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 3 ท่านตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้แก่ ความครอบคลุมของเนื้อหาที่ใช้สอบ และความตรงด้านจุดประสงค์ และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ความสอดคล้องของคำถามกับจุดประสงค์โดยใช้สูตรของ ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม (2557) โดยค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.67 – 1.00 (ภาคผนวก ฎ หน้า 134)

ระยะที่ 2.3 เลือกแบบทดสอบที่มีดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ 0.5 ขึ้นไปไว้ จำนวน 30 ข้อ

ระยะที่ 2.4 นำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนชั้นระดับประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน

ระยะที่ 2.5 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบ โดยได้ข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกทั้งหมดจำนวน 26 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.2 – 0.8 ค่าอำนาจจำแนก (r) 0.2 – 1 ขึ้นไป (ภาคผนวก ฎ หน้า 139)

ระยะที่ 2.6 ปรับเลือกข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ

ขั้นที่ 6 ขั้นพัฒนาแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการฟังเพื่อความเข้าใจ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการฟังเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อใช้ในการสำรวจข้อมูลการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาของผู้เรียน โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาหลักการและลักษณะของกลยุทธ์อภิปัญญา และกลยุทธ์อภิปัญญากับการฟังเพื่อความเข้าใจเพื่อใช้ในการพัฒนาแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาให้ผู้เรียนแสดงการใช้กลยุทธ์ตามลักษณะต่างๆ

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบคำถามในแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการฟังเพื่อความเข้าใจ

ระยะที่ 2.1 ศึกษาแบบคำถามที่ใช้วัดกลยุทธ์อภิปัญญา จากงานวิจัยต่างๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา โดยดัดแปลงปรับปรุงจากแบบสอบถาม The Metacognitive Awareness Listening Questionnaire (MALQ): Development and validation. Language Learning ของ Larry Vandergrift et al. (2006) และแบบสอบถามกลวิธีทางอภิปัญญา ของ สุขุม ตังประพลธิกุล (2544) จึงศึกษาแบบคำถามและพัฒนาคำถามจากแบบสอบถามข้างต้น โดยคำถามจะแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อใหญ่ตามลักษณะของการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการฟังเพื่อความเข้าใจ กล่าวคือ 1. การวางแผน 2. การตรวจสอบ และ 3. การประเมินผล

ระยะที่ 2.2 นำแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการฟังเพื่อความเข้าใจ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและนำไปปรับปรุงแก้ไข

ระยะที่ 2.3 นำแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการฟังเพื่อความเข้าใจเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของคำถาม โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำถามแต่ละข้อกับลักษณะของกลยุทธ์อภิปัญญาในแต่ละด้าน และรูปแบบภาษาที่ใช้ โดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1 (ดังปรากฏในภาคผนวก ก หน้า 140)

ระยะที่ 2.4 เมื่อปรับปรุงข้อคำถามแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มทดลองต่อไปโดยให้นักเรียนทำแบบบันทึกในระหว่างการเรียนการสอนเพื่อนำผลมาสำรวจการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในแต่ละด้านของผู้เรียน

ขั้นที่ 7 ขั้นพัฒนาแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการสอนแบบส่งเสริมกลยุทธ์อภิปัญญา

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้สื่อวิดีโอและการสอนแบบส่งเสริมอภิปัญญาในการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคนาคประสิทธิ์ ซึ่งได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาแนวทางการสร้างแบบสอบถามตามแนวคิดของ Likert อ้างถึงใน Best and Kahn (2006) ได้กล่าวถึงระดับของการประเมิน โดยมีมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าระดับคะแนนเท่ากับ	1
ไม่เห็นด้วย	ให้ค่าระดับคะแนนเท่ากับ	2
ไม่แน่ใจ	ให้ค่าระดับคะแนนเท่ากับ	3
เห็นด้วย	ให้ค่าระดับคะแนนเท่ากับ	4
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าระดับคะแนนเท่ากับ	5

แต่เนื่องจากเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจที่ใช้กับผู้เรียนในระดับเล็ก ผู้วิจัยได้ปรับระดับการประเมินเหลือเพียง 4 ระดับและปรับเกณฑ์เป็นความพอใจแทนความคิดเห็น คือ

พอใจน้อย	ให้ค่าระดับคะแนนเท่ากับ	0
พอใจปานกลาง	ให้ค่าระดับคะแนนเท่ากับ	1
พอใจมาก	ให้ค่าระดับคะแนนเท่ากับ	2
พอใจมากที่สุด	ให้ค่าระดับคะแนนเท่ากับ	3

ระยะที่ 2 วิเคราะห์เนื้อหาในการประเมินและสร้างกรอบเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามตารางกรอบเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการสอนแบบส่งเสริมอภิปัญญา (ภาคผนวก ฉ หน้า 123) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านเนื้อหาสาระ 2. ด้านการจัดการเรียนการสอน 3. ด้านวิดีโอที่เลือกใช้และ 4. ด้านประโยชน์ของกลยุทธ์อภิปัญญา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ในการวิเคราะห์

ระยะที่ 3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามกรอบเนื้อหาและนำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพด้านเนื้อหา ความเหมาะสมของรูปแบบคำถามและภาษา

ระยะที่ 4 นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องโดยได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67- 1.00 (ภาคผนวก ฐ หน้า 142)

ระยะที่ 5 นำผลที่ได้จากการพิจารณาของอาจารย์ผู้คุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข และเตรียมนำไปทดลองกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 10 คน แล้วนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แบบอัลฟา (Alpha-Coefficient) ของ Cronbach (1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 (ภาคผนวก ฑ หน้า 144)

ระยะที่ 6 เมื่อปรับปรุงข้อคำถามแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไปโดยให้นักเรียนทำแบบสอบถามหลังการเรียนการสอน เพื่อนำผลความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างไปใช้ในการพัฒนาบทเรียนต่อไป

3.7 ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพบทเรียนก่อนนำไปใช้จริง (Pilot Study)

การหาประสิทธิภาพบทเรียนก่อนทดลองจริง เป็นการหาประสิทธิภาพของบทเรียนการสอน การฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา เพื่อให้บทเรียนมีประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริงโดยได้ทำการทดลองกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ จังหวัดนครปฐม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน โดยดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจก่อนเรียน ใช้เวลาทดสอบ 90 นาที จากนั้นผู้วิจัยชี้แจงถึงวัตถุประสงค์และวิธีการต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองบทเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา 4 บทเรียน ใช้ระยะเวลา 8 คาบ คาบเรียนละ 50 โดยในการเรียนแต่ละบทเรียน ผู้เรียนจะต้องทำแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา จำนวน 5 ข้อ

ขั้นที่ 3 หลังจากรเรียนทั้ง 4 บทเรียน ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อบทเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา

3.7.1 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลตามเกณฑ์

เมื่อทำการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 10 คน แล้ว ผู้วิจัยได้นำผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างมาคำนวณหาประสิทธิภาพของบทเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา

ตารางที่ 3 คะแนนจากการทำแบบทดสอบทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญาของนักเรียนจำนวน 10 คน จากการหาประสิทธิภาพบทเรียน

คนที่	คะแนนเต็ม 30		ผลต่าง (D)	ร้อยละ
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
1	9	22	13	43.3
2	12	24	12	40
3	15	21	6	20
4	14	20	6	20
5	12	18	6	20
6	16	20	4	13.3
7	16	20	4	13.3
8	16	18	2	6.7
9	13	15	2	6.7
10	18	19	1	3.3

จากการทดลองพบว่านักเรียน 100 % ทำคะแนนหลังเรียนได้สูงกว่าก่อนเรียน โดยมีผลต่างสูงสุดอยู่ที่ 13 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 43.3

3.8 ขั้นตอนการดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.8.1 ขออนุญาตโรงเรียนนาคประสิทธิ์ ในการดำเนินการวิจัยทดลองการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยสื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา สำหรับเด็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.8.2 ปฐมนิเทศนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ กิจกรรมและการวัดและประเมินผลของบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยตนเองโดยใช้วิดีโอที่คัดเลือกมาเป็นสื่อในการฟัง

3.8.3 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบการฟังเพื่อความเข้าใจก่อนเรียน จำนวน 26 ข้อ 30 คะแนน ใช้ระยะเวลาทำ 90 นาที จากนั้นนำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน

3.8.4 ผู้วิจัยดำเนินการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา โดยมีวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ กระบวนการสอน กิจกรรมและการประเมินผลตามแผนที่กำหนดไว้จำนวน 4 บท แผนละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที

3.8.5 ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ โดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ

3.8.6 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบการฟังเพื่อความเข้าใจหลังเรียน ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับก่อนเรียน จำนวน 26 ข้อ 30 คะแนน ใช้ระยะเวลาทำ 90 นาที นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน

3.9 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.9.1 เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ใช้การวิเคราะห์โดยสถิติ t -test แบบจับคู่ (Paired-Samples t -test) ในการเปรียบเทียบความสามารถในการฟังเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา

3.9.2 เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา โดยแปลความหมายระดับความพึงพอใจดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	0 – 0.50	หมายถึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ย	0.51 – 1.50	หมายถึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 – 3.00	หมายถึงพอใจมากที่สุด

จากการศึกษาและพัฒนาเครื่องมือวิจัยทั้งหมด สามารถสรุปเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยดังนี้

ตารางที่ 4 ตารางสรุปเครื่องมือในการวิจัย

ช่วงเวลา	ประเภทเครื่องมือ	เครื่องมือ	การวิเคราะห์
ระหว่างการพัฒนาทดลอง	เครื่องมือการสอน	1. แผนการสอน การฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา	ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนทางภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)
	เครื่องมือการวิจัย	2. สื่อวิดีโอ	สื่อวิดีโอภาษาอังกฤษที่ใช้ในการฝึกการฟังเพื่อความเข้าใจ โดยคัดเลือกเนื้อหาให้สอดคล้องหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปีพุทธศักราช 2551 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) ในระดับ A1 และแบบเรียนที่โรงเรียนนาคประสิทธิ์ใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พร้อมทั้งพิจารณาเนื้อหาให้เหมาะสมกับช่วงอายุและความสามารถของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 เรื่อง
	เครื่องมือการวิจัย	3. แบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอ	ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนทางภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำถามแต่ละข้อกับลักษณะของของกลยุทธ์อภิปัญญาแต่ละด้าน และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

ช่วงเวลา	ประเภทเครื่องมือ	เครื่องมือ	การวิเคราะห์
ก่อนและหลังเรียน	เครื่องมือการวิจัย	1. แบบทดสอบวัดทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ	1. ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนทางภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้แก่ ความครอบคลุมของเนื้อหาที่ใช้สอบ และความตรงด้านจุดประสงค์ และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) 2. สถิติ t -test แบบจับคู่ (Paired-Sample t -test)
หลังการใช้แบบทดสอบวัดทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ	เครื่องมือการวิจัย	1. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวีดีโอและการใช้กลยุทธ์แก้ปัญหา	1. ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนทางภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) 2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จากนั้นแปลผลระดับความพึงพอใจ

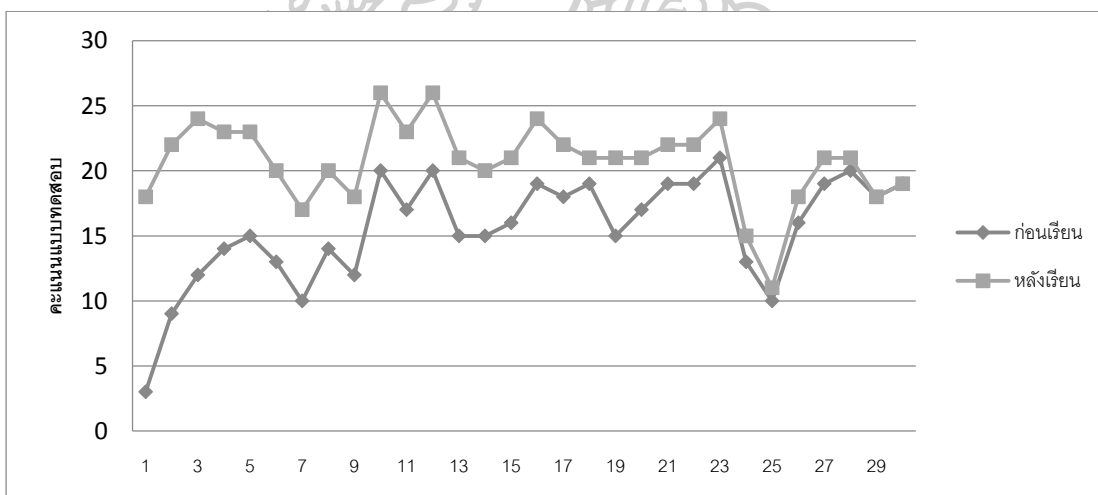
บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาครประสิทธิ์ จังหวัดนครปฐม โดยได้นำเสนอผลงานวิจัย ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา

คะแนนเปรียบเทียบทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาครประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอภาษาอังกฤษและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนจำนวน 30 คน ทำแบบทดสอบการฟังเพื่อความเข้าใจ จำนวน 26 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน ก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกัน โดยได้ผลการวิเคราะห์แสดงในรูปภาพที่ 2 (ภาคผนวก คม หน้า 145)

รูปภาพที่ 2 คะแนนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา

จากรูปภาพที่ 2 แสดงให้เห็นว่า คะแนนความสามารถทางการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 28 คน (ร้อยละ 93.33) สูงขึ้นหลังจากการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา และนักเรียนจำนวน 2 คน (ร้อยละ 6.66) ไม่มีความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน ค่าผลต่างของคะแนนจากการทดสอบการฟัง

เพื่อความเข้าใจก่อนและหลังเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญาสูงสุดมีค่าเท่ากับ 15 คะแนน และต่ำสุดมีค่าเท่ากับ 0 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยนักเรียนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมดหรือจำนวน 24 คน มีคะแนนหลังเรียนอยู่ในช่วง 2 ถึง 9 คะแนนหรือคิดเป็นร้อยละ 23.34 มีนักเรียนจำนวน 3 คน (ร้อยละ 10) มีคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยคือ ในช่วง 0 ถึง 1 คะแนนหรือคิดเป็นร้อยละ 3.33 และนักเรียนเพียง 3 คน (ร้อยละ 10) มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนในช่วง 2 ถึง 15 คะแนนหรือคิดเป็นร้อยละ 43.34

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คะแนนผลต่างเฉลี่ย (D) และค่าทดสอบ t ของนักเรียน

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	(Mean)	S.D	D	t	df	Sig
ก่อนเรียน	30	15.50	4.03				
หลังเรียน	30	20.67	3.14	5.2	-7.857*	29	.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

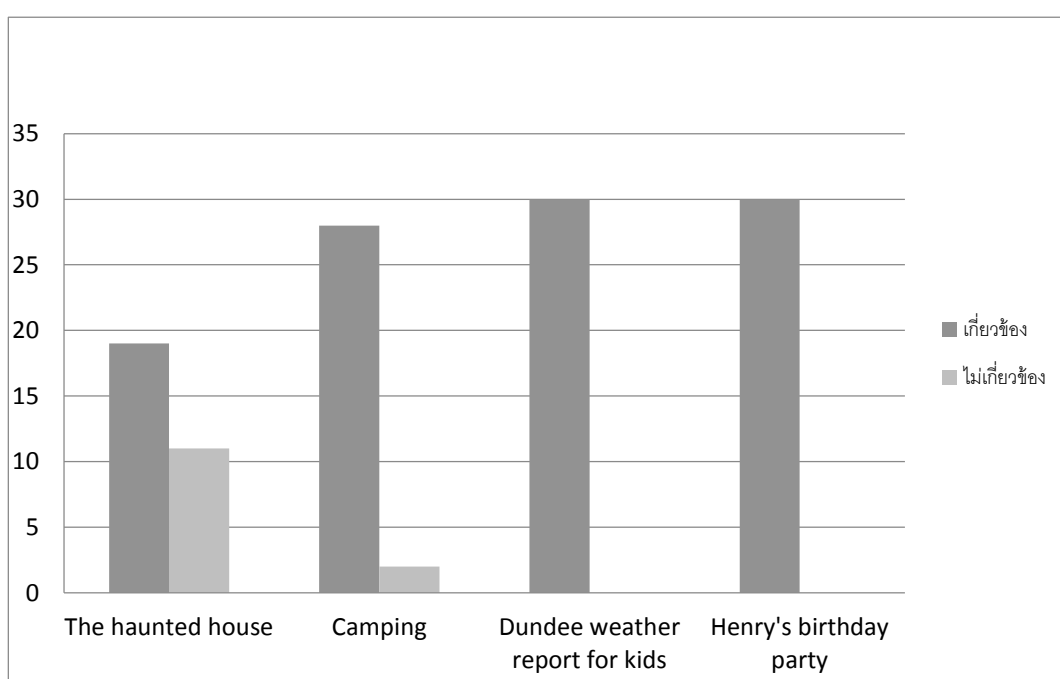
จากตารางที่ 5 พบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษหลังเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญาเท่ากับ 20.67 (หรือ ร้อยละ 68.90) ซึ่งสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญาซึ่งมีค่าเท่ากับ 15.50 (หรือ ร้อยละ 51.67) ผลต่างเฉลี่ยระหว่างก่อนและหลังเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญาเท่ากับ 5.20 ซึ่งหมายถึงผู้เรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นคิดเป็น ร้อยละ 17.33 ค่าสถิติ t เท่ากับ -7.857 แสดงว่าทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างสูงขึ้นหลังเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Sig = 0.000 < 0.01)

4.2 การใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจของนักเรียน

การใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ให้นักเรียน 30 คน บันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาของตนเองทุกครั้งหลังบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญาทั้ง 4 บทเรียน โดยมีข้อ

คำถามทั้งหมด 5 คำถาม เรียงตามขั้นตอนการสอน เพื่อควบคุมให้ผู้เรียนใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจ

4.2.1 นักเรียนจะได้รับคำถามปลายเปิดในการทำแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการฟังทุกครั้งโดยคำถามข้อแรกสำหรับบทเรียน คือการคาดเดาเรื่องที่จะได้ยิน หลังจากการสอน คำศัพท์หรือสอนความรู้พื้นฐานของวิดีโอที่ฟัง ผู้เรียนจะคาดเดาเรื่องที่จะได้ยิน เป็นไปตามกลยุทธ์อภิปัญญาขั้นการวางแผน ผลวิเคราะห์ข้อมูลการบันทึกของผู้เรียนแสดงใน รูปภาพที่ 3

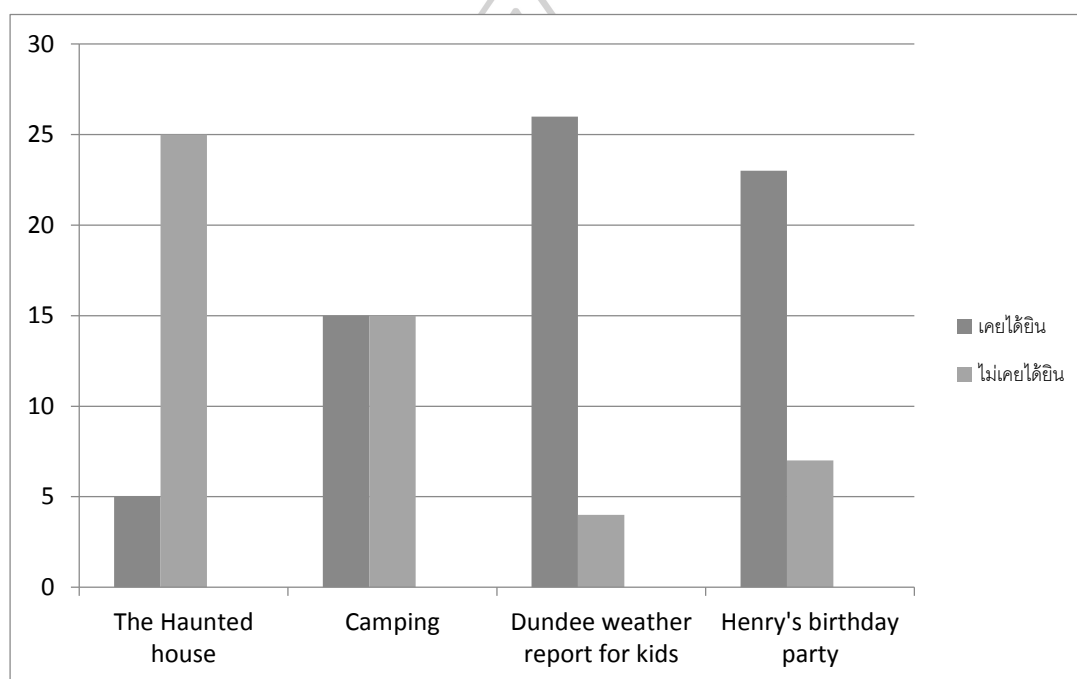

รูปภาพที่ 3 ข้อมูลความสามารถของผู้เรียนในการคาดเดาเรื่องที่จะได้ยินหลังจากการเรียนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

จากรูปภาพที่ 3 ข้อมูลความสามารถของผู้เรียนในการคาดเดาเรื่องที่จะได้ยิน หลังจากการสอนคำศัพท์และข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะได้ยินบทเรียนที่ผู้เรียนสามารถคาดเดาได้มากที่สุดคือ บทเรียนที่ 3 Dundee the weather for kids และ บทเรียนที่ 4 Henry's birthday party ผู้เรียน ร้อยละ 100 (30 คน) สามารถคาดเดาลักษณะของเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิดีโอที่จะฟังได้ เช่น นักเรียน เอ คาดว่าจะได้ฟังเรื่อง “สภาพอากาศ” นักเรียน บี “การพยากรณ์อากาศ” เป็นต้น รองลงมาคือ บทเรียนที่ 2 ผู้เรียน ร้อยละ 93.33 (28 คน) สามารถคาดเดาแนวทางของเรื่องที่จะฟังได้ ในขณะที่อีก ร้อยละ 6.66 (2 คน) ไม่สามารถคาดเดาการได้ เช่น นักเรียน ซี คาดว่าจะได้ยินเรื่อง

“หมูพริกไทย” เป็นต้น และลำดับสุดท้ายคือ บทเรียนที่ 1 The haunted house มีผู้เรียนเพียง ร้อยละ 63.33 (19 คน) ที่สามารถคาดเดาแนวทางของเรื่องที่จะฟังได้ ในขณะที่อีก ร้อยละ 36.66 (11 คน) ไม่สามารถคาดการณ์ได้ เช่น นักเรียนเบส กล่าวว่าเขากำลังจะฟังเรื่อง “นักวิทยาศาสตร์ค้นพบสิ่งแปลกประหลาดในบ้าน” เป็นต้น

4.2.2 การใช้กลยุทธ์อภิปรายในขั้นการวางแผนก่อนฟัง โดยผู้เรียนจะนึกถึงภูมิหลังของตนต่อเรื่องที่ฟัง ในแต่ละบทเรียน ผู้เรียนจะตอบคำถามว่าเคยได้ยินเรื่องราวที่คล้าย ๆ กันหรือไม่เพื่อวัดความคุ้นเคยกับหัวเรื่องที่ฟังของผู้เรียน ผลการวิเคราะห์แสดงในรูปภาพที่ 4

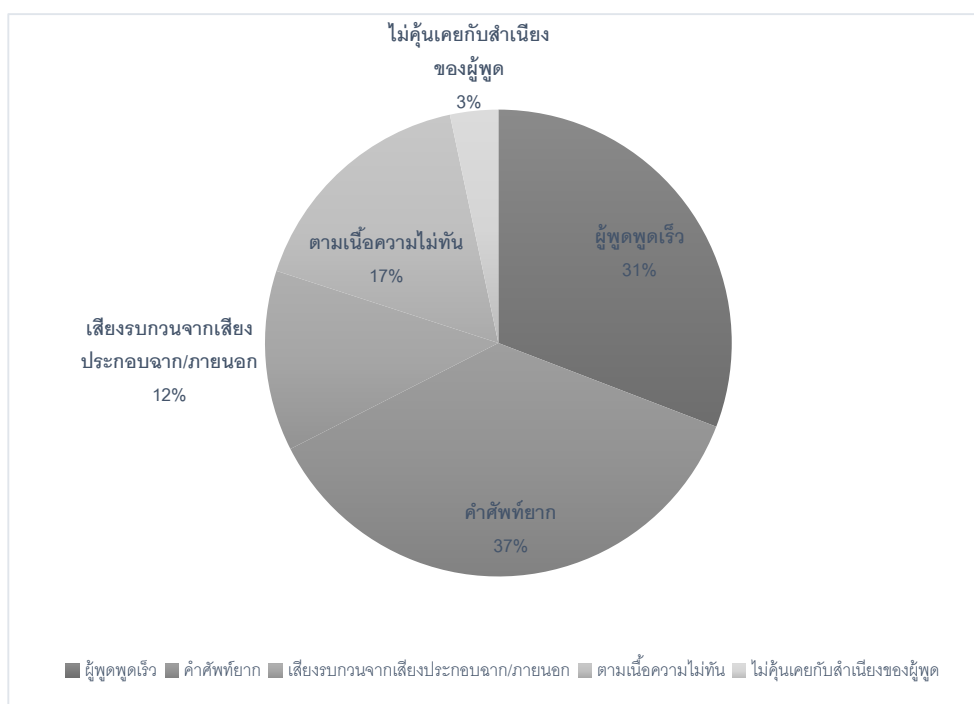

รูปภาพที่ 4 แสดงความคุ้นเคยของผู้เรียนต่อหัวเรื่องที่ฟัง

จากรูปภาพที่ 4 ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับหัวเรื่อง การรายงานสภาพอากาศมากที่สุด โดยผู้เรียน ร้อยละ 86.5 (26 คน) เคยได้ยินเรื่องราวที่คล้าย ๆ กันมาก่อน รองลงมาคือ เรื่องปาร์ตี้วันเกิด โดยผู้เรียน ร้อยละ 76.7 (23 คน) ในขณะที่ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับเรื่องบ้านผีสิงในบทเรียนที่ 1 น้อยที่สุด โดยมีผู้เรียนเพียงแค่ร้อยละ 16.7 (5 คน) เคยได้ยินเรื่องราวคล้ายกันมาก่อน

4.2.3 การใช้กลยุทธ์อภิปรายในการตรวจสอบการฟังของตนเอง คือ ความสามารถในการระบุปัญหาที่เกิดขึ้นในการฟังของผู้เรียน โดยคำถามข้อที่ 3 ในแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปราย

เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้เรียนระบุปัญหาที่เกิดขึ้นขณะฟังวิดีโอในแต่ละบท ผลการวิเคราะห์ปัญหาของผู้เรียนจากแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาแสดงเรียงลำดับตามรูปภาพที่ 5

รูปภาพที่ 5 แสดงปัญหาที่ผู้เรียนพบขณะเรียนฟังวิดีโอทั้ง 4 บทเรียน

จากรูปภาพที่ 5 แสดงให้เห็นปัญหาที่นักเรียนส่วนใหญ่พบเจอคือ พบกับคำศัพท์ยากไม่เข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 37 ของนักเรียนทั้งหมด นักเรียนบางคนได้ให้คำอธิบาย เช่น นักเรียน ปอนด์ “แปลคำศัพท์ไม่ออก” และนักเรียน ริว “ไม่เข้าใจคำศัพท์” เป็นต้น รองลงมาคือ ความเร็วของภาษาพูด คิดเป็นร้อยละ 31 โดยนักเรียนบางคนได้ให้คำอธิบาย เช่น นักเรียน โอม “ตัวละครพูดเร็วฟังไม่ทัน” และ นักเรียน คิว “หนูฟังไม่ทัน ไม่เข้าใจคะ เขาพูดเร็ว” เป็นต้น ปัญหาที่สามคือ ตามเนื้อความในวิดีโอไม่ทันเนื่องด้วยเจอคำศัพท์ยาก แล้วสมาธิหลุดจากวิดีโอที่ดู ผู้เรียนที่ประสบปัญหานี้คิดเป็น ร้อยละ 17 ของผู้เรียนทั้งหมด โดยนักเรียนบางคนได้ให้คำอธิบาย เช่น นักเรียน นัท “ตามไม่ทัน คำศัพท์ยากครับ” และนักเรียน ปาน “ฟังไม่ค่อยทันเลยไม่รู้เรื่อง” เป็นต้น ปัญหาที่ 4 เสียงรบกวนจากเสียงประกอบฉากเช่น เสียงฟ้าผ่า เสียงสัตว์ร้อง เป็นต้น นักเรียนประสบปัญหานี้คิดเป็นร้อยละ 12 โดยนักเรียนบางคนได้ให้คำอธิบาย เช่น นักเรียน โย “เสียงฟ้าร้องเสียงดังทำให้ไม่ค่อยได้ยิน” เป็นต้น และอันดับสุดท้ายคือ ผู้เรียนไม่คุ้นเคยกับสำเนียงของผู้พูด ทำให้จับคำที่ฟังไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 3 โดยนักเรียนบางคนได้ให้คำอธิบาย เช่น นักเรียน นวน กล่าวว่า “ฟังไม่ออกว่าพูดอะไร” เป็นต้น

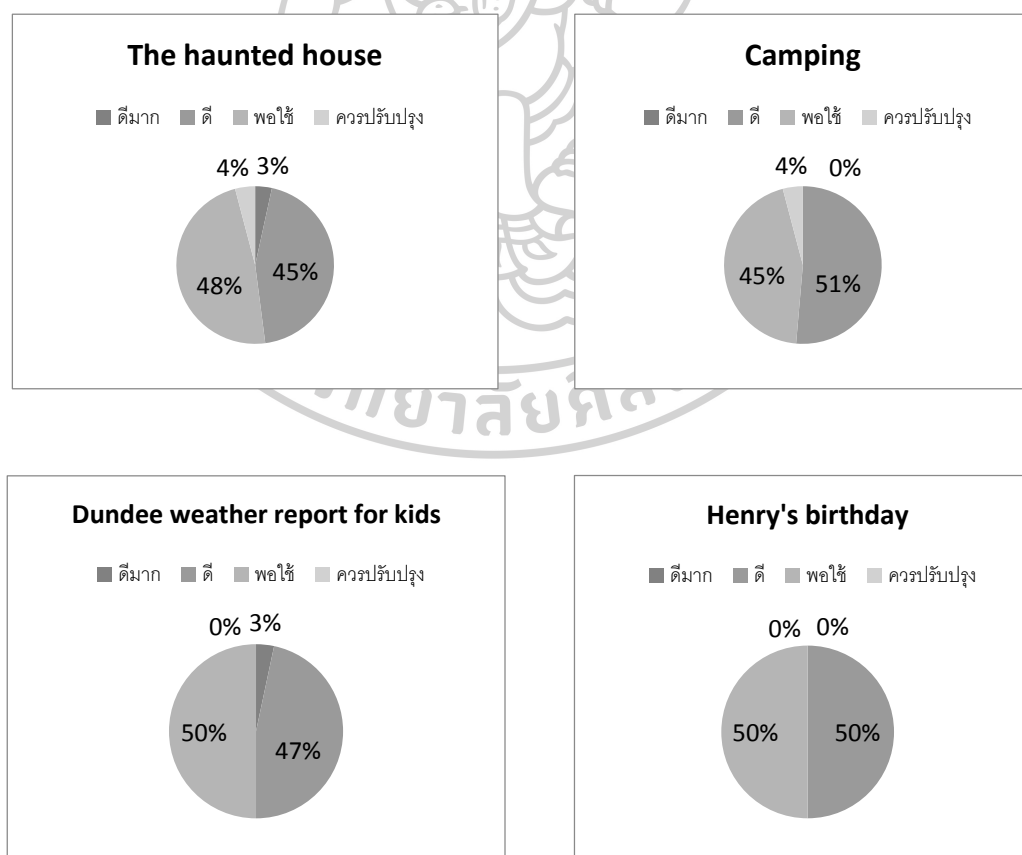
4.2.4 การใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการตรวจสอบการฟังของตนเอง เมื่อผู้เรียนสามารถระบุปัญหาในการฟังได้แล้ว ผู้เรียนยังสามารถระบุการแก้ไขปัญหาที่ตนเองพบเพื่อใช้ในฟังครั้งต่อไปด้วย จากคำถามข้อที่ 4 กำหนดให้ผู้เรียนบันทึกการแก้ปัญหาที่ใช้ในการฟังรอบที่สอง ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงการแก้ปัญหาของผู้เรียนแยกตามประเภทปัญหาที่พบเจอ

ปัญหาการฟัง	กลยุทธ์ที่ใช้เป็นแนวทางการแก้ไข	จำนวนผู้ใช้ (ร้อยละ)
1. พบคำศัพท์ยาก	- ดูภาพประกอบเพื่อช่วยในการคาดเดา	43.18
	- เพิกเฉยต่อคำศัพท์ยาก	18.18
	- ดูคำบรรยายใต้ภาพประกอบ	15.90
	- เดาความหมายจากบริบทเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	11.36
	- แพลลคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจ	11.36
2. ผู้พูดพูดเร็ว	- ดูภาพประกอบเพื่อช่วยในการคาดเดา	62.16
	- มีสมาธิในการฟังให้มากขึ้น	16.21
	- อ่านคำบรรยายใต้ภาพประกอบ	10.81
	- หยุดวิดีโอเมื่อไม่เข้าใจ	5.40
	- ข้ามตรงที่ฟังไม่ทัน	5.40
3. ตามเนื้อความไม่ทัน	- ตั้งใจฟังในรอบต่อไปให้มากขึ้น	35.00
	- ดูภาพประกอบเพื่อช่วยในการคาดเดา	25.00
	- ขอหยุดวิดีโอ	25.00
	- เพิกเฉยต่อส่วนที่ไม่ทัน	15.00
4. เสียงรบกวนจากเสียงประกอบฉาก/ภายนอก	- ไม่สนใจเสียงประกอบฉากอื่น ๆ	40.00
	- ดูภาพประกอบเพื่อช่วยในการคาดเดา	26.66
	- เตือนเพื่อน	20.00
	- ตั้งใจฟังให้มากขึ้น	13.33
5. ไม่คุ้นเคยกับสำเนียงของผู้พูด	- อ่านคำบรรยายใต้ภาพประกอบ	75.00
	- ดูท่าทางของผู้พูดประกอบ	25.00

จากข้อมูลตารางที่ 6 แสดงวิธีการแก้ไขปัญหที่ผู้เรียนพบขณะฟังโดยตัวผู้เรียนเอง โดยเรียงลำดับจากวิธีที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ใช้มากที่สุดไปน้อยที่สุด แบ่งตามปัญหาที่พบเจอ วิธีแก้ไขปัญหที่พบว่าผู้เรียนใช้มากที่สุด 3 วิธีแรก คือการดูภาพจากวิดีโอประกอบความเข้าใจ โดยนักเรียนบางคนได้ให้คำอธิบาย เช่น นักเรียน คิม ระบุว่า “หนูดูภาพจากวิดีโอเพื่อให้เข้าใจ” เป็นต้น รองลงมาคือเพิกเฉยต่อสิ่งที่รบกวนหรือทำให้ไม่เข้าใจ โดยนักเรียนบางคนได้ให้คำอธิบาย เช่น นักเรียน เตย “ข้ามคำที่ฟังไม่รู้เรื่อง คำยากที่ไม่เข้าใจ” เป็นต้น และอันดับสามคืออ่านคำบรรยายใต้ภาพประกอบการฟัง โดยนักเรียนบางคนได้ให้คำอธิบาย เช่น นักเรียน ปู “หนูอ่านซับไตเติ้ลช่วย” เป็นต้น

4.2.5 การใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในชั้นการประเมินผล (Evaluation) คำถามข้อที่ 5 เป็นคำถามที่ออกแบบให้ผู้เรียนประเมินความสามารถในการฟังโดยรวมในแต่ละบทของตนเอง ผ่านเกณฑ์ทั้ง 4 ระดับได้แก่ ดีมาก ดี พอใช้ และควรปรับปรุง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา ดังแสดงในรูปภาพที่ 6

รูปภาพที่ 6 ข้อมูลการประเมินตนเองของผู้เรียนผ่านแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในแต่ละบท

จากรูปภาพที่ 6 ข้อมูลการประเมินตนเองของผู้เรียนผ่านแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา ในแต่ละบทพบว่าในบทเรียนหลัง ๆ ผู้เรียนมีความมั่นใจในทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจมากขึ้น เห็นได้จากไม่มีผลการประเมินในเกณฑ์ควรปรับปรุง นอกจากนี้ข้อมูลยังแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมั่นใจว่าการ ฟังของตนเองค่อนข้างดี แต่ก็รู้ว่ยังมีปัญหาการฟังและแนวทางการแก้ไข ซึ่งเป็นกลไกการใช้กลยุทธ์ อภิปัญญา

4.3 ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและ การใช้กลยุทธ์อภิปัญญาของนักเรียน

ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและ การใช้กลยุทธ์อภิปัญญาของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ จังหวัด นครปฐม ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนทั้ง 30 คน ทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในด้านเนื้อหาสาระ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวิดีโอที่เลือกใช้และ ด้านประโยชน์ของกลยุทธ์อภิปัญญา จำนวน 15 ข้อ ภายหลังการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและทักษะการฟังเพื่อความ เข้าใจ จากนั้นนำค่าระดับความพอใจจากแบบสอบถามที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.) ผลวิเคราะห์เรียงลำดับแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนจำนวน 30 คน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา ตามลำดับคะแนน

เนื้อหาการประเมิน	(Mean)	(S.D.)	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านสื่อวิดีโอที่เลือกใช้	2.79	0.27	พอใจมากที่สุด
1.1 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา	2.87	0.35	พอใจมากที่สุด
1.2 สื่อวิดีโอมีความน่าสนใจ	2.83	0.38	พอใจมากที่สุด
1.3 คุณภาพเสียงมีความชัดเจน	2.67	0.48	พอใจมากที่สุด
2. ด้านการจัดรูปแบบการเรียนการสอน	2.74	0.25	พอใจมากที่สุด
2.1 การวางแผน (Planning)	2.81	0.25	พอใจมากที่สุด
- มีการอธิบายลักษณะงานอย่างชัดเจน	2.90	0.30	พอใจมากที่สุด
- มีการช่วยสร้างความรู้พื้นฐานเพื่อการฟัง	2.83	0.38	พอใจมากที่สุด
- มีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	2.80	0.24	พอใจมากที่สุด
- มีการอธิบายคำศัพท์เพื่อการฟัง	2.70	0.47	พอใจมากที่สุด
2.2 การประเมิน (Evaluation)	2.73	0.25	พอใจมากที่สุด
- กิจกรรมหลังการฟังมีความสอดคล้องกับบทเรียน	2.80	0.41	พอใจมากที่สุด
- การประเมินมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	2.67	0.48	พอใจมากที่สุด
2.3 การตรวจสอบ (Monitoring)	2.62	0.45	พอใจมากที่สุด
- มีกิจกรรมช่วยตรวจสอบความเข้าใจหลังการฟัง	2.63	0.56	พอใจมากที่สุด
- มีการแนะนำกลยุทธ์ในการฟังที่เป็นประโยชน์	2.60	0.56	พอใจมากที่สุด
3. ด้านประโยชน์ของการสอนโดยกลยุทธ์อภิปัญญา	2.67	0.43	พอใจมากที่สุด
3.1 ผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยรวมต่อบทเรียน	2.80	0.41	พอใจมากที่สุด
3.2 ผู้เรียนรู้สึกมีพัฒนาการด้านการฟังที่ดีขึ้น	2.53	0.57	พอใจมากที่สุด
4. ด้านเนื้อหาสาระ	2.47	0.43	พอใจมาก
4.1 เนื้อหาในบทเรียนมีความน่าสนใจ	2.70	0.46	พอใจมากที่สุด
4.2 เนื้อหาไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป	2.23	0.63	พอใจมาก
รวมทุกด้าน	2.70	0.30	พอใจมากที่สุด

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านความพึงพอใจโดยรวมทุกด้านที่มีต่อบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญาในระดับพึงพอใจมากที่สุด (Mean = 2.70, S.D.= 0.30) โดยแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านเนื้อหาสาระ 2) ด้านการจัดรูปแบบการเรียนการสอน 3) ด้านสื่อวิดีโอที่เลือกใช้ และ 4) ด้านประโยชน์

ของการสอนโดยกลยุทธ์อภิปัญญา รายละเอียดค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนต่อด้านต่าง ๆ เรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดดังนี้

ด้านสื่อวิดีโอที่เลือกใช้ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนต่อวิดีโอที่เลือกใช้อยู่ในระดับพอใจมากที่สุด (Mean = 2.79, S.D. = 0.27) โดยทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด แต่ละข้อมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับดังนี้ ข้อที่ 3 ภาพประกอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด (Mean = 2.87, S.D. = 0.35) ข้อที่ 1 สื่อวิดีโอมีความน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด (Mean = 2.83, S.D. = 0.38) และข้อที่ 2 คุณภาพเสียงมีความชัดเจน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด (Mean = 2.67, S.D. = 0.48)

ด้านการจัดรูปแบบการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดรูปแบบการเรียนการสอนทุกข้อมีอยู่ในระดับพอใจมากที่สุด (Mean = 2.74, S.D. = 0.25) โดยแต่ละขั้นตอนมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับดังนี้ ขั้นวางแผน (Planning) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด (Mean = 2.81, S.D. = 0.24) โดยคะแนนอยู่ในช่วงสูงสุดระหว่าง 2.70-2.90 ในขณะที่ขั้นการตรวจสอบ (Monitoring) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจอยู่ในช่วงต่ำสุดที่ 2.60-2.63

ด้านประโยชน์ของการสอนโดยกลยุทธ์อภิปัญญา ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนต่อประโยชน์ของการสอนโดยกลยุทธ์อภิปัญญา อยู่ระดับพอใจมากที่สุด (Mean = 2.67, S.D. = 0.42) โดยแต่ละข้อมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับดังนี้ ข้อที่ 2 ผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยรวมต่อบทเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด (Mean = 2.80, S.D. = 0.41) และข้อที่ 1 ผู้เรียนรู้สึกมีพัฒนาการด้านการฟังที่ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด (Mean = 2.53, S.D. = 0.57)

ด้านเนื้อหาสาระ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนต่อเนื้อหาสาระอยู่ในระดับมาก (Mean = 2.47, S.D. = 0.43) โดยในประเด็น เนื้อหาในบทเรียนมีความน่าสนใจอยู่ในระดับ พึงพอใจมากที่สุด (Mean = 2.70, S.D. = 0.47) และค่าเฉลี่ยในประเด็น เนื้อหาไม่ยากหรือง่ายเกินไป อยู่ในระดับ พึงพอใจมาก (Mean = 2.23, S.D. = 0.63)

จากการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา มีค่าระดับเฉลี่ย (Mean = 2.70) ซึ่งอยู่ระหว่าง 2.51-3.00 ดังนั้นจึงแสดงว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด ต่อบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา

บทที่ 5

การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ จังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยเชิงทดลองพื้นฐาน (Pre -Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบ One-Group-Pretest-Posttest Design มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจและ 2) ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการสอนแบบส่งเสริมอภิปัญญาของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ได้ผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ จังหวัดนครปฐม มีวัตถุประสงค์การวิจัยในการศึกษาผลการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนรู้การฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา จำนวน 4 แผน แบบวัดทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังเรียน จำนวน 1 ฉบับ แบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา 1 ฉบับ และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญา จำนวน 1 ฉบับ การวิเคราะห์ผลข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติ t -test ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญาภาพรวมอยู่ในระดับ พอใจมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (Mean) อยู่ที่ 2.70

5.2 การอภิปรายผล

ผลการวิจัยข้างต้นมีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายดังนี้

5.2.1 การสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอ

ผู้เรียนร้อยละ 95.5 มีคะแนนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปราย ทั้งนี้มีความเป็นไปได้ว่าอาจเกิดจากการใช้สื่อวิดีโอในการสอนการฟัง ซึ่งสำหรับเด็กเล็กการใช้วิดีโอมีส่วนช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ด้วยภาพเคลื่อนไหวทำให้ผู้ฟังมีใจจดจ่อกับเรื่องที่ฟัง สอดคล้องกับแนวคิดของ Sherman (2003) และ Safranji (2015) ที่กล่าวว่าวิดีโอช่วยในการดึงดูดความสนใจของผู้เรียน โดยมีภาพที่ผู้เรียนสามารถเห็นได้อย่างชัดเจน และจากงานวิจัยของ Meritalsmaili (2012) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการใช้วิดีโอในการสอนทำให้ผู้เรียนมีผลการเรียนที่ดี วิดีโอจะดึงดูดความสนใจของผู้เรียนมากกว่า ภาษาที่ปรากฏเป็นธรรมชาติมากกว่าภาษาในหนังสือ

นอกจากนี้ยังอาจเกิดจากภาพประกอบในวิดีโอมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ซึ่งมีส่วนช่วยอย่างมากให้นักเรียนวัยประถมเข้าใจเนื้อเรื่องที่ฟังได้ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Sherman (2003) ที่กล่าวว่า การได้รับสารทั้งการฟังและการมองเห็นจากภาพเคลื่อนไหวมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนรับสารได้มากขึ้น โดยประโยชน์ของการใช้สื่อการฟังประเภทวิดีโอในการสอนการฟัง สำหรับการทดลองนี้เห็นได้ชัดจากการแก้ปัญหาการฟังของผู้เรียนในเกือบจะทุกปัญหาที่พบเจอ วิดีโอมีส่วนช่วยในด้านความเข้าใจ เช่น การพบเจอกับคำศัพท์ยาก ผู้เรียนใช้การดูภาพจากสื่อวิดีโอประกอบเพื่อช่วยในการเข้าใจถึงร้อยละ 43.18 หรือปัญหาที่ผู้พูดเร็ว ทำให้ตามเนื้อความในวิดีโอไม่ทัน ผู้เรียนกว่าร้อยละ 62.16 ใช้การดูภาพและท่าทางของตัวละครประกอบความเข้าใจ เป็นต้น จึงอาจกล่าวได้ว่าการใช้สื่อวิดีโอในการสอนฟัง ช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นสีหน้า ท่าทางของตัวละครที่เสมือนเหตุการณ์จริงในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนได้เห็นตัวอย่างวัฒนธรรมการใช้ภาษาที่ถูกต้อง สอดคล้องกับแนวคิดของ Sherman (2003) และ Meritalsmaili (2012) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการใช้วิดีโอในการสอนทำให้ผู้เรียนมีผลการเรียนที่ดี ภาพประกอบช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจมากขึ้น นอกจากนี้ Safranji (2015) ยังกล่าวเพิ่มเติมว่าการได้เห็นอากัปกริยาของผู้พูด สีหน้าและท่าทางประกอบน้ำเสียงของผู้พูด ช่วยเพิ่มความสามารถทางการฟังเพื่อความเข้าใจได้มากขึ้นอีกด้วย ดังนั้นการใช้สื่อประเภทนี้ในการสอนการฟังอาจมีส่วนช่วยส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

อีกทั้งประเภทของวิดีโอที่เป็นการดูอนิเมะมีส่วนช่วยส่งเสริมการฟังเพื่อความเข้าใจ เนื่องจากเป็นประเภทที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Harmer (2001); McGovern (1983); Stempleski et al. (1991) ที่ว่าสื่อวิดีโอมีการใช้ภาษาที่ค่อนข้างยากดังนั้นในการเลือกสื่อวิดีโอสำหรับเด็กเล็กนั้นสื่อประเภทที่เหมาะสมที่สุดคือสื่อประเภท การ์ตูน ซึ่งมีความเหมาะสมทั้งในด้าน

ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารและเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน นอกจากนี้การดูยังกระตุ้นความสนใจของเด็กได้มากกว่าสื่ออื่น ๆ

ประเด็นสุดท้ายคือการใช้คำบรรยายได้ภาพของสื่อวิดีโอประกอบการสอนการฟัง อาจเป็นปัจจัยที่ทำให้ทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน โดยในระหว่างการทดลองมีการเปิดคำบรรยายประกอบ เนื่องจากสื่อวิดีโอการ์ตูนที่เลือกใช้เป็นสื่อจริง (Authentic Video) ที่ไม่ได้มีการตัดแปลงให้ง่ายต่อการเรียน สอดคล้องกับ Safranji (2015) ที่ระบุว่าคำบรรยายได้ภาพประกอบวิดีโอออนไลน์ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องที่ฟังมากขึ้น ผู้เรียนสามารถดึงความรู้พื้นฐานที่ตนมีด้านคำศัพท์มาใช้ในการฟังได้มากขึ้นจากการเห็นคำศัพท์ที่ปรากฏ นอกจากนี้การได้เห็นคำศัพท์พร้อมกับการฟังช่วยให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับการออกเสียงคำนั้น ๆ ในบริบทจริงอีกด้วย

5.2.2 กลยุทธ์อภิปัญญาสำหรับเด็กประถมในการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจ

ผู้เรียนร้อยละ 95.5 มีคะแนนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา ทั้งนี้มีความเป็นไปได้ว่าอาจเกิดจากบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญาผสานเข้ากับวิธีการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจสำหรับเด็กระดับชั้นประถมศึกษาที่ถูกออกแบบอย่างเป็นระบบตามหลักการสอนการฟังโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญา โดยดำเนินการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระและระดับภาษา ทักษะย่อย กิจกรรมการสอนการฟังมีความสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) ในระดับ A1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับผู้เรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และหนังสือแบบเรียนที่ทางโรงเรียนนาคประสิทธิ์ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษ และได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่าบทเรียนมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและมีประสิทธิภาพเพียงพอในการนำไปใช้จัดการเรียนการสอน โดยแต่ละขั้นได้ออกแบบสอดคล้องกับแนวทางการสอนการฟังโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญาของ (O'Malley & Chamot, 1995; Oxford, 1990; Larry Vandergrift, 1997, 2012; A. Wenden, 1991) ซึ่งช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนภาษาอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้มีทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจที่ดีขึ้น

อีกทั้งเครื่องมือการวิจัยแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา (Learning Log) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ โดยมีการให้คำถามนำเพื่อให้ผู้เรียนบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา ที่ได้พัฒนาคำถามมาจากแบบสอบถาม The Metacognitive Awareness Listening Questionnaire (MALQ) ของ Larry Vandergrift et al. (2006) และแบบสอบถามกลวิธี

ทางอภิปัญญา ของ สุขุม ตั้งประพทธิกุล (2544) โดยคำถามเป็นคำถามประเภทปลายเปิด อาจเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการส่งผลให้นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงขึ้นจากการฝึกฝนโดยบทเรียนการสอน การฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญาเพราะสามารถช่วยควบคุมให้ผู้เรียนได้ใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการเรียนอย่างแท้จริง โดยมีคำถาม 5 คำถาม ในขั้นแรกของการวางแผน ครอบคลุมข้อคำถาม ข้อที่ 1 และ 2 โดยหลังการเรียนคำศัพท์หรือความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับวิดีโอที่กำลังจะดู ผู้เรียนจะต้องคาดเดาว่าวิดีโอที่น่าจะเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร และผู้ฟังเคยได้ยินเรื่องประมาณนี้มาก่อนหรือไม่ โดยการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาของเด็กประถมนั้นครูผู้สอนเข้ามามีบทบาทค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับ Ellis et al. (2002) ที่กล่าวว่าครูผู้สอนเป็นผู้วางแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน กล่าวคือ ขั้นการวางแผน (Planning) ผู้สอนได้สอนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะฟังรวมทั้งเชื่อมโยงข้อมูลในวิดีโอเข้ากับประสบการณ์หรือความรู้พื้นฐานของผู้เรียน นอกจากเป็นการวางแผนในกลยุทธ์อภิปัญญาแล้วนั้นยังมีความสอดคล้องกับกลยุทธ์การเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจของ Donogue (2009) และ Norton (1993) ที่เรียกว่า กลยุทธ์การคาดเดา และกลยุทธ์การใช้จินตนาการ นอกจากนี้ผู้เรียนยังมีโอกาสได้ฝึกทักษะทางภาษาในสถานการณ์ที่ใกล้เคียง ทำให้คาดเดาและวางแผนสำหรับเรื่องที่จะฟัง มีความคุ้นเคยกับภาษาและเรื่องที่จะฟัง ส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการฟัง จากการศึกษาแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนมีความสามารถในการคาดเดาเหตุการณ์ของเนื้อเรื่องจากการสอนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องและสอนความรู้พื้นฐานของวิดีโอที่จะได้ฟัง โดยในวิดีโอที่ 2 ถึง 4 นั้น ร้อยละ 90-100 ของผู้เรียนสามารถคาดการณ์ได้ใกล้เคียงกับเนื้อหาในวิดีโอ ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าคำศัพท์และข้อมูลที่ผู้สอนสอนก่อนการดูวิดีโอมีความสอดคล้องกับวิดีโอ ในบทเรียนที่หนึ่งมีผู้เรียนจำนวนร้อยละ 36.66 (11 คน) คาดเดาว่าเรื่องราว น่าจะเกี่ยวข้องกับนักวิทยาศาสตร์ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะฟัง อาจเกิดจากการสอนคำศัพท์คำว่า “Lab” ในขั้นการวางแผนทำให้ผู้เรียนจินตนาการว่าเรื่องราวอาจเกี่ยวข้องกับนักวิทยาศาสตร์ ในข้อคำถามที่ 2 พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีความคุ้นเคยกับเรื่องที่จะฟัง แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีการดึงความรู้ภูมิหลังของตนเองที่เชื่อมโยงกับเรื่องที่จะฟัง ซึ่งมีความสอดคล้องกับ Palmer (2014) ที่กล่าวถึงการเชื่อมโยงข้อมูลกับชีวิตของเด็กช่วยส่งเสริมความสามารถทางการฟัง

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบ (Monitoring) ผู้เรียนได้มีโอกาสสังเกตและตรวจสอบการฟังของตัวเอง วิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคในการฟังของตนเอง เพื่อพัฒนาการฟังในครั้งต่อไป กิจกรรมนี้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาของตนเองซึ่งอาจแตกต่างจากคนอื่นและแก้ไขได้ตรงจุด ซึ่งสอดคล้องกับหลักการกลยุทธ์อภิปัญญาในการฟังของ Larry Vandergrift (1997) ที่กล่าว

ว่า ผู้เรียนจะต้องตรวจสอบความเข้าใจในการฟังและพฤติกรรมการฟังของตนเองตลอดจนแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้ ในงานวิจัยนี้ผู้เรียนจะบันทึกปัญหาที่พบลงในคำถามข้อที่ 3 และวิธีการแก้ไขที่เลือกใช้ในคำถามข้อที่ 4 ในแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา พบว่าปัญหาที่ผู้เรียนพบมี 5 ปัญหาเรียงลำดับดังนี้ พบเจอคำศัพท์ยาก ผู้พูดพูดเร็ว ตามเนื้อความไม่ทัน เสียงรบกวนจากเสียง ประกอบฉาก และไม่คุ้นเคยกับสำเนียงของผู้พูด โดยปัญหาอันดับ 1 คือ พบเจอกับคำศัพท์ยาก คิดเป็นร้อยละ 37 ของนักเรียนทั้งหมด ถึงแม้จะมีการสอนคำศัพท์ที่ควรรู้แก่ผู้เรียนก่อนการฟัง แต่ผู้เรียนจำนวนหนึ่งยังคงให้ความสนใจต่อคำศัพท์เป็นคำ ๆ มากกว่าเนื้อความโดยรวม ผลจากการวิเคราะห์พบว่าวิธีแก้ไขปัญหาที่ผู้เรียนเลือกใช้มากที่สุดคือ การดูภาพจากสื่อวิดีโอประกอบเพื่อช่วยในการเข้าใจ (ร้อยละ 43.18) ปัญหาที่พบเจออันดับสองคือ ผู้พูดพูดเร็ว ผู้เรียนบันทึกว่าพบกับปัญหานี้ถึง ร้อยละ 31 ถึงแม้ในการคัดเลือกวิดีโอจะเป็นวิดีโอที่สร้างขึ้นเพื่อการศึกษาสำหรับความสามารถระดับเดียวกับที่ผู้เรียนควรรู้แล้วนั้น แต่ผู้เรียนยังคงมีความรู้สึกว่าการพูดนั้นเร็วเกินไปซึ่งส่งผลต่อความเข้าใจ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้เรียนอยู่ในบริบทที่ไม่ได้มีการฟังจากสื่อจริงประเภทวิดีโอ ทีวีหรือสื่อที่คล้าย ๆ กันมากนัก จึงทำให้ไม่คุ้นเคยกับความเร็วจากผู้พูดที่เป็นเจ้าของภาษา ปัญหานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Harmer (2001); Stempleski et al. (1991) ที่กล่าวถึงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในการเลือกใช้สื่อวิดีโอสำหรับเด็กเล็ก ภาษาที่ปรากฏค่อนข้างยาก ปัญหาที่ผู้เรียนพบน้อยที่สุดคือ ความไม่คุ้นเคยกับสำเนียงของผู้พูด การที่ผู้เรียนสามารถระบุปัญหาการฟังและแนวทางการแก้ไขปัญหาของตนเองได้นั้น อาจเกิดจากการที่ผู้สอนช่วยแนะแนวปัญหาที่อาจเกิดขณะฟังและแนวทางการแก้ไขปัญหาการฟัง โดยผู้เรียนจะต้องคิดว่าปัญหาไหนที่ตนเองกำลังเจอ เพื่อเลือกใช้กลยุทธ์หรือแนวทางการแก้ปัญหาที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ O'Malley and Chamot (1995) ที่ระบุว่าในการสอนสำหรับเด็กเล็ก ขั้นนี้ผู้สอนต้องแนะนำผู้เรียนให้สามารถระบุจุดอ่อนและข้อผิดพลาดของตนเองได้ รวมทั้งสามารถระบุวิธีการแก้ปัญหาของตนเองในการฟังครั้งต่อไปได้

ขั้นที่ 3 ขั้นการประเมิน (Evaluation) โดยผู้เรียนจะประเมินการทำงานของตัวเองว่าประสบความสำเร็จอยู่ในระดับไหน เพื่อตรวจสอบผลงานของตนเองทั้งหมด จากข้อมูลการประเมินตนเองของผู้เรียนผ่านแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในแต่ละบท พบว่าในบทเรียนหลัง ๆ ผู้เรียนมีความมั่นใจในทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจมากขึ้น เห็นได้จากไม่มีผลการประเมินในเกณฑ์ควรปรับปรุง นอกจากนี้ข้อมูลยังแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมั่นใจว่าการฟังของตนเองค่อนข้างดี แต่ก็รู้ว่ายังมีปัญหาการฟังและสามารถระบุแนวทางการแก้ไข ซึ่งเป็นกลไกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ O'Malley and Chamot (1995); Oxford (1990); Larry Vandergrift (1997); L.

Vandergrift (2005)ระบุว่าในขั้นนี้ผู้เรียนต้องสามารถประเมินความสำเร็จจากการฟังของตนเองได้ และขั้นที่ 4 ขั้นหลังการฟัง (Post-listening) ตามทฤษฎีของ Littlewood (1981) ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาหรือหัวเรื่องที่ฟังไปพัฒนาในทักษะอื่น

อย่างไรก็ตาม มีผู้เรียน ร้อยละ 6.5 (2 คน) ที่มีคะแนนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจไม่แตกต่างกันระหว่างก่อนและหลังเรียน จากการตรวจสอบแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาของผู้เรียน ทั้งสองคนพบว่า ปัญหาที่พบร่วมกันคือ ผู้พูดพูดเร็วและพบเจอคำศัพท์ยาก กลยุทธ์ที่ใช้แก้ไขผู้เรียน ยังสนใจความหมายของคำศัพท์ จึงใช้วิธีหาความหมายก่อนการฟังในครั้งต่อไป เนื่องจากการฟังเพื่อความเข้าใจเป็นการฟังที่มีได้ใช้การฟังเพียงแค่ระดับคำเพียงวิธีเดียว หากแต่ยังมีวิธีการฟังเพื่อความเข้าใจในระดับความหมาย หรือการฟังแบบวิธีบูรณาการทั้งสองวิธีเข้าด้วยกัน ซึ่งการฟังเพียงระดับคำวิธีเดียวนั้น อาจเป็นสาเหตุให้ผู้เรียนกังวลใจต่อการฟังโดยรวมและทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์การฟังเพื่อความเข้าใจ รวมทั้งผู้เรียนไม่มีความคุ้นเคยกับเรื่องที่ฟังจึงทำให้เข้าใจเรื่องที่ฟังได้ยากกว่ากลุ่มคนที่มีความรู้พื้นฐานในเรื่องที่จะฟัง

5.2.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อบทเรียนการสอนการฟังโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา

ผลวิเคราะห์พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญาในระดับ พึงพอใจมากที่สุด (Mean = 2.70, S.D.= 0.30) โดยเรียงลำดับความพึงพอใจด้านต่าง ๆ จากมากไปน้อย คือ ผู้เรียนมีความพึงพอใจสูงสุดในด้านสื่อวิดีโอที่เลือกใช้ (Mean = 2.79, S.D.= 0.27) รองลงมาคือด้านการจัดรูปแบบการเรียนการสอน (Mean = 2.74, S.D.= 0.25) อันดับสามคือ ด้านประโยชน์ของการสอนโดยกลยุทธ์อภิปัญญา (Mean = 2.67, S.D. = 0.42) และด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านเนื้อหาสาระ (Mean = 2.47, S.D.= 0.434) โดยสามารถอภิปรายผลดังนี้

ด้านสื่อวิดีโอที่เลือกใช้เลือกใช้ โดยผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อสื่อวิดีโอที่เลือกใช้อยู่ในระดับ พึงพอใจมากที่สุด โดยผู้เรียนพอใจกับภาพประกอบที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา วิดีโอมีความน่าสนใจ และคุณภาพเสียงชัดเจนตามลำดับ ซึ่งอาจเกิดจาก การคัดเลือกวิดีโอประเภทการ์ตูนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนตามหลักการของนักวิชาการดังนี้ Sherman (2003); Underwood et al. (1989) กล่าวคือ วิดีโอมีลักษณะภาษาที่เหมาะสมกับระดับภาษาของวัยผู้เรียน โดยวิดีโอส่วนใหญ่ที่เลือกใช้เป็นวิดีโอที่ทำขึ้นเพื่อการสอนภาษาอังกฤษและมีการระบุระดับชัดเจนว่าเป็นระดับ A1 ซึ่งตรง

กับความสามารถในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมีความใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ไม่เป็นวิดีโอประเภทนามธรรม (Rost, 2011) และภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา ไม่มีความซับซ้อนเปลี่ยนแปลงไปมามากนัก วิดีโอมีความสมบูรณ์ รวมทั้งวิดีโอที่ใช้เป็นวิดีโอประเภทสื่อการ์ตูนซึ่งเหมาะสมและตรงกับความสนใจของเด็กในวัยนี้มากที่สุด ตามแนวคิดของ Harmer (2001); Stempleski et al. (1991) รวมทั้งสื่อวิดีโอมีส่วนช่วยในการดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เป็นสื่อเคลื่อนไหวดูมีชีวิตชีวา ดังนั้นผู้เรียนส่วนใหญ่จึงพอใจกับสื่อวิดีโอที่เลือกใช้มาก

ด้านการจัดรูปแบบการเรียนการสอน ผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ พอใจมากที่สุด ทั้งสามหัวข้อย่อยตามชั้นการสอนของกลยุทธ์อภิปัญญา โดยผู้เรียนพึงพอใจชั้นการวางแผนมากที่สุด รองลงมาคือ ชั้นการประเมิน และชั้นการตรวจสอบน้อยที่สุดตามลำดับ โดยสาเหตุที่ ชั้นการตรวจสอบการฟัง (Monitoring) ได้คะแนนความพึงพอใจเป็นลำดับสุดท้าย อาจเนื่องมาจาก ในการตั้งคำถามตนเองเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้เรียนอาจรู้สึกว่าเป็นทักษะที่ค่อนข้างยาก ในการระบุสาเหตุของการฟังไม่เข้าใจ สอดคล้องกับ Ellis et al. (2002); A. Wenden (1991) ที่ว่า สำหรับเด็กเล็กนั้นขั้นตอนนี้เป็นสิ่งที่ค่อนข้างยาก ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนจึงต้องมีส่วนช่วยในการระบุปัญหาและแนะนำแนวทางการแก้ไขให้แก่ผู้เรียน (Larry Vandergrift, 1997) ดังนั้นความพึงพอใจในขั้นนี้จึงมีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย

ด้านประโยชน์ของการสอนโดยกลยุทธ์อภิปัญญา ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนต่อประโยชน์ของการสอนโดยกลยุทธ์อภิปัญญา อยู่ระดับพอใจมากที่สุด อาจเนื่องมาจากการที่ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการฟังอย่างถูกวิธี และบทเรียนถูกออกแบบมาให้มีความเหมาะสมต่อวัยของผู้เรียน จึงส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในการฟังคือ การที่ผู้เรียนไม่สามารถเลือกใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ จึงทำให้ไม่สามารถจัดการกับข้อมูลใหม่ ๆ ที่ได้ยิน รวมทั้งไม่สามารถจัดการการเรียนรู้ของตนเองได้ โดยกลยุทธ์อภิปัญญามีส่วนช่วยให้ผู้เรียนจัดการการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการอธิบายหลักการของกลยุทธ์อภิปัญญาของ H. D. Brown (2007); (Richards, 2008); A. Wenden and Rubin (1987) ที่ว่ากลยุทธ์อภิปัญญาเป็นหนึ่งในกลยุทธ์ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการการเรียนรู้ของตนเองและฝึกให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการฟังได้ดีขึ้น

ด้านเนื้อหาสาระ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนต่อเนื้อหาสาระอยู่ในระดับพอใจมาก โดยข้อที่ 1 ความน่าสนใจของเนื้อหา ผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด อาจเนื่องจากการคัดสรรหัวเรื่องวิดีโอที่ได้วิเคราะห์มาจากกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของ

ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) ในระดับ A1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับผู้เรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และหนังสือแบบเรียนที่ทางโรงเรียน นาคประสิทธิ์ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษซึ่งตรงกับสิ่งที่ผู้เรียนในระดับนี้ควรรู้และเป็นเรื่องที่ไม่ ห่างไกลจากประสบการณ์ของผู้เรียนมากนัก แต่ในข้อที่ 2 ด้านความยากง่ายของเนื้อหา ผู้เรียนมี ความพึงพอใจในระดับพอใจมาก อาจเนื่องมาจากความไม่คุ้นเคยในการฟังจากสื่อวิดีโอ ซึ่งระดับ ความเร็วในการพูดเร็วกว่าการฟังจากครูผู้สอน และผู้เรียนไม่สามารถหยุดวิดีโอเมื่อตนไม่เข้าใจได้ เห็นได้จากแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในข้อบันทึกปัญหาของการฟัง สองอันดับแรกคือ พบ เจอคำศัพท์ยากและผู้พูดพูดเร็ว ซึ่งความไม่คุ้นเคยนี้อาจทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกว่าวิดีโอที่ฟัง ค่อนข้างยาก

สรุปได้ว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านความพึงพอใจโดยรวมทุกด้านที่มีต่อบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญาในระดับ พึงพอใจมากที่สุด

5.3 การนำผลวิจัยไปใช้ในการสอน

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา ดังนี้

5.3.1 บทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญา

องค์ประกอบสำคัญสำหรับการใช้บทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญาเป็นบทบาทของผู้สอนในการจัดกระบวนการการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการสอนใช้บทเรียน สำหรับเด็กประถมนั้นครูผู้สอนเข้ามามีบทบาทค่อนข้างมาก ผู้สอนจึงมีหน้าที่ในการแนะนำการทำงานตามขั้นการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาต่าง ๆ แก่ผู้เรียน กล่าวคือ ขั้นการวางแผน (Planning) ผู้สอน มีบทบาทในการสอนคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะฟังรวมทั้งเชื่อมโยงข้อมูลในวิดีโอเข้ากับ ประสบการณ์หรือความรู้พื้นฐานของผู้เรียน เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับภาษาและเรื่องที่จะฟังและช่วย ให้นักเรียนสามารถคาดเดาและวางแผนสำหรับเรื่องที่จะฟัง เช่น ในการสอนผู้สอนได้นำรูปภาพที่ ใกล้เคียงกับวิดีโอมาอภิปรายรวมกันหรือเล่นเกมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับคำศัพท์ เหล่านั้น ขั้นที่ 2 การตรวจสอบ (Monitoring) ผู้สอนควรให้ผลสะท้อนกลับ (feedback) เช่นกิจกรรม ที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสังเกตและตรวจสอบการฟังของตนเอง จากการให้ผลตอบกลับของผู้สอน หรือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น สามารถวิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคในการฟัง

ของตนเองจากการชี้แนะของครูผู้สอน โดยกิจกรรมนี้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาของตนเองซึ่งอาจแตกต่างจากคนอื่นและแก้ไขได้ตรงจุด ขั้นที่ 3 ขั้นการประเมิน (Evaluation) ครูผู้สอนควรชี้แนะให้ผู้เรียนประเมินการทำงานของตัวเองว่าประสบความสำเร็จอยู่ในระดับไหน เพื่อตรวจสอบผลงานของตนเองทั้งหมด และขั้นที่ 4 ขั้นหลังการฟัง (Post-listening) ผู้สอนอาจจัดกิจกรรมในลักษณะสร้างสรรค์ให้ผู้เรียนขยายการจากทักษะเดียวไปยังทักษะอื่นหรือการสื่อสารในสถานการณ์อื่นที่แตกต่างออกไป เป็นต้น

สำหรับกิจกรรมการประเมินการฟังจากแบบทดสอบการฟังเพื่อความเข้าใจนั้น รูปแบบของแบบทดสอบควรเรียงจากง่ายไปยาก เช่น แบบทดสอบในการฟังที่มีลักษณะเป็นรูปแบบประโยคสั้น ๆ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนกังวลกับคำถามหรือเกิดปัญหาทางการอ่านในการทำข้อสอบ และควรเริ่มจากกิจกรรมการฟังแล้วเลือกรูปภาพหรือเติมคำสั้นๆก่อนที่จะให้ทำกิจกรรมการเขียนหรืออ่านเพิ่มมากขึ้น เป็นต้น

5.3.2 การใช้สื่อผสมระหว่างแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญากับเทคโนโลยีสื่อวิดีโอ

ในการเลือกใช้สื่อวิดีโอในการสอนผู้สอนควรคำนึงถึงอย่างแรกคือ ความเหมาะสมกับวัยเป็นอย่างแรกทั้งในด้านภาษาและความต้องการ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียนและภาษาที่ปรากฏไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป สิ่งที่ผู้สอนควรคำนึงถึงต่อมาก็คือ สื่อควรมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับภาษาที่ใช้ในสถานการณ์จริงต่าง ๆ หลักการที่สาม ความยาวที่เหมาะสม เนื่องจากสื่อวิดีโอที่ยาวจนเกินไปจะทำให้ผู้เรียนเบื่อและเข้าใจเนื้อเรื่องได้ยาก ในขณะที่วิดีโอสั้น ๆ จะทำให้ผู้เรียนยังคุ้นเคยกับภาษาที่ปรากฏในสถานการณ์หนึ่งมากพอ และสื่อความเหมาะสมทางวัฒนธรรม เนื่องจากในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันวิดีโออาจปรากฏเนื้อหาที่เป็นข้อห้ามหรือไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมในสังคมของผู้เรียนได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Rost (2011); Sherman (2003); Underwood et al. (1989) นอกจากนี้ผู้สอนยังต้องตรวจสอบความพร้อมในเรื่องของอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น จอภาพ สายเสียง เป็นต้น เพื่อไม่เป็นการขัดจังหวะผู้เรียนขณะดูวิดีโอ อย่างไรก็ตามสื่อวิดีโอถูกนำมาใช้เพื่อยกตัวอย่างของการใช้ภาษาที่เหมือนจริงกว่าสื่ออื่น ๆ และมีรูปภาพเห็นชัดเจน สื่อประเภทนี้โดยส่วนใหญ่จะใช้เป็นสื่อเสริม แต่ไม่ควรถูกนำมาใช้แทนหนังสือในการสอน สื่อประเภทเขียนหรือหนังสือยังคงมีความจำเป็น ตามแนวคิดของ Allan (1985); Sherman (2003) ที่ว่าสื่อวิดีโอควรนำมาเป็นเพียงสื่อประกอบการสอนเท่านั้น งานวิจัยนี้จึงมีการใช้แบบบันทึกกลยุทธ์อภิปัญญาเพื่อให้ผู้เรียนได้จัดการการเรียนรู้ของตนเองผ่านแบบบันทึกตามขั้นตอนของกลยุทธ์อภิปัญญา

5.4 บทสรุป

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปรายต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาครประสิทธิ์ จังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยเชิงทดลองพื้นฐาน (Pre -Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบ One-Group-Pretest-Posttest Design มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปรายต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจและ 2) ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการสอนแบบส่งเสริมอภิปรายที่ผู้วิจัยจัดขึ้นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาครประสิทธิ์ อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม

สามารถสรุปได้ว่า ทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจก่อนเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปรายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กลยุทธ์อภิปรายที่สำคัญที่พบว่านักเรียนใช้เพื่อพัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจของตนเองคือ 1) กลยุทธ์การวางแผนก่อนการฟัง 2) กลยุทธ์การตรวจสอบการฟัง โดนสามารถระบุปัญหาการฟังและกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหาและ 3) กลยุทธ์การประเมินการฟังของตนเอง และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปรายในภาพรวมอยู่ในระดับ พึงพอใจมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการออกแบบบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโออย่างเป็นระบบ ส่งเสริมกระบวนการคิดการตรวจสอบการเรียนรู้การฟังภาษาอังกฤษของผู้เรียน รวมทั้งการคัดเลือกสื่อที่มีความน่าสนใจ มีชีวิตชีวากระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เหมาะสมกับช่วงวัย และสื่อมีตัวอย่างการใช้ภาษาที่เสมือนจริง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ ดังนั้นครูผู้สอนควรคำนึงถึงความเหมาะสมของสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรม รวมถึงความพร้อมในการใช้สื่อ ในการสอนเด็กวัยประถม ผู้สอนยังต้องคำนึงถึงบทบาทของผู้สอนในการชี้แนะการใช้กลยุทธ์สำหรับผู้เรียนอีกด้วย

5.5 ข้อจำกัดของงานวิจัย

ในการทดลองการวิจัยการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปรายนั้น มีปัญหาที่เกิดขึ้นขณะทำการทดลองดังนี้

5.5.1 มีเสียงรบกวนแทรกในขณะฟังเนื่องจากห้องที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนนี้เป็นห้องเรียนของเด็กที่ติดกัน จึงทำให้สามารถได้ยินเสียงรบกวนจากภายนอก

5.5.2 ลักษณะการจัดโต๊ะเรียนแบบกระจายส่งผลให้นักเรียนในด้านซ้ายสุดและขวาสุดอาจมองเห็นได้ไม่ชัดเท่าบริเวณอื่น ๆ

5.5.3 ผู้เรียนมีความสามารถทางการเขียนที่หลากหลายบางคนสามารถเขียนได้ในระดับประโยค ในขณะที่บางคนสามารถเขียนได้แค่ระดับคำเท่านั้น และผู้เรียนยังมีความรู้ทางคำศัพท์ที่จำกัด ทำให้เกิดปัญหาในการทำแบบทดสอบประเภทเขียนสรุปความ ถึงแม้จะมีการสอนคำศัพท์ที่จำเป็นและมีการฝึกเขียนสรุปความแล้วในหลาย ๆ บทเรียนแล้วก็ตาม ทั้งนี้ครูอาจต้องชี้แจงหรือปูแนวทางการสอนเขียนควบคู่ไปกับการฟัง

5.6 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการทำวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการทำวิจัยในการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและกลยุทธ์อภิปัญญา ดังนี้

5.6.1 ควรมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการนำกลยุทธ์อภิปัญญาไปใช้ในสอนทักษะอื่น ๆ นอกเหนือจากทักษะการฟัง คือ การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ เพื่อฝึกฝนกระบวนการคิดและการตรวจสอบการเรียนรู้ของนักเรียนในการเรียนทักษะอื่น ๆ

5.6.2 ควรมีการวิจัยในทำนองเดียวกันแต่บูรณาการภาษาอังกฤษกับรายวิชาอื่น ๆ โดยเนื้อหาในการฟังมีความหลากหลายมากขึ้น เช่น เรื่องราวเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

5.6.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการเรียนภาษาของผู้เรียนที่มีช่วงอายุที่ต่างกัน เพื่อศึกษากระบวนการคิดในผู้เรียนในวัยต่าง ๆ ว่าอายุส่งผลต่อการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาหรือไม่

5.6.4 ควรมีการศึกษาปัญหาการฟังและการเลือกใช้กลยุทธ์ในการเรียนแบบใช้กลยุทธ์อภิปัญญาของนักเรียนในช่วงอายุที่ต่างกัน เพื่อศึกษาการเลือกใช้กลยุทธ์ของผู้เรียนที่ต่างวัยกัน

รายการอ้างอิง

- Allan, M. (1985). *Teaching English with video*: Longman.
- Amin, Abdul-Reheem, Amin, Mohammad, M., & Abdul-Sadeq, A. (2011). *A Correlation Study between EFL Strategic Listening and Listening Comprehension Skills among Secondary School Students*. Faculty of Education. Benha University, Egypt.
- An, X., & Shi, Z. (2013). Does Metacognitive Instruction Improve Listening Comprehension? *Theory and Practice in Language Studies*, 3(4, April), 632-636.
- Anderson, A., & Lynch, T. (1988). *Listening*: Oxford : Oxford University Press, c1988.
- Barker, L. L. (1981). *Communication*: Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, c1981.
- 2nd ed.
- Best, J. W., & Kahn, J. V. (2006). *Resear in Education*. Boston: Parson Education Inc.
- Brown, G., & Yule, G. (1983). *Teaching the spoken language : an approach based on the analysis of conversational English*: Cambridge : Cambridge University Press, c1983.
- Brown, H. D. (2007). *Principles of language learning and teaching*: New York : Pearson Education, c2007.
- 5th ed.
- Brown, S. (2006). *Teaching Listening*. USA: Cambridge University Press.
- Brumfit, C., & Finocchiaro, M. (1985). *The Functional-Notion Approach from Theory to Practice*. USA: Oxford University Press.
- Buck, G. (2003). *Assessing listening*: Cambridge : Cambridge University Press, c2001 (printing 2002).
- Byrne, D. (1986). *Teaching oral English*: Longman.
- Chaney, A. L., & Burk, T. L. (1998). *Teaching Oral Communication in Grades K-8*. Boston. Boston,USA: Allyn & Bacon.
- COŞKUN, A. (2010). The effect of metacognitive strategy training on the listening performance of beginner students. *Novitas-ROYAL (Research on Youth and Language)*.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essential of Psychological Testing* (5th edition ed.). New York: Happer Coins.

- Disick, R. S. (1975). *Individualizing Language Instruction strategies and method*. USA: Harcourt Brace Jovanovich.
- Donogue, M. R. (2009). Language arts: Integrating skills for classroom teaching. *ResearchGate*(January). doi: 10.4135/9781452274799
- Dunkel, P., & Pialorsi, F. (1982). *Advanced listening comprehension : developing listening and note-taking skills*: Rowley : New bury House, c1982.
- Edge, J. (1993). *Essentials of English language teaching*: London ; New York : Longman, c1993.
- Ellis, G., Brewster, J., & Girard, D. (2002). *The Primary English Teacher's Guide* (2nd edition ed.): Longman.
- Gledler, M. E. (1997). *Learning and Instruction: Theory into practice* (3rd edition ed.). New Jersey: Simon& Schuster/A Viacom.
- Harmer, J. (2001). *The Practice of English Language teaching* (Third Edition ed.). China: Pearson Education Limited.
- Herrick, V. E., & Jacobs, L. B. (1956). *Children and the language arts*. USA: Prentice-Hall.
- Hughes, R. (2011). *Teaching and Researching Speaking* (2nd edition ed.). New York: Routledge.
- Hutchinson, T., & Waters, A. (1989). *English for specific purposes: a learning-centred approach*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Huy, L. H. T. (2015). An investigation into listening strategies of eff students within the high school setting. *Asian Journal of Educational Research*, 3(4), 21-34.
- Lemlech, J. K. (1994). *Curriculum and Instructional Methods for the Elementary and Middle School*: Macmillan.
- Lialikhova, D. (2014). *The use of video in English language teaching: A case study in a Norwegian lower secondary school*. University of Stavanger, Norway.
- Littlewood, W. (1981). *Communicative Language Teaching: An introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lonergan, J. (1984). *Video Language Teaching*. Great Britain: the Press Syndicate of the University of Cambridge.
- Lynch, T. (2011). Academic listening in the 21st century: Reviewing a decade of research. *Journal of English for Academic Purposes*, 10(2, June 2011), 79–88.

- Matichon. (2561). สทศ.เผยแพร่โอเน็ตม.3 'คณิต-วิทย์' ร่วง ประกาศผล 'โอเน็ตม.6-9วิชาสามัญ-GAT/PAT' เร็วขึ้น. Retrieved 30 มีนาคม, 2561, from https://www.matichon.co.th/education/news_891795
- McGovern, J. (1983). *Video applications in English language teaching*. UK: Pergamon Press.
- Mendelson, D. J. (1998). Teaching Listening. *Annual Review of Applied Linguistics*, 18.
- Meritalsmaili. (2012). *The Effectiveness of Using Movies in the EFL Classroom – A Study Conducted at South East European University*. . South East European University (SEEU).
- Nation, I. S. P., & Newton, J. (2009). *Teaching ESL/EFL Listening and Speaking*. New York and London: Routledge.
- Norton, D. E. (1993). *The Effective Teaching of Language Arts*. USA: Macmillan Publishing.
- Nunan, D. (1991a). *Language Teaching Methodology*. Sydney: Prentice Hall International UK LTD.
- Nunan, D. (1991b). *Second language teaching & learning*. USA: Heinle&Heinle.
- O'Malley, J. M., & Chamot, A. (1995). *Learning Strategies in Second Language Acquisition*. USA: Press Syndicate the University of Cambridge.
- Oxford, R. L. (1990). *Language Learning Strategies: What every teacher should know*. New York: NY: Newbury House/Harper & Row.
- Palmer, E. (2014). *Teaching the Core Skills of Listening and Speaking*. USA: Alexandria.
- Ratebi, Z. (2013). Use of Metacognitive Strategies in Listening Comprehension by Iranian University Students Majoring in English: A Comparison between High and Low Proficient Listeners. *Journal of Studies in Education*, 3(1). doi: <http://dx.doi.org/10.5296/jse.v3i1.2969>.
- Richards, J. C. (2001). *Curriculum Development in Language Teaching*: Cambridge University Press.
- Richards, J. C. (2008). *Teaching Listening and Speaking*: Cambridge University Press.
- Richards, J. C., & Long, M. H. (1987). *Methodology in TESOL: A book of Reading*: A division of Harper&Row.
- Ross, E. P., & Roe, B. (1990). *An Introduction to Teaching the Language Arts*. USA: Holt, Rinehart and Winston.

- Rost, M. (1991). *Listening in Action: Activities for developing listening in language teaching*. Britain: Prentice Hall International (UK).
- Rost, M. (2011). *Teaching and Researching Listening*: Pearson Education Limited.
- Safran, J. (2015). Advancing Listening Comprehension Through Movies. *Procedia- Social and Behavioral Sciences*, 191.
- Sherman, J. (2003). *Using authentic video in the language classroom*. UK: Cambridge University Press.
- Spratt, M., Pulvernes, & Williams. (2005). *The teaching knowledge test course*. UK: The University Press Cambridge.
- Stempleski, Susan, & Arcario, P. (1991). *Video in Second Language Teaching: Using, Selecting, and Producing Video for the Classroom*: Inc., Alexandria, VA.
- Tabeei, S., Tabrizi, A. M. P. D., & Ahmadi, G. P. D. (2013). The effect of metacognitive strategy instruction on listening comprehension of Iranian English as Foreign Language (EFL) learners: Focus on gender. *International Journal of Language Learning and Applied Linguistics World*, 4(4, December).
- The Council of Europe. (2001). Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Retrieved March 8, 2015, from www.coe.int/lang-CEFR
- Tomlinson, B. (2008). *English Language Learning Materials: A critical review*: Continuum International Publishing Group.
- Underwood, M., Kenworthy, J., & Rost, M. (1989). *Teaching listening*: London : Longman, c1989.
- Ur, P. (1992). *Teaching Listening Comprehension*. Great Britain: the Press Syndicate of the University of Cambridge.
- Vandergrift, L. (1997). The Comprehension Strategies of second Language (French) Listeners: A descriptive study. *Foreign Language Annals* 30.
- Vandergrift, L. (2005). Relationships among motivation orientations, metacognitive awareness and proficiency in L2 listening. *Applied Linguistics*, 26(1), 70–89. doi: 10.1093/apply/amh03.
- Vandergrift, L. (2012). *Teaching and learning second language listening : metacognition in action*: Routledge.

- Vandergrift, L., Goh, C., Mareschal, C., & Tafaghodatari, M. H. (2006). The Metacognitive Awareness Listening Questionnaire (MALQ).
- Vandergrift, L., & Goh, C. C. (2012). *Teaching and learning second language listening: Metacognition in action*. New York: Routledge.
- Wenden, A. (1991). *Learner Strategies for Learner Autonomy: Planning and implementing learner training for language learners*. UK: Prentice Hall International.
- Wenden, A., & Rubin, J. (1987). *Learner strategies in language learning*. Hemel Hempstead: Prentice Hall.
- Wicker, P. E., & Schultz, H. U. (1995). *The ABC's of running an elementary classroom*. USA: A division of International Thomson.
- Willbrand, M. L., & Rieke, R. D. (1983). *Teaching Oral Communication in Elementary Schools*. USA: Macmillan.
- ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. (2557). การวัดและประเมินผลการศึกษา *Educational Measurement and Evaluation*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รัตติกาล ขำนาญยา. (2552). การใช้วีดิทัศน์รายการคริส ดีลิเวอรี เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษและความรู้คำศัพท์ ของนักเรียนระดับก้าวหน้า = *Using Chris delivery video to promote English listening ability and vocabulary knowledge of expanding level students*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เรณู สัมมัตถะ. (2553). การพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ภาพยนตร์การ์ตูน. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริการณัฏ์ ตาปราบ. (2553). การพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้รายการโฆษณาในโทรทัศน์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2557). มองสถิติและตัวชี้วัดทางภาษา. 1(7).
- สุขุม ตั้งประพฤธิกุล. (2544). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางอภิปัญญาและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ-ภาษาฝรั่งเศส ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2537). วิธีสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนัญญา เชื้อไทย. (2555). *AEC ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- อัครพร แสงอรุณเลิศ. (2551). การใช้ภาพยนตร์เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับก้าวหน้า = *Using films to develop English writing skill*

and critical thinking of expanding level students. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก: ตารางวิเคราะห์เนื้อหาการเรียนรู้จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปีพุทธศักราช 2551 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป (CEFR) ในระดับ A1 และแบบเรียนที่โรงเรียนนาคประสิทธิ์ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สาระ วิเคราะห์ ด้านการฟัง	CEFR ระดับ A1	หลักสูตร การศึกษาขั้น พื้นฐาน	แบบเรียน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6	สรุป
หัวข้อเรื่อง (topic)	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลส่วนตัว - ครอบครัว - บ้านและที่อยู่อาศัย - การบริการ - การซื้อขาย - อาหารและเครื่องดื่ม - เวลาว่างและนันทนาการ - การศึกษา - อาชีพในอนาคต 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลที่เกี่ยวกับตัวเอง - เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว - โรงเรียน - การซื้อขาย - อาหาร และเครื่องดื่ม - เวลาว่างและนันทนาการ - สุขภาพและสวัสดิการ - ลมฟ้าอากาศ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง - โรงเรียน - การซื้อขาย - เวลาว่าง - การบอกทิศทาง / สถานที่ - ข้อมูลเกี่ยวกับประเทศต่างๆ - และอาหาร - เรื่องราวในอนาคต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน เพื่อน 2. ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใกล้ๆ ตัว อาหาร เครื่องดื่ม สภาพอากาศ 3. การซื้อขาย 4. เวลาว่างและนันทนาการ 5. การบอกทิศทาง / สถานที่บ้านและที่อยู่อาศัย
ทักษะย่อย ของการฟัง เพื่อความ เข้าใจ	<ul style="list-style-type: none"> - การบอใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟัง - สามารถเข้าใจรายละเอียดของเรื่องโดยรวม - สามารถบอกลำดับเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - การบอใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟัง - สามารถเข้าใจรายละเอียดของเรื่องที่ได้ฟัง 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถบอใจความสำคัญของเรื่องได้ - สามารถเข้าใจรายละเอียดของเรื่องที่ได้ฟัง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บอใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ 2. เข้าใจรายละเอียดของเรื่องที่ฟัง 3. สามารถบอกลำดับเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นได้

สาระ วิเคราะห์ ด้านการฟัง	CEFR ระดับ A1	หลักสูตร การศึกษาชั้น พื้นฐาน	แบบเรียน ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6	สรุป
	- สามารถสรุปเรื่อง ที่ได้ฟังได้			4. สามารถสรุป เรื่องที่ได้ฟังได้
ประเภทสื่อที่ ใช้ฟัง	- สื่อวิดีโอ - บทสนทนา - ประกาศและคำสั่ง ต่างๆ	- บทสนทนา - นิทานง่ายๆ - เรื่องเล่า	- บทสนทนา - บทความสั้นๆ	1. สื่อวิดีโอ 2. บทสนทนา 3. นิทาน/ เรื่องเล่า และบทความง่ายๆ
กิจกรรมการ ฟัง	- ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องและ คำแนะนำที่ได้ฟัง	- ผู้เรียนฟังแล้ว พูดหรือเขียนให้ ข้อมูล ภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดง ข้อมูล - แสดงความ คิดเห็นจากเรื่อง ที่ฟัง - ตอบคำถาม จากการฟัง	- ผู้เรียนฟังแล้ว ตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง - ผู้เรียนฟังแล้ว พูดโดยใช้ โครงสร้างภาษา จากที่ฟัง	1. เมื่อฟังแล้ว ผู้เรียนสามารถพูด หรือเขียนให้ข้อมูล ภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตาราง แสดงข้อมูล 2. แสดงความ คิดเห็นจากเรื่องที่ ฟัง 3. ผู้เรียนฟังแล้ว ตอบคำถามจาก เรื่องที่ฟัง 4. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องและ คำแนะนำที่ได้ฟัง

ภาคผนวก ข: ตารางสรุปเนื้อหาในบทเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอ
ภาษาอังกฤษและการสอนแบบส่งเสริมกลยุทธ์อภิปัญญา (Table of Unit Content
Specifications)

Unit	Topic of the video	Text type	Lesson Objective	Language Content		Activities
				Vocabulary and expression	Function	
1	The haunted house	Narrative (Short story)	<p>-To identify main idea from the story.</p> <p>- To practice words dealing with house and preposition of movement.</p> <p>- To using metacognitive skill with the listening text;</p> <p>Planning – Be able to draw their background knowledge about the given text.</p> <p>Monitoring – Be able to identify the listening problem.</p> <p>Evaluation – Be able to do the peer-evaluation after doing the listening task.</p> <p>-To summarize the story</p> <p>- To answer the questions after listening to the video.</p>	<p>- Rooms (kitchen, living room...)</p> <p>- Scary animals (rat, snake, cockroach...)</p>	<p>Telling a story using Past simple tense. S+V2</p>	<p><u>Planning</u></p> <p>1. Teach vocabularies by using games and flash cards.</p> <p>2. Explain the objectives of listening comprehension.</p> <p>3. Give guided questions.</p> <p><u>Monitoring</u></p> <p>1.Explain task details</p> <p>2. Ss watch the video and answer the guided questions.</p> <p>3. Ss watch the video (2nd times) and complete the task from the heard text.</p> <p>4. Ss discuss their answer with their classmates.</p> <p>5. T discusses with the students about the problem during the listening</p>

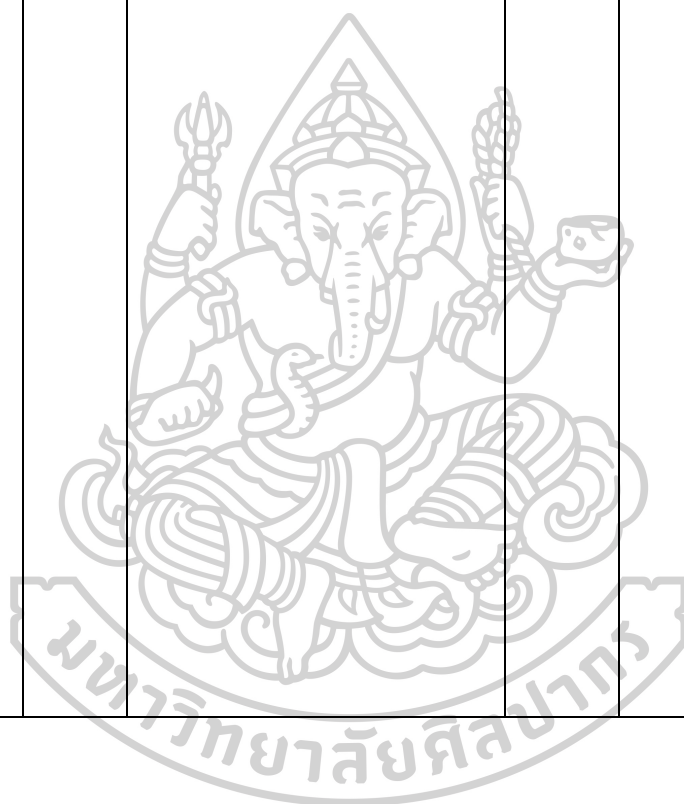
Unit	Topic of the video	Text type	Lesson Objective	Language Content		Activities
				Vocabulary and expression	Function	
						activity and their solution. <u>Evaluation</u> 1. Teacher gives feedback on the students' work. 2. Ss complete learning log to evaluate their work. <u>Post-listening</u> 1. Retell a story based on the heard story.
2	Henry's birthday	Cartoon	<ul style="list-style-type: none"> - To identify the main idea and details. - To make the inference from the story - To predict the outcome of the story. - To test listening comprehension by answering the questions. - To practice words dealing with party and food. - To using metacognitive skill with the listening text; <p>Planning – Be able to draw their background knowledge about the given text.</p> <p>Monitoring – Be able to identify the listening problem.</p> <p>Evaluation – Be able to evaluate after doing the listening task.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Party (guest, host, ...) - Food 	Expressing what you want or need (I want..., I need....)	<u>Planning</u> 1. Talk about party 2. Teach vocabularies about the party. 3. Explain the objective of listening comprehension. 4. Give guided questions <u>Monitoring</u> 1. Explain task details 2. Ss watch the video and answer the guided questions. 3. Ss watch the video (2 nd times)

Unit	Topic of the video	Text type	Lesson Objective	Language Content		Activities
				Vocabulary and expression	Function	
						<p>and complete the task from the heard text.</p> <p>4. Ss discuss their answer with their classmates.</p> <p>5. T discusses with the students about the problem during the listening activity and their solution.</p> <p><u>Evaluation</u></p> <p>1. Give a feedback to check comprehension</p> <p>2. Ss complete learning log to evaluate their work.</p> <p><u>Post-listening</u></p> <p>1. Brainstorming activity base on the story. (What do you need for a party?)</p>
3	Camping	Cartoon	<p>-To identify the main idea and details.</p> <p>- To identify the sequence of the story.</p>	- Camping (torch, sleeping bag)	- Giving advice using "should /	<p><u>Planning</u></p> <p>1. Talk about camping activity.</p> <p>2. Teach vocabularies.</p>

Unit	Topic of the video	Text type	Lesson Objective	Language Content		Activities
				Vocabulary and expression	Function	
			<ul style="list-style-type: none"> - To test listening comprehension by answering the questions. - To practice words dealing with camping. - To using metacognitive skill with the listening text; <p>Planning – Be able to draw their background knowledge about the given text.</p> <p>Monitoring – Be able to identify the listening problem.</p> <p>Evaluation – Be able to evaluate after doing the listening task.</p> <ul style="list-style-type: none"> - To practice speaking through discussion activity base on the video. 	- kidnap (V.)	shouldn't)	<p>3. Explain the objective of listening comprehension.</p> <p>4. Give guided questions.</p> <p><u>Monitoring</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Explain task details 2. Ss watch the video and answer the guided questions. 3. Ss watch the video (2nd times) and complete the task from the heard text. 4. Ss discuss their answer with their classmates. 5. T discusses with the students about the problem during the listening activity and their solution. <p><u>Evaluation</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Give a feedback to check comprehension 2. Ss complete learning log to

Unit	Topic of the video	Text type	Lesson Objective	Language Content		Activities
				Vocabulary and expression	Function	
						evaluate their work. <u>Post-listening</u> 1. Discuss: setting the location to go, listing what they need and giving the reason
4	Dundee weather report for kids	News report	-To identify the main idea and details. - To test listening comprehension by answering the questions. -To practice words dealing with weather. - To using metacognitive skill with the listening text; Planning – Be able to draw their background knowledge about the given text. Monitoring – Be able to identify the listening problem. Evaluation – Be able to evaluate after doing the listening task. - To practice speaking base on the video.	Weather (windy, rainy, snowy) -Clothes (raincoat, t-shirt)	Expressing the intention using “to be going to”	<u>Pre-listening</u> 1. Teach vocabularies using a game. 2. Talk about the weather. 3. Explain the objective of listening comprehension. 4. Give guided questions <u>Monitoring</u> 1. Explain task details 2. Ss watch the video and answer the guided questions. 3. Ss watch the video (2 nd times) and complete the task from the heard text.

Unit	Topic of the video	Text type	Lesson Objective	Language Content		Activities
				Vocabulary and expression	Function	
						<p>4. Ss discuss their answer with their classmates.</p> <p>5. T discusses with the students about the problem during the listening activity and their solution.</p> <p><u>Evaluation</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Give a feedback to check comprehension 2. Ss complete learning log to evaluate their work. <p><u>Post-listening</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Do the information-gap

ภาคผนวก ค: ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและ
กลยุทธ์อภิปัญญา

Lesson Plan

Topic: Food and Drink

Title: Henry's birthday

Class Level: Grade 6

Time: 100 minutes

Lesson: 4

Date:

Standards:

Standard F1.1: Understanding and capacity for interpreting what has been heard and read from various types of media, and ability to express opinions with proper reasoning

Standard F1.2: Possessing language communication skills for effective exchange of data and information; efficient expression of feelings and opinions

Standard F1.3: Ability to present data and information, concepts and views on various matters by speaking and writing

Standard F2.2: Appreciating similarities and differences between language and culture of native speakers and Thai speakers, and capacity for correct and appropriate use of language

Standard F4.1: Ability to use foreign languages in various situations in school, community and society.

Terminal Objective: Students are able to make the inference from the story.

Enabling aims:

1. Students are able to practice words dealing with party and food.
2. Students are able to using metacognitive skill with the listening text;

Planning – Be able to draw their background knowledge about the given text.

Monitoring – Be able to identify the listening problem.

Evaluation – Be able to do the peer-evaluation after doing the listening task.

3. Students are able to identify main idea from the story.
4. Students are able to comprehend the given text.
5. Students are able to make the inference from the story.
6. Students are able to test listening comprehension by answering the questions.
7. Students are able to recognize how to expressing what you need.
8. Students are able to do the speaking activity based on the story.

Expected behavior: To be able to work cooperatively.

Language content: Listening - Listening comprehension skill

Speaking - Discussion activity

Vocabulary - Words list about Party and food.

Party: Host, guest, balloon, present

Food: chips, crisp, carrot stick, peanut butter

Grammar - Expressing what you need.

Text / Materials: - Video “Henry’s Birthday” - Flash card set 1

- Worksheet 1 and 2

Steps of teaching

Steps / Time	Content	Procedure	Material
Planning (Pre-listening)	<p>1. T: Good morning class. How are you today?</p> <p>Ss: I'm fine. /I'm Ok thank you and you?</p> <p>T: I'm good. Today we are going to watch a video about a party. Can you guess what kind of a party will be showing in the video?</p> <p>Ss: Various answers (birthday, New Year, Christmas)</p> <p>T: Look at this picture what kind of the party is it?</p> <p>Ss: A Birthday Party</p> <p>T: What can you see in the photo?</p> <p>Ss: Balloon, Food, Drink, People</p> <p>T: Right, what we call a person who holds the party?</p> <p>Ss: I don't know.</p> <p>T: A host. A host is a person who holds or organizes the party.</p> <p>And do you know what we call people who are invited and come to the party.</p> <p>Ss: I don't know.</p> <p>T: We call it "GUEST". A guest is a person who comes to a party.</p> <p>Did anybody have a birthday party at home before?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teacher greets the class. 2. Teacher shows a picture of a birthday party and talk about the vocabulary of what showing in the picture. Then, teacher plays a game to get student to know the food. 3. Teacher tries to get the students draw their background knowledge by asking the questions. 4. Students answer the question 5. Teacher plays game to get the students to know how to make an inference. 6. Teacher asks guided questions. 7. Students guess the answer. 8. Explain the listening comprehension task. 	1. Flashcard

Steps / Time	Content	Procedure	Material
	<p>Ss: Yes/ No</p> <p>T: What food or drink did you have at the party?</p> <p>Ss: Various possible answers.</p> <p>T: What is your favorite present you have ever got?</p> <p>Ss: Various possible answer</p> <p>T: Next, we will play game “Boys” against “Girls”. I will spread the picture of food around in the center of the room and I will say the clue like “an orange vegetable” You have to run and grab a carrot picture. Whoever gets the picture first wins.</p> <p>3. Making inference game</p> <p>Instruction:</p> <p>T: There is some information that is not said directly but you need to find the clue to know. You can notice their face or other things in the story to know. For example, we know it was raining because he is wearing a rain jacket. Do you understand?</p> <p>Ss: Yes/No</p> <p>T: Now, I’ll divide you into two groups. I’ll show you a picture of three people, then I will read a clue like “I was playing at the beach with my friends</p>		

Steps / Time	Content	Procedure	Material
	<p>when I saw him falling from a horse.” Who might say this speech?</p> <p>You would say “My guess is Rob because he is wearing sandals while the others are wearing sneakers and boots.”</p> <p>Whichever team gets it first wins.</p> <p>Clue for the picture:</p> <ul style="list-style-type: none"> - I was cooking in the kitchen when I saw an accident. (Sam /He has a ladle in his right hand) - My brother eats all my cookies and leaves the packet on my desk. (Sarah / she was in a bad mood) - It's my birthday and I get a new phone from my dad. (Jack / He is holding a phone charger.) - I was in an accident last week. (Clair / she has got a band-aid on her forehead.) - I have a runny nose. (Chris / he is holding s tissue in his hand) - I am married with a doctor. (Kate / she is wearing a ring) <p>4. T : What do you think this video might be about?</p>		

Steps / Time	Content	Procedure	Material
	<p>Ss: A birthday party/ A fun party.</p> <p>T: While you are listening, try to answer these questions.</p> <p>-What was he excited about his Birthday?</p> <p>- How was the party?</p> <p>- What is Henry like?</p> <p>- What food and drink can you see?</p> <p>- What activities do they play?</p> <p>- What is Henry's favorite present?</p>		
<p>Monitoring (While-listening)</p>	<p>1. Watching and listening the video " Henry's Birthday"</p> <p>2. Answering the guided questions.</p> <p>T: What was he excited about his Birthday?</p> <p>Ss: No answer. / He was excited about the present.</p> <p>T: How was the party?</p> <p>Ss: I was messy.</p> <p>T: What is Henry like?</p> <p>Ss: rude, mean</p> <p>T: What food and drink can you see?</p> <p>Ss: carrot stick ,peanut butter sandwiches, crisp, apple juice</p> <p>T: What activities do they play?</p> <p>Ss: Passing the box / Killing Rat Dance</p>	<p>1. Teacher provides a worksheet based on listening text and clearly explains the tasks.</p> <p>2. Teacher plays the video (1st time)</p> <p>3. Students try to answer the guided questions as a class.</p> <p>4. Teacher discusses with the students about the problem during the listening and the possible solution.</p> <p>5. Teacher plays the video (2nd time)</p> <p>6. Students complete the listening task.</p> <p>7. Students discuss their answer with their classmates.</p> <p>8. Teacher discusses with the students about the problem during the listening activity and their solution.</p>	<p>-Video "Henry's Birthday"</p> <p>- Worksheet No. 1</p> <p>-Learning log</p>

Steps / Time	Content	Procedure	Material
	<p>T: What is Henry's favorite present?</p> <p>Ss: A water gun</p> <p>3. Discussing the problem;</p> <p>T: Did you get all the answers?</p> <p>SS: Yes / No</p> <p>T: Did you face the same problem from last time?</p> <p>Ss: Yes / No</p> <p>T: Does the same strategy work?</p> <p>Ss: Yes /No</p> <p>T: What new strategy do you use?</p> <p>Ss: Various possible answers.</p> <p>4. Watching the video again.</p> <p>5. After students watch the video and complete the task.</p> <p>T: Now get in a group, share your answer with your friend if you have different answers discuss why it is different.</p> <p>Ss: Do the discussion activity</p> <p>5. Discuss the problem and the solution.</p> <p>T: Did you work on the problem? What strategy did you use?</p> <p>Ss: Various possible answer</p>	<p>9. Students write down their problem in learning log book.</p>	
Evaluation	<p>1. Go through the answer for worksheet No.1</p> <p>2. T: Now complete your learning log on what you think</p>	<p>1. Teacher gives feedback on the students' work.</p> <p>2. Students complete learning log to evaluate their work.</p>	-Learning log

Steps / Time	Content	Procedure	Material
	before and while listening. What are the problems? How do you work on them? How good you think you have done so far?		
Post-listening	Brainstorming activity base on the text. - What does your dream party look like? - What do you need to prepare as a host? - What do you want in your party?	1. Teacher gives instruction. 2. Students list the items for their dream party. (Work in pair)	- Work sheet 2

Teaching evaluation note for instructor

.....

Signature _____

()

Teaching evaluation note for administer

.....

Signature _____

()

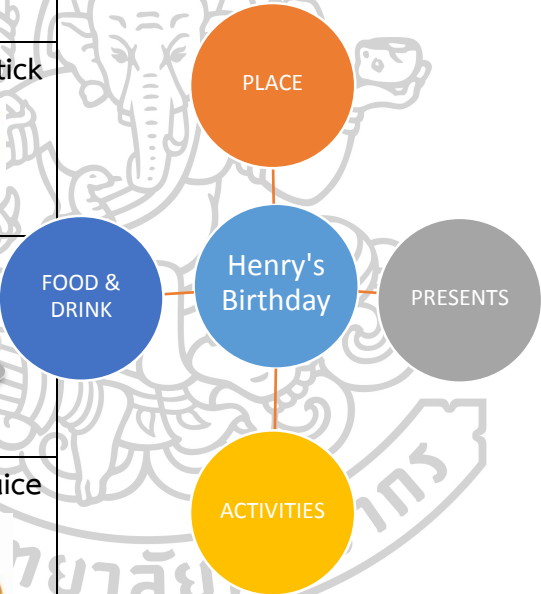
ตัวอย่าง แบบฝึกหัดที่ใช้ในชั้นขณะฟัง

Name: _____ No: _____ Date: _____

Part I: Circle the correct word in each category.

Lazer Zap
Henry's house
School

<p>Burger</p> 	<p>Pizza</p>
<p>Crisp</p> 	<p>Carrot stick</p>
<p>Burrito</p> 	<p>Coffee</p>
<p>Tea</p> 	<p>Apple juice</p>
<p>Orange juice</p> 	<p>Peanut butter sandwiches</p>

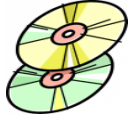

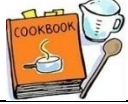

Musical Statue

Simon says

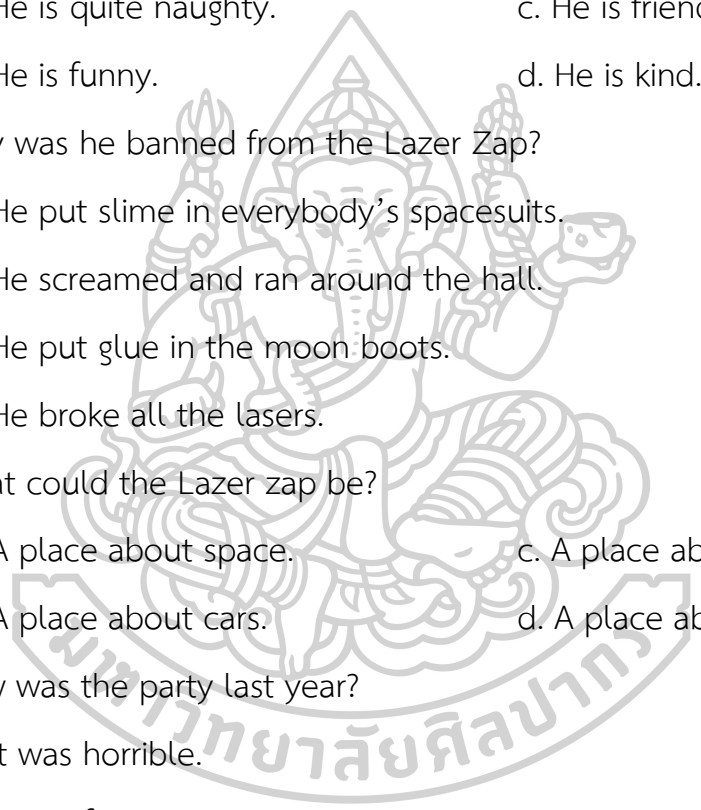
Passing the box

Killer Rat Dance

<p>Highlighter</p> 	<p>Soap</p>
<p>Shampoo</p> 	<p>Pen</p>
<p>CDs</p> 	<p>Movie ticket</p>
<p>Cook book</p> 	<p>Carpet</p>
<p>Water gun</p> 	<p>Puzzles</p>

Part II: Watch the video and choose the correct answer.

1. What is the story about?
 - a. It's about a man who wants to have a birthday party with a lot of friends.
 - b. It's about a man who wants to have a party just for the food.
 - c. It's about a man who has a messy birthday party.
 - d. It's about a man who has a wonderful party.
2. Which present did Henry like the most?
 - a. A water gun
 - b. A carpet
 - c. A highlighter
 - d. A CD
3. Was he scared of not having a birthday party next year?
 - a. No, he wasn't. He was sure he would have a party next year.
 - b. Yes, he was. He asked his friends to go home.
 - c. No, he wasn't. He was angry at his parents.
 - d. Yes, he was. He stopped making a mess.
4. Why did Ralph come to the party last?
 - a. He went to the shop to buy a present.
 - b. He went to the Lazer Zaps.
 - c. He went to the dentist.
 - d. He went to the hospital.
5. Where would his parent rather hold the party?
 - a. At the Lazer Zaps
 - b. At school
 - c. At his house
 - d. In the yard

6. Why was he excited about his birthday?
- a. He wanted to have fun with his friends.
 - b. He wanted to get lots of presents.
 - c. He wanted to have a big party.
 - d. He wanted to eat lots of food.
7. What is Henry like?
- a. He is quite naughty.
 - b. He is funny.
 - c. He is friendly.
 - d. He is kind.
8. Why was he banned from the Lazer Zap?
- a. He put slime in everybody's spacesuits.
 - b. He screamed and ran around the hall.
 - c. He put glue in the moon boots.
 - d. He broke all the lasers.
9. What could the Lazer zap be?
- a. A place about space.
 - b. A place about cars.
 - c. A place about nature.
 - d. A place about toys.
10. How was the party last year?
- a. It was horrible.
 - b. It was funny.
 - c. It was fun.
 - d. It was great.
-

Name: _____ No: _____ Date: _____

Part III: Dream Party

What does your dream party look like?

Place	Food & Drink	Activity	Songs

ภาคผนวก ง: แบบทดสอบการฟังเพื่อความเข้าใจหลังเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Name..... Class..... No.....

VIDEO 1: Noddy has a visitor

PART I Watch the video and answer these following questions.

1. What was the story about?
 - a. A boy having a guest after the party.
 - b. A boy having a fun party at home.
 - c. A boy annoyed by the monkey.
 - d. A terrible host at the party.
2. What did the monkey and Noddy try to get?
 - a. A burger
 - b. A banana
 - c. Biscuits
 - d. Toys
3. What should a good host be like?
 - a. Be a friend whenever the guests need it.
 - b. Be nice to the guests at the party.
 - c. Be nice to the guests all time.
 - d. Be pretty at the party.
4. What was the monkey like?
 - a. Bad-mannered
 - b. Good-mannered
 - c. Funny
 - d. Polite
5. What did the monkey like about the party?
 - a. There was a lot of food especially bananas.
 - b. He was treated in a good way as a guest.
 - c. He wanted to have fun with Noddy.
 - d. He liked jumping on the bed.

6. How did Noddy feel with Monkey's drive?
- a. He felt scared.
 - b. He felt angry.
 - c. He felt excited.
 - d. He had fun.
7. What did the monkey do after the party ended?
- a. He went back home.
 - b. He stayed at Noddy's house.
 - c. He ate all of Noddy's food.
 - d. He took Noddy's biscuits.
8. How did the monkey get sick?
- a. He spun around the bedroom.
 - b. He ate too many bananas.
 - c. He didn't sleep all night.
 - d. He got car sick.
9. Why did the monkey leave?
- a. Noddy drove him around the town.
 - b. Noddy told him to leave.
 - c. The monkey was bored.
 - d. The monkey got sick.
10. What was the moral of the story
- a. It's good to be nice to others but also to yourself.
 - b. Be nice to others no matter how hard it is.
 - c. Feed your monkey lots of bananas.
 - d. It's always good to be nice to others.

Part II Circle “T” If the statement is true, “F” if it is not true and “Not mentioned” if it was not said in the video.

11. Noddy had been a good host. T F Not mentioned
12. The monkey knew how to drive properly. T F Not mentioned
13. Noddy was too nice to the monkey. T F Not mentioned
14. The monkey only ate bananas. T F Not mentioned
15. The monkey got sick from driving a car. T F Not mentioned

VIDEO 2: The World weather forecast

Part III Complete the table with the correct choices for each category.

Humid & hot cool & windy
 hot & sunny overcast & rain

WEATHER

Winter Summer
 Fall/Autumn Spring

SEASONS

- Go to the beach for holiday. ***What people would do***

- Prepare the umbrella. - See the beautiful flowers in the garden.

PLACES	North Canada	South America	Europe	Asia	America
 WEATHER	16. cold & snowy	17.	cloudy & warm	18.	
 SEASONS	19.	20.	21.	22.	Rainy season
What would people do? 	23. stay inside the house.	24.	wear a jacket.	25.	

Part IV: Write a summary using the given question to help you and words in the box when needed. (5 points)

Guided Questions	Vocabulary
Who were in the story?	▪ daughter ▪ weather forecast
When did the story take place?	▪ America ▪ Europe ▪ thunder
Where did the story take place?	▪ lightning ▪ scared of
What were they doing? /	
What was the problem?	

.....

.....

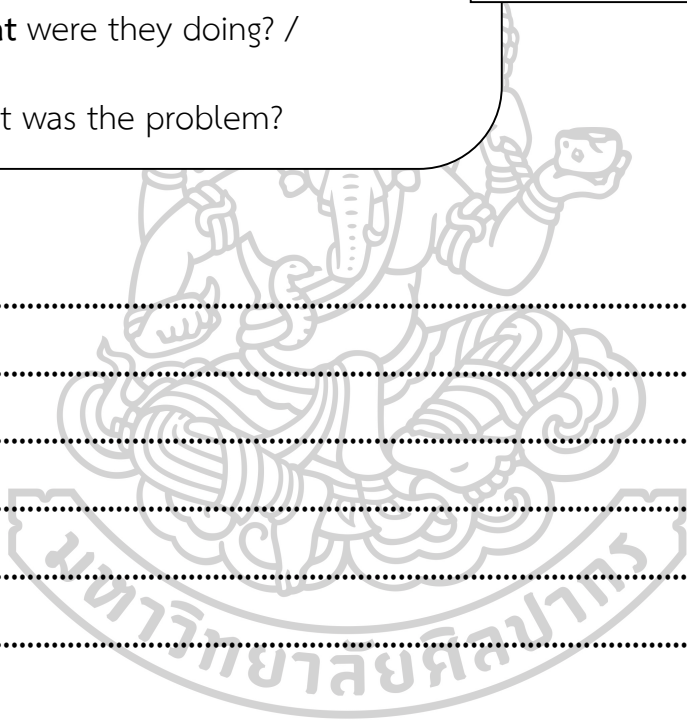
.....

.....

.....

.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนสรุปความ (Summary writing)

เกณฑ์	ใจความสำคัญ	รายละเอียด	การเรียบเรียง
2 คะแนน	มีการกล่าวถึงใจความสำคัญของเรื่องอย่างชัดเจน	รายละเอียดสำคัญครบถ้วน	
1 คะแนน	ใจความสำคัญของเนื้อเรื่องไม่ชัดเจน	ครอบคลุมรายละเอียดเพียงบางส่วน	การเขียนเป็นลำดับเหตุการณ์ที่ดี

ภาคผนวก จ: บทพูดจากวิดีโอที่ใช้ในการสอบ (Listening Script)

Video 1 - Noddy has a visitor

Narrator: It's a happy day in Toy Land and Noddy is throwing a party for his friends.

A man: Noddy is serving us a good party.

A woman: Yes, he is and Noddy has been kind to all his guests.

Noddy: Give it back! It's mine.

Master: Let go! I saw it first.

Noddy: Go and get another biscuit Master monkey.

Master: This is the last one and I want it.

A man: Noddy, you shouldn't act this way. You're being a bad host.

A woman: Master monkey is your guest and you're supposed to be nice to guests.

Noddy: Alright. (Sing a song) *So glad you are here. I feel with cheer. I'll be a perfect host for you, my dear guest. Sit down, right there in my good chair. I'll make a bit of toast for you, my dear guest.*

Master: So I get the biscuit. Get it. Being Noddy's guest is great. I like when people have to be nice to me. Umm I should be treated this way all the time. ha ha ha ho ho

When the party ended,

A man: Good bye Noddy. It was a wonderful party.

Noddy: Thanks for coming. It's great to have a party. Now, I just want to rest.

In Noddy's bedroom

Master: What are we going to do next for fun, Noddy?

Noddy: What are you doing here, Master?

Master: You invited me. Remember? I'm your guest and how are you supposed to treat me?

Noddy: Oh yes! I'm supposed to be nice to my guest.

Master: That's right. First, let's hold the contest to see who can twirl around the longest. That will be fun.

Noddy: I'm too tired, Master.

Master: Who's the guest?

Noddy: You are.

Master: haaa ha hoo hoo

Noddy: Ok. Let's twirl.

Master: This is fun Noddy.

Noddy: I'm getting dizzy, Master. I think I'm going to throw up.

Master: I win. I win. You know why? Because monkeys never get dizzy. Ha haaaa

Noddy: Monkeys are lucky that way.

Master: I love being your guest, Noddy.

Noddy: Master! Stop! That's my bed. I sleep there.

Master: But I'm your guest.

Noddy: Alright! I guess you can jump.

Master: (laughing)

Noddy: Is there anything else you'd rather to do, Master?

Master: Nope. I like doing this.

Noddy: Are you sure you can think of something more, unmessy?

Master: You're right, Noddy. I just remember there is something that I always wanted to do.

At the garage

Noddy: Are you sure you know how to drive, Master?

Master: I'll figure it out. How hard can it be?

On the street

Noddy: Ohh nooo

Master: We need some petrol. Never mind. I love being your guest, Noddy.

Noddy: Let's go home Master, please. You've been driving all night.

Master: That's right, Noddy. It's almost time for breakfast.

At Noddy's house

Master: Okay I want bananas pancakes, bananas eggs, bananas baking, bananas cereal and bananas milk. Oh for fruit, I want an apple. Just kidding! A banana.

Noddy: But I don't have any banana.

Master: But I'm your guest.

Noddy: I know. I know. You're my guest. I'm supposed to be nice. I'll go to town and get some banana.

In the town

A woman: Noddy, why do you have so many bananas?

Noddy: I know it's good to be nice to Master monkey but she's such a pest. She made me twirl around till I got dizzy then she jumped on my bed and she drove my car and now she wanted lots of banana breakfast. And she won't leave.

A woman: That's not what I meant by being nice to guests. Tell Master to go home. She stopped to be your guest when the party ended.

Noddy: Did she?

A woman: Yes Noddy. And even if you had invited Master to stay longer, that's such a thing being too nice to a guest.

Noddy: Too nice? Umm

At Noddy's house

Noddy: Since you wanted bananas. Nice Master. I'll feed you lots of bananas it's even nicer.

Master: (Eating banana) No more. I feel sick. I'd better lie down, Noddy.

Noddy: There you go. What could be nicer than trucking you in?

Master: Archh I can't move. It's uncomfortable.

Noddy: Uncomfortable? Where? I know what you need? "A blanket"

One blanket is nice. More blankets are nicer. (Putting blankets on Master)

Master: It's hot in here and I can only see the ceiling.

Noddy: Oh I just know what you need.

Noddy was driving with Master on his bed.

Master: What are you doing now?

Noddy: There master. Isn't it cooler? And now you can see the sky.

Master: Noddy! Stop Stop Stop!

Noddy: Don't worry Master. I'll take care of you. In fact, I want you to stay being my guest forever.

Master: Nooooo, I was wrong to take an advantage with you but I don't want to be your guest anymore. I'm sorry. (Running away)

Noddy: It's nice to be nice to others sometimes but it's nice to be nice to yourself.

Video 2 - The Word Weather Forecast

A girl: Mom, do you think it's going to be rainy tonight?

Mom: Yes, sweetie. I think it will because there is thunder and lightning. What do you think honey?

Dad: Well, I guess so because it was foggy this morning and it's humid.

Mom: I think we should watch the Word Weather Forecast.

Dad: That's a great idea.

The reporter: Good evening. Welcome to the Word Weather Forecast. Let's take a look at the weather now. It is cold and snowy today in northern Canada. People are staying in their home for a long winter's day. While in South America, the weather is hot and sunny. Everybody is enjoying their summer holidays. In some parts of Europe, the temperature is cool. It will be very windy. It's like fall. But today in Asia, the weather is cloudy and warm. Everybody wants spring. Tonight in America, the weather is

overcast and rain is possible. And that's the Word Weather Forecast for tonight. Bryan Landers reporting.

Mom: Alright, sweetie. Have you heard the news?

A girl: Yes, mom.

Dad: Well, tonight it might rain. Let's go to bed early.

Mom: Are you sleepy now, honey?

Dad: No, not really. I am just scared of thunder and lightning. (Laughing)

Mom: Alright, let's go to bed

ภาคผนวก ฉ: ตารางกรอบเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการสอนแบบส่งเสริมกลยุทธ์อภิปัญญา

รายการการประเมิน	กรอบเนื้อหาการประเมิน
1. ด้านเนื้อหาสาระ	1.1 เนื้อหาในบทเรียนมีความน่าสนใจ 1.2 เนื้อหาไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป
2. ด้านการจัดรูปแบบการเรียนการสอน	2.1 ขั้นการวางแผน (Planning) <ul style="list-style-type: none"> - มีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน - มีการอธิบายลักษณะงานอย่างชัดเจน - มีการอธิบายคำศัพท์เพื่อการฟัง - มีการช่วยสร้างความรู้พื้นฐานในการฟัง 2.2 ขั้นตรวจสอบ (Monitoring) <ul style="list-style-type: none"> - มีกิจกรรมช่วยตรวจสอบความเข้าใจหลังการฟัง - มีการแนะนำกลยุทธ์ในการฟังที่เป็นประโยชน์ 2.3 ขั้นการประเมิน (Evaluation) <ul style="list-style-type: none"> - การประเมินผลมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ - กิจกรรมหลังการฟังมีความสอดคล้องกับบทเรียน
3. ด้านสื่อวิดีโอที่เลือกใช้	3.1 สื่อวิดีโอมีความน่าสนใจ 3.2 คุณภาพเสียงมีความชัดเจน 3.3 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา
4. ด้านประโยชน์ของการสอนโดยกลยุทธ์อภิปัญญา	4.1 ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการฟังที่ดีขึ้น 4.2 ผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยรวมต่อบทเรียน

ภาคผนวก ข: แบบสอบถามความพึงพอใจการเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อ
วีดิโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาค
ประสิทธิ์

คำชี้แจง

แบบประเมินชุดนี้ใช้สำหรับประเมินความพึงพอใจต่อการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้
สื่อวีดิโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาค
ประสิทธิ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยมีรายละเอียดดังนี้

โปรดพิจารณาประเมินตามรายการที่กำหนด โดยทำเครื่องหมาย **V** ลงในช่องประเมินที่ตรงกับ
กับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ดังนี้

3	หมายถึง	พอใจมากที่สุด
2	หมายถึง	พอใจมาก
1	หมายถึง	พอใจปานกลาง
0	หมายถึง	พอใจน้อย

ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการปรับปรุงแนวทางการจัดกิจกรรมการสอนการฟังเพื่อความ
เข้าใจโดยใช้สื่อวีดิโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาให้ประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอขอบคุณผู้ทำแบบสอบถามทุกคน

นางสาวผาณิตา ปู่แดงอ่อน

ผู้วิจัย

แบบสอบถามความพึงพอใจ
การเรียนการสอนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญา
สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาครประสิทธิ์

รายการประเมิน	ผลการประเมิน				หมายเหตุ
	3	2	1	0	
1. ด้านเนื้อหาสาระ					
1.1 เนื้อหาในบทเรียนมีความน่าสนใจ					
1.2 เนื้อหาไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป					
2. ด้านการจัดรูปแบบการเรียนการสอน					
2.1 การวางแผน (Planning)					
- มีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน					
- มีการอธิบายลักษณะงานอย่างชัดเจน					
- มีการอธิบายคำศัพท์เพื่อการฟัง					
- มีการช่วยสร้างความรู้พื้นฐานเพื่อการฟัง					
2.2 การตรวจสอบ (Monitoring)					
- มีกิจกรรมช่วยตรวจสอบความเข้าใจหลังการฟัง					
- มีการแนะนำกลยุทธ์ที่ใช้ในการฟังที่เป็นประโยชน์					
2.3 การประเมิน (Evaluation)					
- การประเมินผลมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
- กิจกรรมหลังการฟังมีความสอดคล้องกับบทเรียน					
3. ด้านวิดีโอที่เลือกใช้					
3.1 สื่อวิดีโอมีความน่าสนใจ					
3.2 คุณภาพเสียงมีความชัดเจน					
3.3 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา					
4. ด้านประโยชน์ของการสอนการฟังโดยใช้กลยุทธ์อภิปัญญา					
4.1 ผู้เรียนรู้สึกมีพัฒนาการด้านการฟังที่ดีขึ้น					
4.2 ผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยรวมต่อบทเรียน					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ลงชื่อ ผู้ประเมิน

(.....)

ภาคผนวก ข: แบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาในการฟังเพื่อความเข้าใจ (Learning Log)

Lesson 1 Henry's Birthday

<p>เรื่องที่ผมคาดว่าจะได้ยิน</p> <p>What do I expect to hear?</p> <p>เช่น เรื่องของเด็กนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมชั้น เป็นต้น</p>	
<p>ฉันเคยได้ฟังเรื่องราวคล้ายๆกันใช่หรือไม่</p> <p>Have I ever heard the similar text?</p>	
<p>ปัญหาด้านการฟังที่เกิดขณะฟัง</p> <p>What are the problems?</p> <p>เช่น ฉันไม่เข้าใจคำศัพท์ในเรื่อง เป็นต้น</p>	
<p>ฉันจะแก้ปัญหาเหล่านั้นในการฟังครั้งหน้าอย่างไร</p> <p>How should I solve the problem?</p> <p>เช่น ฉันเดาความหมายจากบริบท เป็นต้น</p>	
<p>การฟังของฉันอยู่ในระดับดีแค่ไหน</p> <p>How well did I do?</p> <p>ดีมาก - ฉันสามารถเข้าใจใจความสำคัญและรายละเอียดอย่างดีไม่พบปัญหาในการฟังเลย</p> <p>ดี - ฉันเข้าใจใจความสำคัญของเรื่อง แต่มีรายละเอียดบางตอนที่ผมไม่เข้าใจ</p> <p>พอใช้ - ฉันเข้าใจรายละเอียดบางตอนของเรื่องที่ฟัง มีบางช่วงที่ผมไม่ทัน</p> <p>ควรปรับปรุง - ฉันไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่ฟัง</p>	

ภาคผนวก ณ: คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของบทเรียน
แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดการ
เรียนรู้การฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาสำหรับนักเรียนระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของแบบทดสอบและหากท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้
เขียนลงในข้อเสนอแนะที่กำหนดให้ โดยมีค่าระดับความคิดเห็นดังต่อไปนี้

- 1 แทนเมื่อแน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้และรูปแบบกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีความเหมาะสม
0 แทนเมื่อไม่แน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้และรูปแบบกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม
1 แทนเมื่อแน่ใจว่าจุดประสงค์การเรียนรู้และรูปแบบกิจกรรมของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม

บทที่	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
			1	2	3		
1. The haunted house	- Students are able to identify main idea from the story. - Students are able to practice words dealing with house and preposition of movement. - Students are able to using metacognitive skill with the listening text; Planning – Be able to draw their background knowledge about the given text.	Planning (Pre- listening)					
		1. Teacher shows a picture of a house and discuss with students about each room.	1	1	1	3	1
		2. Teacher shows a picture of a haunted house and asks the questions.	1	1	1	3	1
		3. Teacher does the action of each preposition of movement and tells the student what they are. Then, students play “Show race” game to recap the taught words.	1	1	1	3	1
		4. Teacher asks guided questions.	1	0	1	2	0.67
		5. Students guess the answer.	1	0	1	2	0.67
		6. Teacher gets the student to play “category” game to lead in for “main idea” lesson.	1	0	1	2	0.67
7. Teacher explains how to get the main idea from the text and clarifies the listening comprehension task.	1	0	1	2	0.67		

บทที่	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่			รวม	IOC
			1	2	3		
	Monitoring – Be able to identify the listening problem.	Monitoring (While-listening)					
	Evaluation – Be able to do the peer-evaluation after doing the listening task.	1. Teacher provides a worksheet based on listening text and clearly explains the tasks.	1	1	1	3	1
		2. Teacher plays the video (1 st time)	1	1	1	3	1
		3. Students try to answer the guided questions as a class.	1	0	1	2	0.67
	- Students are able to identify main idea from the story.	4. Teacher discusses with the students about the problem during the listening and the possible solution.	1	1	1	3	1
		5. Teacher plays the video (2 nd time)	1	1	1	3	1
		6. Students complete the listening task.	1	1	1	3	1
	- Students are able to summarize the story	7. Students discuss their answer with their classmates.	1	0	1	2	0.67
		8. Teacher discusses with the students about the problem during the listening activity and their solution.	1	1	1	3	1
	- Students are able to answer the questions after listening to the video.	9. Students write down their problem in learning log	1	1	1	3	1
		Evaluation					
		1. Teacher gives feedback on the students' work.	1	1	1	3	1
		2. Students complete learning log to evaluate their work.	1	1	1	3	1
		Post –listening					
		1. Teacher gives situation to the students.	1	1	1	3	1
		2. Students tell the story.	1	1	1	3	1
2.	- Students are able to identify the sequence of the story.	Planning (Pre listening)					
Camping	Enabling aims: - Students are able to practice words dealing with camping activity.	1. Teacher tries to get the students draw their background knowledge by asking the questions as below Then, show a picture of stuffs.	1	1	1	3	1
		2. Students answer the question	1	1	1	3	1
		3. Teacher plays a game with the students to get them to understand the sequence.	1	1	1	3	1

บทที่	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่			รวม	IOC
			1	2	3		
	<p>- Students are able to identify main idea from the story.</p> <p>- Students are able to using metacognitive skill with the listening text;</p> <p>Planning – Be able to draw their background knowledge about the given text.</p> <p>Monitoring – Be able to identify the listening problem.</p> <p>Evaluation – Be able to do the peer-evaluation after doing the listening task.</p> <p>- Students are able to test listening comprehension by answering the questions.</p> <p>- Students are able to identify the sequence of the story.</p>	5. Students play a game.	1	1	1	3	1
		6. Teacher provides guided questions.	1	0	1	2	0.67
		7. Explain the listening comprehension task.	1	1	1	3	1
		Monitoring (While- listening)					
		1. Teacher provides a worksheet based on listening text and clearly explain the tasks.	1	1	1	3	1
		2. Teacher plays the video (1st time)	1	1	1	3	1
		3. Students try to answer the guided questions as a class.	1	0	1	2	0.67
		4. Teacher discusses with the students about the problem during the listening and the possible solution.	1	1	1	3	1
		5. Teacher plays the video (2nd time)	1	1	1	3	1
		6. Students complete the listening task.	1	1	1	3	1
		7. Students discuss their answer with their classmates.	1	0	1	2	0.67
		8. Teacher discusses with the students about the problem during the listening activity and their solution.	1	1	1	3	1
		9. Students write down their problem in learning log book.	1	1	1	3	1
		Evaluation					
		1. Teacher gives feedback on the students' work.	1	1	1	3	1
		2. Students complete learning log to evaluate their work.	1	1	1	3	1
Post-listening							
1. Teacher gives situation to the student.	1	1	1	3	1		
2. Students do the discussion.	1	1	1	3	1		
3. Dundee weather report for kids	- Students are able to examine listening comprehension - Students are able to practice words dealing	<p>Planning (Pre-listening)</p> <p>1. Teacher shows a picture of the weather forecast and tries to get the students draw their background knowledge by asking the questions.</p>	1	1	1	3	1

บทที่	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่			รวม	IOC
			1	2	3		
	with weather and clothes. - Students are able to using metacognitive skill with the listening text; Planning – Be able to draw their background knowledge about the given text.	2. Teacher shows different clothes and then plays game to recap the words.	1	1	1	3	1
		3. Teacher asks guided questions.	1	1	1	3	1
		4. Students guess the answer.	1	1	1	3	1
		5. Teacher explains the listening comprehension task.	1	1	1	3	1
		6. Teacher teaches how to make an inference through the game activity.	1	0	1	2	0.67
Monitoring – Be able to identify the listening problem and the possible solution. Evaluation – Be able to evaluate their performance after doing the listening task. - Students are able to answer the questions after listening to the video. - Students are able to recognize how to express the intention using “to be going to”.	Monitoring (While-listening)	1. Teacher provides a worksheet based on listening text and clearly explain the tasks.	1	1	1	3	1
		2. Teacher plays the video (1st time)	1	1	1	3	1
		3. Students try to answer the guided questions as a class.	1	0	1	2	0.67
		4. Teacher discusses with the students about the problem during the listening and the possible solution.	1	1	1	3	1
		5. Teacher plays the video (2nd time)	1	1	1	3	1
		6. Students complete the listening task.	1	1	1	3	1
		7. Students discuss their answer with their classmates.	1	0	1	2	0.67
		8. Teacher discusses with the students about the problem during the listening activity and their solution.	1	1	1	3	1
		9. Students write down their problem in learning log book.	1	1	1	3	1
		Evaluation 1. Teacher gives feedback on the students' work. 2. Students complete learning log to evaluate their work.	1	1	1	3	1

บทที่	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่			รวม	IOC
			1	2	3		
		Post-listening					
		1. Teacher gives an instruction.	1	1	1	3	1
		2. Students work in pair by completing their own table.	1	1	1	3	1
4.	- Students are able to make the inference from the story. - Students are able to practice words dealing with party and food. - Students are able to using metacognitive skill with the listening text; Planning – Be able to draw their background knowledge about the given text. Monitoring – Be able to identify the listening problem. Evaluation – Be able to do the peer-evaluation after doing the listening task. - Students are able to identify main idea from the story. - Students are able to comprehend the given text. - Students are able to make the inference from the story.	Planning (Pre-listening)					
Henry's birthday		1. Teacher shows a picture of a birthday party and talk about the vocabulary of what showing in the picture. Then, teacher plays a game to get student to know the food.	1	1	1	3	1
		2. Teacher tries to get the students draw their background knowledge by asking the questions.	1	1	1	3	1
		3. Students answer the question	1	1	1	3	1
		4. Teacher plays game to get the students to know how to make an inference.	1	1	1	3	1
		5. Teacher asks guided questions.	1	0	1	2	0.67
		6. Students guess the answer.	1	0	1	2	0.67
		7. Explain the listening comprehension task.	1	1	1	3	1
		Monitoring (While- listening)					
		1. Teacher provides a worksheet based on listening text and clearly explains the tasks	1	1	1	3	1
		2. Teacher plays the video (1st time)	1	1	1	3	1
		3. Students try to answer the guided questions as a class.	1	0	1	2	0.67
		4. Teacher discusses with the students about the problem during the listening and the possible solution.	1	1	1	3	1
		5. Teacher plays the video (2nd time)	1	1	1	3	1
		6. Students complete the listening task.	1	1	1	3	1
		7. Students discuss their answer with their classmates.	1	0	1	2	0.67
		8. Teacher discusses with the students about the problem during the listening activity and their solution.	1	1	1	3	1

บทที่	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่			รวม	IOC
			1	2	3		
	- Students are able to test listening comprehension by answering the questions.						
	- Students are able to recognize how to expressing what you need. - Students are able to do the speaking activity based on the story.	9. Students write down their problem in learning log book. Evaluation 1. Teacher gives feedback on the students' work. 2. Students complete learning log to evaluate their work. Post-listening 1. Teacher gives instruction. 2. Students list the items for their dream party. (Work in pair)	1 1 1 1	1 1 1 1	1 1 1 1	3 3 3 3	1 1 1 1

ผู้ประเมิน

...../...../.....

วัน/เดือน/ปี

ขอขอบพระคุณในความร่วมมืออย่างสูง

ผาณิตา ปู่แดงอ่อน

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ญ: ตารางกำหนดเนื้อหาข้อสอบ (Table of Test Specifications)

Theme / Topic	Objective	Test Item Type	Items	No. of Item	Weight (%)	Scoring	Time (Minute)
Food and drink	1. To identify the main idea.	MC	1	1	2.5	0-1	90 minutes
	2. To comprehend the details.	MC T/F	2,3,5,8,9	12	30	0-1	
			11,14,16, 17-20				
	3. To identify the sequence of the story.	MC	7	1	2.5	0-1	
4. To make inference from the text.	MC	6	6	15	0-1		
Weather	5. To comprehend the details.	Completion	21-29	9	22.5	0-1	
	6. To make inference from the text.	Completion	30-32	3	7.5	0-1	
	7. To summarize the story	Completion	33-40	8	20	0-1	

ภาคผนวก ก:

คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ

**แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแบบทดสอบวัด
ความสามารถการฟังเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่องความคิดเห็นและหากท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้เขียนลงใน
ข้อเสนอแนะที่กำหนดให้โดยมีค่าระดับความคิดเห็นดังต่อไปนี้

- 1 แทนเมื่อแน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์นั้น
- 0 แทนเมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์นั้น
- 1 แทนเมื่อแน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์นั้น

จุดประสงค์	หัวข้อเรื่อง	ข้อสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
			1	2	3		
To identify main idea from the story.		1. What was the story about? a. A boy having a visitor after the party. b. A boy having a fun party at home. c. A boy annoyed by the monkey. d. A terrible host at the party.	1	1	1	3	1
To comprehend the details.		2. What did the monkey and Noddy try to get? a. Burger b. Biscuit c. Banana d. Toy	1	1	1	3	1
To comprehend the details.	Food and Drink	3. What should a good host be like? a. Be a friend whenever the guest needs it. b. Be nice to the guest at the party. c. Be nice to the guest all time. d. Be pretty at the party.	1	1	1	3	1

จุดประสงค์	หัวข้อเรื่อง	ข้อสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
			1	2	3		
To make the inference from the story.		4. What was the monkey like? a. Bad-mannered b. Funny c. Good-mannered d. Polite	1	1	1	3	1
To comprehend the details.		5. What did the monkey like about the party? a. There was a lot of food especially bananas. b. He was treated in a good way as a guest. c. He wanted to have fun with Noddy. d. He liked jumping on the bed.	1	1	1	3	1
To make the inference from the story.		6. How was Noddy feel with Monkey's drive? a. He felt scared. b. He felt excited. c. He felt angry. d. He had fun.	1	1	1	3	1
To identify the sequence of the story.		7. What did the monkey do after the party end? a. He went back home. b. He stayed at Noddy's house. c. He ate all Noddy's food. d. He took Noddy's biscuits.	1	1	1	3	1
To comprehend the details.		8. How did the monkey get sick? a. He spun around the bedroom. b. He ate too much bananas. c. He didn't sleep all night. d. He got a car sick.	1	1	1	3	1

จุดประสงค์	หัวข้อเรื่อง	ข้อสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
			1	2	3		
To comprehend the details.	Food and Drink	9. Why did the monkey leave? a. Noddy drove him around the town. b. Noddy told him to leave. c. The monkey was bored. d. The monkey got sick.	1	0	1	2	0.67
To make the inference from the story.		10. What was the moral of the story a. It's good to be nice to others but also to yourself. b. Be nice to the others no matter how hard it is. c. Feed your monkey with lots of bananas. d. It's always good to be nice to others.	1	0	1	2	0.67
To comprehend the details.		11. Noddy and the monkey wanted to have the same burger. T F DON'T TELL	1	1	1	3	1
To make the inference from the story.		12. Noddy has been a good host. T F DON'T TELL	1	1	1	3	1
To make the inference from the story.		13. The monkey has been a good guest. T F DON'T TELL	1	1	1	3	1

จุดประสงค์	หัวข้อเรื่อง	ข้อสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
			1	2	3		
To comprehend the details.	Food and Drink	14. The monkey stays after the party. T F DON'T TELL	1	1	1	3	1
To make the inference from the story.		15. The monkey knows how to drive properly. T F DON'T TELL	1	1	1	3	1
To comprehend the details.		16. Noddy was angry at the monkey after his drive. T F DON'T TELL	1	0	1	2	0.67
To comprehend the details.		17. Noddy was too nice to the monkey. T F DON'T TELL	1	1	1	3	1
To comprehend the details.		18. The monkey can eat only banana. T F DON'T TELL	1	0	1	2	0.67
To comprehend the details.		19. The monkey got sick because of driving a car. T F DON'T TELL	1	1	1	3	1
To comprehend the details.		20. Noddy learns to also be nice to himself. T F DON'T TELL	1	1	1	3	1

จุดประสงค์	หัวข้อเรื่อง	ข้อสอบ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC																																										
			1	2	3																																												
<p>- To examine listening comprehension</p> <p>- To make inference from the text. (30-32)</p>	Weather	<p>Part III Complete the table with the correct choices for each category.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>cloudy & warm</p> <p>overcast & rain</p> <p>humid & foggy</p> <p>WEATHER</p> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>summer</p> <p>winter</p> <p>fall/autumn</p> <p>spring</p> <p>SEASONS</p> <p>rainy season</p> </div> </div> <p>What people should do</p> <ul style="list-style-type: none"> - Staying inside the house. - Going to the beach for holiday. - Preparing the umbrella. - See the beautiful flowers in the garden. <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>PLACES</th> <th>North Canada</th> <th>South America</th> <th>Europe</th> <th>Asia</th> <th>America</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>cold & snowy</td> <td>21.</td> <td>22.</td> <td>23.</td> <td>24.</td> </tr> <tr> <td>WEATHER</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>25.</td> <td>26.</td> <td>27.</td> <td>28.</td> <td>Rainy season</td> </tr> <tr> <td>SEASONS</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>What would people do?</td> <td>29.</td> <td>30.</td> <td>Wearing a jacket.</td> <td>31.</td> <td>32.</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	PLACES	North Canada	South America	Europe	Asia	America		cold & snowy	21.	22.	23.	24.	WEATHER							25.	26.	27.	28.	Rainy season	SEASONS						What would people do?	29.	30.	Wearing a jacket.	31.	32.							1	1	1	3	1
PLACES	North Canada	South America	Europe	Asia	America																																												
	cold & snowy	21.	22.	23.	24.																																												
WEATHER																																																	
	25.	26.	27.	28.	Rainy season																																												
SEASONS																																																	
What would people do?	29.	30.	Wearing a jacket.	31.	32.																																												
To summarize the story	Weather	<p>Part IV Complete the summary with the correct words.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>America South America mother father foggy</p> <p>thunder lightning rain daughter forecast</p> </div> <p>A family from 33. _____ was talking about the weather at night. The 34. _____ was quite sure it was going to rain because of the 35. _____ and the 36. _____. The father did agree with that and added it was 37. _____ and humid in the morning. Then they watched the world's weather 38. _____ which shows the weather from all around the world. The weather forecast showed that it might 39. _____ in their country so they went to bed early because the 40. _____ was scared of the thunder and lightning.</p>	1	0	1	2	0.67																																										

ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกและความยากง่ายของข้อสอบ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ค่าความยากง่าย
1	0.4	0.4
2	0.0	1.0
3	0.2	0.7
4	0.6	0.5
5	0.0	0.2
6	0.2	0.5
7	0.4	0.8
8	0.6	0.7
9	0.2	0.7
10	0.6	0.5
11	0.6	0.7
12	0.4	0.4
13	0.0	0.2
14	0.4	0.2
15	0.6	0.7
16	0.2	0.9
17	0.2	0.5
18	0.0	1.0
19	0.2	0.9
20	0.2	0.9
21	0.4	0.6
22	0.2	0.7
23	0.9	0.2
24	0.8	0.4
25	0.9	0.2
26	0.6	0.4
27	0.4	0.4
28	0.7	0.2
29	0.6	0.0
30	0.7	0.2
มีข้อสอบที่ใช้ได้ 26 ข้อ		

ภาคผนวก ก: ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบบันทึกการใช้
กลยุทธ์อภิปัญญา

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเนื้อหาของแบบบันทึกการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาของ
ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้
กลยุทธ์อภิปัญญา โรงเรียนนาคประสิทธิ์

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นและหากท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้เขียนลง
ในข้อเสนอแนะที่กำหนดให้ โดยมีค่าระดับความคิดเห็นดังต่อไปนี้

- 1 แทนเมื่อแน่ใจว่าข้อความและรูปแบบของภาษาไม่มีความเหมาะสม
- 0 แทนเมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความและรูปแบบของภาษามีความเหมาะสม
- 1 แทนเมื่อแน่ใจว่าข้อความและรูปแบบของภาษามีความเหมาะสม

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
	1	2	3		
เรื่องที่ผมคาดว่าจะได้ยิน What do I expect to hear? เช่น เรื่องของเด็กนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมชั้น เป็นต้น	1	1	1	3	1
ฉันเคยได้ฟังเรื่องราวคล้ายๆกันไหมหรือ Have I ever heard the similar text?	1	0	1	2	0.67
ปัญหาด้านการฟังที่เกิดขณะฟัง What are the problems? เช่น ฉันไม่เข้าใจคำศัพท์ในเรื่อง เป็นต้น	1	0	1	2	0.67
ฉันจะแก้ปัญหาเหล่านั้นในการฟังครั้งหน้าอย่างไร How should I solve the problem? เช่น ฉันเดาความหมายจากบริบท เป็นต้น	1	0	1	2	0.67

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
	1	2	3		
<p>การฟังของฉันอยู่ในระดับดีแค่ไหน</p> <p>How well did I do?</p> <p>ดีมาก - ฉันสามารถเข้าใจใจความสำคัญและรายละเอียด อย่างดีไม่พบปัญหาในการฟังเลย</p> <p>ดี - ฉันเข้าใจใจความสำคัญของเรื่อง แต่มีรายละเอียดบาง ตอนที่ไมเข้าใจ</p> <p>พอใช้ - ฉันเข้าใจรายละเอียดบางตอนของเรื่องที่ฟัง มีบาง ช่วงที่ฟังไม่ทัน</p> <p>ควรปรับปรุง - ฉันไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่ฟัง</p>	1	0	1	2	0.67

ผู้ประเมิน / /

วัน / เดือน / ปี

ขอขอบพระคุณในความร่วมมืออย่างสูง

ผาณิตา ปู่แดงอ่อน

(ผู้วิจัย)

ภาคผนวก รฐ: ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม
ความพึงพอใจ

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความพอใจของ
ผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาสำหรับ
นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นและหากท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้เขียนลงใน
ข้อเสนอแนะที่กำหนดให้ โดยมีค่าระดับความคิดเห็นดังต่อไปนี้

- 1 แทนเมื่อแน่ใจว่าข้อความและรูปแบบของภาษาไม่มีความเหมาะสม
- 0 แทนเมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความและรูปแบบของภาษามีความเหมาะสม
- 2 แทนเมื่อแน่ใจว่าข้อความและรูปแบบของภาษามีความเหมาะสม

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
	1	2	3		
1. ด้านเนื้อหาสาระ					
1.1 เนื้อหาในบทเรียนมีความน่าสนใจ	1	1	1	3	1
1.2 เนื้อหาไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป	1	1	1	3	1
2. ด้านการจัดรูปแบบการเรียนการสอน					
2.1 การวางแผน (Planning)	1	1	1	3	1
- มีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน	1	1	1	3	1
- มีการอธิบายลักษณะงานอย่างชัดเจน	1	1	1	3	1
- มีการอธิบายคำศัพท์เพื่อการฟัง	1	1	1	3	1
- มีการช่วยสร้างความรู้พื้นฐานเพื่อการฟัง	1	0	1	2	0.67
2.2 การตรวจสอบ (Monitoring)	1	0	1	2	0.67
- มีกิจกรรมช่วยตรวจสอบความเข้าใจหลังการฟัง	1	1	1	3	1
- มีการแนะนำกลยุทธ์ในการฟังที่เป็นประโยชน์	1	1	1	3	1
2.3 การประเมิน (Evaluation)	1	1	1	3	1
- การประเมินผลมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	1	1	1	3	1
3. ด้านสื่อวิดีโอที่เลือกใช้					
3.1 สื่อวิดีโอมีความน่าสนใจ	1	1	1	3	1
3.2 คุณภาพเสียงมีความชัดเจน	1	1	1	3	1
3.3 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	3	1

ข้อคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	IOC
	1	2	3		
4. ด้านประโยชน์ของการสอนโดย กลยุทธ์อภิปัญญา					
4.1 ผู้เรียนรู้สึกมีพัฒนาการด้านการฟังที่ดีขึ้น	1	1	1	3	1
4.2 ผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยรวมต่อบทเรียน	1	1	1	3	1

ผู้ประเมิน

...../...../.....

วัน / เดือน / ปี

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือนอย่างสูง

ผาณิตา ปู่แดงอ่อน

(ผู้วิจัย)

ภาคผนวก ท: สิ่งพิมพ์ออก (Printout) การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจ

→ Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	10	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	10	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.806	15

วิทยาลัย

ภาคผนวก ฉ: ตารางแสดงคะแนนทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนการฟังเพื่อความเข้าใจโดยใช้สื่อวิดีโอและการใช้
กลยุทธ์อภิปัญญา และผลต่าง (D) ของคะแนนในการทดสอบทั้งสองครั้ง

นักเรียนคนที่	คะแนนเต็ม (30)		ผลต่าง D
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
1	3	18	15
2	9	22	13
3	12	24	12
4	14	23	9
5	15	23	8
6	13	20	7
7	10	17	7
8	20	26	6
9	15	21	6
10	14	20	6
11	12	18	6
12	20	26	6
13	17	23	6
14	15	20	5
15	16	21	5
16	19	24	5
17	16	20	4
18	17	21	4
19	16	20	4
20	18	22	4
21	19	22	3
22	19	22	3
23	21	24	3
24	13	15	2
25	10	11	2
26	16	18	2
27	19	21	2
28	20	21	1
29	19	19	0
30	18	18	0

ภาคผนวก ณ: หนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ หนังสือขอตกลงเครื่องมือ และหนังสือขอเก็บข้อมูล

ที่ ศธ 6806 (๒๕๖) / 1๕๘๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสกลนคร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

13 มีนาคม 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

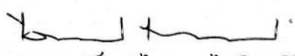
เรียน อาจารย์ ดร.กรพันธ์ พรณาปิติ

ด้วย นางสาวผาณิตา ปู่แดงอ่อน รหัสประจำตัว 57254318 นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสกลนคร กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง " ผลการใช้สื่อ วีดิโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ จังหวัดนครปฐม "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสกลนคร มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว เพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ ศธ 6806 (ษ๑) / 18 ๒๒

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

13 มีนาคม 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์สิริธร ศิริบูรณ์

ด้วย นางสาวผาณิตา ปู่แดงอ่อน รหัสประจำตัว 57254318 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิตสาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง " ผลการใช้สื่อวิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปรายต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาครประสิทธิ์ จังหวัดนครปฐม "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว เพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ ศธ 6806 (นศ) / 1837

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

13 มีนาคม 2561

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.ชญาตา วิริยะ

ด้วย นางสาวผาณิตา ปู่แดงอ่อน รหัสประจำตัว 57254318 นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง " ผลการใช้สื่อ วิดีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปรายต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาคประสิทธิ์ จังหวัดนครปฐม "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว เพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ ศธ 6806 (๒๕๖) / 2238

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

27 มีนาคม 2561

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนนาครประสิทธิ์

ด้วย นางสาวผาณิตา ปู่แดงอ่อน รหัสประจำตัว 57254318 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง " ผลการใช้สื่อ วิตีโอและการใช้กลยุทธ์อภิปรายต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาครประสิทธิ์ จังหวัดนครปฐม " มีความประสงค์ จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจาก นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 จำนวน 1 ห้องเรียน ในโรงเรียนของท่าน เพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดแจ้ง นักเรียน ทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ที่ ศธ 6806 (น ๒) / 1889

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

13 มีนาคม 2561

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนนาครประสิทธิ์

ด้วย นางสาวผาณิตา ปู่แดงอ่อน รหัสประจำตัว 57254318 นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง " ผลการใช้สื่อ วีดิโอและการใช้กลยุทธ์อภิปัญญาต่อทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนาครประสิทธิ์ จังหวัดนครปฐม " มีความประสงค์ จะขอตกลงเครื่องมือวิจัยกับ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ห้องเรียน ใน โรงเรียนของท่าน เพื่อประกอบการทำการค้นคว้าอิสระ

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้ทดลองเครื่องมือวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ผาณิตา ปู่แดงอ่อน
วัน เดือน ปี เกิด	7 ตุลาคม 2531
สถานที่เกิด	นครปฐม
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี อักษรศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	37 หมู่ 4 ต.ตาท้อง อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

